

سالنامه ولایت

دفعه
۱۷

(سنه هجره ۱۳۱۸) (سنه روميه ۱۳۱۶)

دیار بکر ولایتی مطبعه سنده طبع او نئسدر .

مقدمه

عصر جليل محاسن دليل ماركانه لوى ترقيات ماديه و معنويه اسلاميه و عثمانيه نك
جلوه گاه ظهورى اولغله مائى علويه شهنشاهپلرى توارىخ مليه منرك اك بارلاق
سوانقى تشكيل ايدن بادشاه فاروقچاه و شهر يار عالميناه، خليفه رسول اكرم، متبوع
مقدس و مفخم ولى نعمت بنى منت اعظم شوكتلو قدرتلو السلطان ابن السلطان
السلطان العازى (عبد الحميد) خان ثانى اقدم من حضر تلى نك سايه معارفوايه
جناب ظل الله بى رنده ديار بكر ولايتك رسمى فتره سى منتظماً ساحه آراى
انتشار اولغده بولندينى كى . ميمنت افزاى حركه اولان بيك اوچوزاون سكرنجى
سنه هجرى سى سالنامه سى دى اون يدنجى دفعه اولقى و سنين سابقده نشر
اولان نسخهلردن ده ازياده معلومات مفيدى حاوى بولغى اوزره بالترتيب
طبع و نشر اولدى .

هان جناب خلاق بى زوال و افريننده ماه و سال، ظل اقدسى و رسول اكرم نك
خليفه مقدسى اولان بادشاه حميد الخصال - و شهر يار فرخ فال بادشاهى
حضر تلى نى - الى قيام الساعه، بالعز و العافيه ديهم آراى شوكت و اجلال بيورسون
آمين بحرمه سيد المرسلين :

ملاحظات	ظهور		طلوع		حاجات		ایام	
	س	د	س	د	س	د		
وأس سنة قریبہ	۱۵	۶	۱۶	۱۲	۳۱	۰	۱	چهارشنبه
	۱۴		۱۲		۴۰		۲	پنجشنبه
	۱۳		۱۱		۳۸		۳	جمعه
	۱۲		۸		۳۶		۴	جمعه ابرتسی
	۱۱		۵		۳۴		۵	بازار
	۱۰		۲		۳۲		۶	بازار ابرتسی
	۹		۱		۲۹		۷	صالی
مارت روی ۳۱	۸	:	:		۲۵		۸	چهارشنبه
یوم عاشورا	۷		۵	۱۱	۲۳		۹	پنجشنبه
	۶		۵		۲۰		۱۰	جمعه
	۵		۵		۱۸		۱۱	جمعه ابرتسی
	۴		۵		۱۶		۱۲	بازار
	۳		۴		۱۳		۱۳	بازار ابرتسی
	۲		۳		۱۱		۱۴	صالی
	:	۶	۳		۹		۱۵	چهارشنبه
	۵۹	۵	۳		۶		۱۶	پنجشنبه
	۵۸		۳		۴		۱۷	جمعه
	۵۶		۳		۲		۱۸	جمعه ابرتسی
	۵۵		۳		۵	۹	۱۹	بازار
	۵۴		۳		۵		۲۰	بازار ابرتسی
	۵۳		۳		۵		۲۱	صالی
	۵۲		۳		۵		۲۲	چهارشنبه
	۵۱		۳		۴		۲۳	پنجشنبه
	۵۰		۳		۴		۲۴	جمعه
	۴۹		۳		۴		۲۵	جمعه ابرتسی
	۴۸		۳		۴		۲۶	بازار
	۴۷		۳		۳		۲۷	بازار ابرتسی
	۴۶		۳		۳		۲۸	صالی
	۴۵		۳		۳		۲۹	چهارشنبه
	۴۴	۵	۳	۱۱	۳	۹	۳۰	صالی

ملاحظات	طلوع		ظهور		ساعات	دقائق	ایام
	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق			
	۴۳	۰	۸۱۱	۲۹	۹	۲۵	چهارشنبه
	۴۱		۶	۲۷		۲۵	پنجشنبه
	۴۰		۳	۲۴		۲۶	جمعه
	۳۹		۱	۲۲		۲۷	جمعه ايرتسی
	۳۸	۰۹	۱۰	۲۰		۲۸	پازار
	۳۶		۵۷	۱۷		۲۹	پازار ايرتسی
	۳۵		۵۵	۱۵		۳۰	صالی
	۳۴		۵۲	۱۲		۳۱	چهارشنبه
نيسان روي ۳۰	۳۳		۵۰	۱۰		۱	پنجشنبه
	۳۲		۴۸	۷		۲	جمعه
	۳۱		۴۶	۵		۳	جمعه ايرتسی
	۳۰		۴۴	۲		۴	پازر
	۲۹		۴۲	۰	۹	۵	پازار ايرتسی
	۲۸		۴۰	۵۷	۸	۶	صالی
	۲۷		۳۷	۵۵		۷	چهارشنبه
	۲۶		۳۵	۵۳		۸	پنجشنبه
	۲۵		۳۳	۵۰		۹	جمعه
	۲۴		۳۱	۴۸	۲	۱۰	جمعه ايرتسی
	۲۳		۲۹	۴۵		۱۱	پازار
	۲۲		۲۷	۴۳		۱۲	پازار ايرتسی
	۲۱		۲۵	۴۰		۱۳	صالی
	۲۰		۲۳	۳۸		۱۴	چهارشنبه
	۱۹		۲۱	۳۶		۱۵	پنجشنبه
	۱۸		۱۹	۳۴		۱۶	جمعه
	۱۷		۱۷	۳۲		۱۷	جمعه ايرتسی
	۱۶		۱۵	۲۹		۱۸	پازار
	۱۵		۱۳	۲۶		۱۹	پازار ايرتسی
	۱۴		۱۱	۲۴		۲۰	صالی
	۱۳		۹	۲۲		۲۱	چهارشنبه
	۱۲	۰	۸	۱۹	۸	۲۲	پنجشنبه

ملاحظات	ظهور		طلوع		الانوار		الاول	ايام
	س	د	س	د	س	د		
روز خضر	۱۱	۵	۶	۱	۱۷	۸	۲۲	جمعه
	۱۰		۴		۱۵		۲۳	جمعه ايرتسي
	۹		۴		۱۳		۲۴	بازار
	۸		۵		۱۱		۲۵	بازار ايرتسي
	۷		۵	۹	۹		۲۶	صالي
	۶		۵	۷	۷		۲۷	چهارشنبه
	۶		۵	۵	۵		۲۸	پنجشنبه
	۵		۵	۳	۳		۲۹	جمعه
مايس روي ۳۱	۴		۵	۱	۱		۳۰	جمعه ايرتسي
مولد النبي عليه السلام	۳		۵	۵	۵	۷	۳۱	بازار
	۲		۴	۵	۵		۳۱	بازار ايرتسي
	۱		۴	۵	۵		۳۱	صالي
	:		۳	۵	۵		۳۱	چهارشنبه
	۵		۳	۵	۵		۳۱	پنجشنبه
	۵		۳	۴	۴		۳۱	جمعه
باغ اوغوله و ماني	۵		۳	۴	۴		۳۱	جمعه ايرتسي
	۵		۳	۳	۳		۳۱	بازار
	۵		۳	۳	۳		۳۱	بازار ايرتسي
	۵		۳	۳	۳		۳۱	صالي
	۵		۳	۳	۳		۳۱	چهارشنبه
	۵		۳	۳	۳		۳۱	پنجشنبه
	۵		۳	۳	۳		۳۳	جمعه
	۵		۳	۳	۳		۳۳	جمعه ايرتسي
	۵		۳	۳	۳		۳۴	بازار
	۵		۳	۳	۳		۳۵	بازار ايرتسي
	۵		۳	۳	۳		۳۶	صالي
	۵		۳	۳	۳		۳۷	چهارشنبه
	۵		۳	۳	۳		۳۸	پنجشنبه
	۵		۳	۳	۳		۳۹	جمعه
	۵		۳	۳	۳		۳۹	جمعه ايرتسي

ملاحظات	ظهير		طلوع		امساك		رياح	ايم
	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق		
	۵۰	۴۴	۹	۲۰	۸	۲۲	۱	بازار
	۴۹	۴۲		۲۵		۲۳	۲	بازار ايرتسي
	۴۹	۴۲		۲۳		۲۶	۳	صالي
	۴۹	۴۱		۲۲		۲۵	۴	چهارشنبه
	۴۸	۴۱		۲۱		۲۶	۵	پنجشنبه
	۴۸	۴۰		۲۰		۲۷	۶	جمعه
	۴۸	۴۰		۱۹		۲۸	۷	جمعه ايرتسي
	۴۸	۱۹		۱۸		۲۹	۸	بازار
	۴۸	۱۹		۱۸		۳۰	۹	بازار ايرتسي
	۴۷	۱۹		۱۷		۳۱	۱۰	صالي
خيزان رومي ۳۰	۴۷	۱۸		۱۶		۳۱	۱۱	چهارشنبه
	۴۷	۱۸		۱۶		۳۲	۱۲	پنجشنبه
	۴۷	۱۸		۱۶		۳۳	۱۳	جمعه
	۴۷	۱۷		۱۵		۳۴	۱۴	جمعه ايرتسي
	۴۷	۱۷		۱۵		۳۵	۱۵	بازار
	۴۷	۱۷		۱۵		۳۶	۱۶	بازار ايرتسي
	۴۷	۱۷		۱۵		۳۷	۱۷	صالي
	۴۷	۱۷		۱۵		۳۸	۱۸	چهارشنبه
	۴۷	۱۷		۱۵		۳۹	۱۹	پنجشنبه
اول ياد سموم	۴۷	۱۷		۱۵		۴۰	۲۰	جمعه
	۴۷	۱۷		۱۵		۴۱	۲۱	جمعه ايرتسي
	۴۷	۱۷		۱۵		۴۲	۲۲	بازار
	۴۷	۱۸		۱۶		۴۳	۲۳	بازار ايرتسي
	۴۷	۱۸		۱۶		۴۴	۲۴	صالي
	۴۷	۱۸		۱۶		۴۵	۲۵	چهارشنبه
	۴۷	۱۹		۱۷		۴۶	۲۶	پنجشنبه
	۴۸	۱۹		۱۷		۴۷	۲۷	جمعه
	۴۸	۲۰		۱۸		۴۸	۲۸	جمعه ايرتسي
اول فصل صيف	۴۸	۲۰		۱۸		۴۹	۲۹	بازار
	۴۷	۲۱	۹	۱۹	۷	۲۰	۳۰	بازار ايرتسي

ملاحظات	ظهور		امساك		خزيران	جداي الاول	ايام
	ساعت	دقيقه	ساعت	دقيقه			
	۴۹	۴۱	۹	۲۰	۷	۴۲	۱ صالی
	۴۹	۲۲		۲۱		۴۳	۲ چهارشنبه
	۴۹	۲۲		۲۲		۴۴	۳ پنجشنبه
	۵۰	۲۳		۲۳		۴۵	۴ جمعه
	۵۰	۲۳		۲۴		۴۶	۵ جمعه ايرتسی
	۵۰	۲۴		۲۵		۴۷	۶ بازار
	۵۱	۲۵		۲۶		۴۸	۷ بازار ايرتسی
	۵۱	۲۶		۲۸		۴۹	۸ صالی
	۵۲	۲۷		۲۹		۵۰	۹ چهارشنبه
	۵۲	۲۸		۳۱		۱۰	۱۰ پنجشنبه
	۵۲	۲۹		۳۲		۱۱	۱۱ جمعه
	۵۳	۳۰		۳۴		۱۲	۱۲ جمعه ايرتسی
	۵۴	۳۱		۳۵		۱۳	۱۳ بازار
	۵۴	۳۲		۳۷		۱۴	۱۴ بازار ايرتسی
	۵۵	۳۳		۳۸		۱۵	۱۵ صالی
	۵۶	۳۵		۴۰		۱۶	۱۶ چهارشنبه
	۵۶	۳۶		۴۲		۱۷	۱۷ پنجشنبه
	۵۷	۳۸		۴۳		۱۸	۱۸ جمعه
	۵۸	۳۹		۴۵		۱۹	۱۹ جمعه ايرتسی
	۵۹	۴۱		۴۷		۲۰	۲۰ بازار
	::	۴۲		۴۹		۲۱	۲۱ بازار ايرتسی
	۱	۴۴		۵۱		۲۲	۲۲ صالی
	۱	۴۴		۵۲		۲۳	۲۳ چهارشنبه
	۲	۴۷		۵۴		۲۴	۲۴ پنجشنبه
	۳	۴۸		۵۶		۲۵	۲۵ جمعه
	۴	۵۰		۵۸	۷	۲۶	۲۶ جمعه ايرتسی
	۵	۵۱		::	۸	۲۷	۲۷ بازار
	۵	۵۳		۲	۱۹	۲۸	۲۸ بازار ايرتسی
	۶	۵۵		۴	۲۰	۲۹	۲۹ صالی
	۷	۵۷		۷	۲۱	۳۰	۳۰ چهارشنبه

نموز روی ۳۱

ملاحظات	ظهور		غروب		امروز	امری لای	ایام
	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه			
	۸	۵۸	۹	۲۲	۱	۲۲	پنجشنبه
	۹	۵۱	۱۱	۲۳	۲	۲۳	جمعه
	۱۰	۴۲	۱۳	۲۴	۳	۲۴	جمعه ابرسی
	۱۱	۳۴	۱۵	۲۵	۴	۲۵	بازار
	۱۲	۲۵	۱۷	۲۶	۵	۲۶	بازار ابرسی
	۱۳	۱۷	۲۰	۲۷	۶	۲۷	صالی
	۱۳	۹	۲۲	۲۸	۷	۲۸	چهارشنبه
	۱۴	۱۱	۲۴	۲۹	۸	۲۹	پنجشنبه
نهایت قوت مکرما	۱۴	۱۳	۲۷	۳۰	۹	۳۰	جمعه
	۱۵	۱۵	۲۹	۳۱	۱۰	۳۱	جمعه ابرسی
اگستوس روی ۳۹	۱۶	۱۷	۳۲	۱	۱۱	۱	بازار
	۱۷	۱۹	۳۴	۲	۱۲	۲	بازار ابرسی
	۱۸	۲۱	۳۶	۳	۱۳	۳	صالی
	۱۹	۲۲	۳۸	۴	۱۴	۴	چهارشنبه
	۲۰	۲۴	۴۱	۵	۱۵	۵	پنجشنبه
	۲۱	۲۶	۴۳	۶	۱۶	۶	جمعه
	۲۲	۲۸	۴۵	۷	۱۷	۷	جمعه ابرسی
	۲۳	۳۰	۴۸	۸	۱۸	۸	بازار
	۲۴	۳۲	۵۰	۹	۱۹	۹	بازار ابرسی
	۲۵	۳۴	۵۳	۱۰	۲۰	۱۰	صالی
	۲۶	۳۶	۵۵	۱۱	۲۱	۱۱	چهارشنبه
	۲۷	۳۸	۵۷	۱۲	۲۲	۱۲	پنجشنبه
	۲۸	۴۰	۵۹	۱۳	۲۳	۱۳	جمعه
	۲۹	۴۲	۶۰	۱۴	۲۴	۱۴	جمعه ابرسی
	۳۱	۴۴	۶۰	۱۵	۲۵	۱۵	بازار
رفتن لقلق	۳۲	۴۷	۶۱	۱۶	۲۶	۱۶	بازار ابرسی
	۳۳	۴۹	۶۱	۱۷	۲۷	۱۷	صالی
	۳۴	۵۱	۶۲	۱۸	۲۸	۱۸	چهارشنبه
جاوس مایون حضرت خلافتیهای سنه ۱۲۹۳	۳۵	۵۴	۶۴	۱۹	۲۹	۱۹	پنجشنبه

ملاحظات	طالع		الشمس		الشمس	الزمن	ايام
	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق			
	٢٦	٥٦	١٧	٥	٢٥	١	جمعه
ليلاه رشائب	٢٧	٥٨	١٩		٢١	٢	جمعه ايرتسي
	٢٨	:	٢٢		٢٢	٣	بازار
	٢٩	٢	٢٤		٢٢	٤	بازار ايرتسي
	٣٥	٥	٢٧		٢٤	٥	صالي
	٤١	٧	٢٩		٢٥	٦	چهارشنبه
	٤٢	٩	٣٢		٢٦	٧	پنجشنبه
	٤٤	١١	٣٤		٢٧	٨	جمعه
	٤٥	١٢	٣٦		٢٨	٩	جمعه ايرتسي
	٤٦	١٤	٣٩		٢٩	١٠	بازار
اپول روي ٣٥	٤٧	١٨	٤١		٣٥	١١	بازار ايرتسي
	٤٨	٢٥	٤٤		٣١	١٢	صالي
	٤٩	٢٢	٤٦		٣١	١٣	چهارشنبه
	٥٥	٢٥	٤٨		٣٢	١٤	پنجشنبه
	٥١	٢٧	٥١		٣٣	١٥	جمعه
	٥٢	٢٩	٥٤		٣٤	١٦	جمعه ايرتسي
	٥٤	٣١	٥٦	٩	٣٥	١٧	بازار
	٥٥	٣٤	٥٨	١٥	٣٦	١٨	بازار ايرتسي
	٥٦	٣٦	:		٣٧	١٩	صالي
	٥٧	٣٨	٣		٣٨	٢٥	چهارشنبه
	٥٨	٤١	٥		٣٩	٢١	پنجشنبه
	٥٩	٤٣	٨		٤٠	٢٢	جمعه
	:	٤٥	١٥		٤١	٢٣	جمعه ايرتسي
	٢	٤٧	١٢		٤٢	٢٤	بازار
	٣	٤٩	١٥		٤٣	٢٥	بازار ايرتسي
	٤	٥٢	١٧		٤٤	٢٦	صالي
	٥	٥٤	١٩		٤٥	٢٧	چهارشنبه
ليله سراج النبي	٦	٥٦	٢١		٤٦	٢٨	پنجشنبه
	٧	٥٩	٢٤		٤٧	٢٩	جمعه
	٨	٥١٢	٢٦	١٥	٤٨	٣٥	جمعه ايرتسي

ملاحظات	ظهور		اطلوع		امساك		ايام
	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق	
	۱۰	۶	۳۱۲	۲۹۱۰	۱۹	۱۰	۱ بازار
	۱۱		۵	۳۱	۲۰	۲۰	۲ بازار ايرتسى
	۱۲		۸	۳۳	۲۱	۲۱	۳ صالى
	۱۳		۱۰	۳۶	۲۲	۲۲	۴ چهارشنبه
	۱۴		۱۲	۳۸	۲۳	۲۳	۵ پنجشنبه
	۱۵		۲۴	۴۰	۲۴	۲۴	۶ جمعه
	۱۶		۱۷	۴۲	۲۵	۲۵	۷ جمعه ايرتسى
	۱۷		۱۹	۴۴	۲۶	۲۶	۸ بازار
	۱۹		۲۱	۴۶	۲۷	۲۷	۹ بازار ايرتسى
	۲۰		۲۳	۴۸	۲۸	۲۸	۱۰ صالى
	۲۱		۲۶	۵۱	۲۹	۲۹	۱۱ چهارشنبه
	۲۲		۲۸	۵۳	۳۰	۳۰	۱۲ پنجشنبه
تشرین اول روى ۳۱	۲۳		۳۰	۵۶	۱۰	۱۱	۱۳ جمعه
لیله برات	۲۴		۳۲	۵۸	۱۱	۱۱	۱۴ جمعه ايرتسى
ولادت مایون حضرت خلافتیناى سنه ۱۶۵۸	۲۵		۳۴	:	:	۱۵	۱۵ بازار
	۲۶		۳۶	۲	۲	۱۶	۱۶ بازار ايرتسى
	۲۷		۳۸	۳	۳	۱۷	۱۷ صالى
	۲۹		۴۰	۷	۷	۱۸	۱۸ چهارشنبه
	۳۰		۴۲	۹	۹	۱۹	۱۹ پنجشنبه
	۳۱		۴۴	۱۱	۱۱	۲۰	۲۰ جمعه
	۳۲		۴۷	۱۳	۱۳	۲۱	۲۱ جمعه ايرتسى
	۳۳		۴۹	۱۵	۱۵	۲۲	۲۲ بازار
	۳۴		۵۱	۱۷	۱۷	۲۳	۲۳ بازار ايرتسى
	۳۵		۵۳	۱۹	۱۹	۲۴	۲۴ صالى
	۳۶		۵۵	۲۱	۲۱	۲۵	۲۵ چهارشنبه
	۳۷		۵۷	۲۳	۲۳	۲۶	۲۶ پنجشنبه
	۳۸		۵۹	۲۵	۲۵	۲۷	۲۷ جمعه
	۳۹		۲	۲۷	۲۷	۲۸	۲۸ جمعه ايرتسى
	۴۰		۴	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹ بازار
	۴۱	۶	۶	۳۱	۳۱	۳۰	۳۰ بازار ايرتسى

ملاحظات	ظهور		طلوع		انقراض		تشرين اول	رمضان	ايام
	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق			
	٤٢	٦	٨	١	٣٣	١١	١٩	١	پازار ايرتسى
	٤٣		١٥		٣٥		٢٠	٢	صالى
	٤٤		١٢		٣٧		٢١	٣	چهارشنبه
	٤٥		١٤		٣٨		٢٢	٤	پنجشنبه
	٤٦		١٦		٤٠		٢٣	٥	جمعه
	٤٧		١٨		٤٢		٢٤	٦	جمعه ايرتسى
	٤٨		٢٠		٤٤		٢٥	٧	پازار
روز قاسم	٤٩		٢٢		٤٦		٢٦	٨	پازار ايرتسى
	٥٠		٢٤		٤٧		٢٧	٩	صالى
	٥١		٢٥		٤٩		٢٨	١٠	چهارشنبه
	٥٢		٢٧		٥٠		٢٩	١١	پنجشنبه
	٥٣		٢٩		٥٢		٣٠	١٢	جمعه
	٥٤		٣١		٥٤		٣٠	١٣	جمعه ايرتسى
	٥٥		٣٣		٥٧		١	١٤	پازار
	٥٦		٣٤		٥٨	١١	٢	١٥	پازار ايرتسى
	٥٦		٣٦		:	١٢	٣	١٦	صالى
تشرين ثانی دومی ٣٠	٥٧		٣٨		١		٤	١٧	چهارشنبه
	٥٨		٤٠		٢		٥	١٨	پنجشنبه
	٥٩	٦	٤١		٤		٦	١٩	جمعه
	:	٧	٤٣		٦		٧	٢٠	جمعه ايرتسى
	١		٤٥		٧		٨	٢١	پازار
	١		٤٦		٨		٩	٢٢	پازار ايرتسى
	٢		٤٨		٩		١٠	٢٣	صالى
	٣		٤٩		١٠		١١	٢٤	چهارشنبه
	٣		٥١		١١		١٢	٢٥	پنجشنبه
ليلة قدر	٤		٥٢		١٣		١٣	٢٦	جمعه
	٥		٥٤		١٤		١٤	٢٧	جمعه ايرتسى
	٥		٥٥		١٥		١٥	٢٨	پازار
	٦		٥٧		١٦		١٦	٢٩	پازار ايرتسى
	٧	٧	٥٨	١	١٧	١٢	١٧	٣٠	صالى

ملاحظات	ظهور		طلوع		اشراق		شهرين ثاني	توال	ايام	
	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق	ساعات	دقائق				
عيد فطر ع ۹ ق ۳	۷	۷	۵	۹	۱	۱۱	۱۲	۱۸	۱	چهارشنبه
	۸		۱		۲	۱۹		۱۹	۲	پنجشنبه
	۹		۲		۲	۲۰		۲۰	۳	جمعه
	۹		۳		۲	۲۱		۲۱	۴	جمعه ايرتسي
	۱۰		۴		۲	۲۱		۲۲	۵	پازار
	۱۰		۵		۲	۲۲		۲۳	۶	پازار ايرتسي
	۱۱		۶		۲	۲۳		۲۴	۷	صالي
	۱۱		۶		۲	۲۴		۲۵	۸	چهارشنبه
	۱۱		۷		۲	۲۵		۲۶	۹	پنجشنبه
	۱۲		۸		۲	۲۶		۲۷	۱۰	جمعه
	۱۲		۸		۲	۲۷		۲۸	۱۱	جمعه ايرتسي
	۱۲		۹		۲	۲۷		۲۹	۱۲	پازار
	۱۲		۹		۲	۲۷		۳۰	۱۳	پازار ايرتسي
	كانون اول روي ۳۱	۱۳		۱۰		۲	۲۸		۱	۱۴
۱۳			۱۰		۲	۲۸		۲	۱۵	چهارشنبه
۱۳			۱۰		۲	۲۸		۳	۱۶	پنجشنبه
۱۳			۱۰		۲	۲۹		۴	۱۷	جمعه
۱۳			۱۰		۲	۲۹		۵	۱۸	جمعه ايرتسي
۱۳			۱۱		۲	۲۹		۶	۱۹	پازار
۱۳			۱۱		۲	۲۹		۷	۲۰	پازار ايرتسي
۱۳			۱۱		۲	۲۹		۸	۲۱	صالي
۱۳			۱۱		۲	۲۹		۹	۲۲	چهارشنبه
۱۳			۱۱		۲	۲۹		۱۰	۲۳	پنجشنبه
۱۳			۱۱		۲	۲۹		۱۱	۲۴	جمعه
۱۳			۱۱		۲	۲۹		۱۲	۲۵	جمعه ايرتسي
۱۳			۱۱		۲	۲۹		۱۳	۲۶	پازار
۱۳			۱۰		۲	۲۸		۱۴	۲۷	پازار ايرتسي
۱۳		۱۰		۲	۲۸		۱۵	۲۸	صالي	
۱۴	۷	۱۰	۲	۲	۲۸	۱۲	۱۶	۲۹	چهارشنبه	

ایام	ذی القعدة	كانون اول	اشراك		طلوع		ظهور	ملاحظات
			ساعات	دقیقه	ساعات	دقیقه		
پنجشنبه	۱	۱۷	۱۲	۲۸	۲	۱۰	۷	
جمعه	۲	۱۸		۲۷		۹		
جمعه ابرنی	۳	۱۹		۲۷		۹		
پازار	۴	۲۰		۲۶		۹		
پازار ابرنی	۵	۲۱		۲۶		۸		
صالی	۶	۲۲		۲۵		۸		
چهارشنبه	۷	۲۲		۲۵		۷		
پنجشنبه	۸	۲۴		۲۴		۶		
جمعه	۹	۲۵		۲۳		۵		
جمعه ابرنی	۱۰	۲۶		۲۲		۴		
پازار	۱۱	۲۷		۲۱		۳		
پازار ابرنی	۱۲	۲۸		۲۱		۲		
صالی	۱۳	۲۹	۲	۲۰		::		
چهارشنبه	۱۴	۳۰	۱	۱۹		۵۹		
پنجشنبه	۱۵	۳۱		۱۸		۵۸		
جمعه	۱۶	۱		۱۸		۵۷		كانون ثاني رومی ۳۱
جمعه ابرنی	۱۷	۲		۱۷		۵۶		
پازار	۱۸	۳		۱۶		۵۵		
پازار ابرنی	۱۹	۴		۱۵		۵۳		
صالی	۲۰	۵		۱۳		۵۱		
چهارشنبه	۲۱	۶		۱۱		۵۰		
پنجشنبه	۲۲	۷		۱۰		۴۹		
جمعه	۲۳	۸		۸		۴۷		
جمعه ابرنی	۲۴	۹		۷		۴۶	۷	
پازار	۲۵	۱۰		۶		۴۴	۶	
پازار ابرنی	۲۶	۱۱		۵		۴۳		
صالی	۲۷	۱۲		۴		۴۱		
چهارشنبه	۲۸	۱۳		۲		۴۰		
پنجشنبه	۲۹	۱۴	۱۲	::		۳۸		
جمعه	۳۰	۱۵	۱۱	۱		۳۶	۶	

ملاحظات	ظهور		طلوع		المسالك		ظهور تاني	روي التام	ايام
	س	د	س	د	س	د			
	۵۴	۶	۳۵	۱	۵۷	۱۱	۱۶	۱	جمعه ايرتسي
	۵۳		۳۳		۵۶		۱۷	۲	پازار
	۵۳		۳۱		۵۴		۱۸	۳	پازار ايرتسي
	۵۲		۲۹		۵۳		۱۹	۴	صالي
	۵۱		۲۷		۵۱		۲۰	۵	چهارشنبه
	۵۰		۲۵		۴۹		۲۱	۶	پنجشنبه
	۴۹		۲۳		۴۷		۲۲	۷	جمعه
	۴۸		۲۱		۴۵		۲۳	۸	جمعه ايرتسي
	۴۷		۱۹		۴۴		۲۴	۹	پازار
	۴۶		۱۷		۴۲		۲۵	۱۰	پازار ايرتسي
	۴۵		۱۵		۴۰		۲۶	۱۱	صالي
	۴۴		۱۳		۳۸		۲۷	۱۲	چهارشنبه
	۴۳		۱۱		۳۷		۲۸	۱۳	پنجشنبه
	۴۲		۹		۳۵		۲۹	۱۴	جمعه
	۴۱		۷		۳۳		۳۰	۱۵	جمعه ايرتسي
	۴۰		۵		۳۱		۳۱	۱۶	پازار
شباط روي ۲۸	۳۹		۳	۱	۲۸		۳۱	۱۷	پازار ايرتسي
	۳۸			۱۱	۲۶		۳۱	۱۸	صالي
	۳۷		۵	۹	۲۴		۳۱	۱۹	چهارشنبه
	۳۶		۵	۷	۲۲		۳۰	۲۰	پنجشنبه
	۳۵		۵	۵	۱۹		۳۰	۲۱	جمعه
	۳۴		۵	۲	۱۷		۲۹	۲۲	جمعه ايرتسي
	۳۳		۵	۱	۱۶		۲۹	۲۳	پازار
	۳۲		۴	۸	۱۴		۲۸	۲۴	پازار ايرتسي
	۳۱		۴	۶	۱۲		۲۸	۲۵	صالي
	۳۰		۴	۴	۱۰		۲۷	۲۶	چهارشنبه
	۲۹		۴	۲	۷		۲۷	۲۷	پنجشنبه
	۲۸		۴	۰	۵		۲۶	۲۸	جمعه
	۲۷		۳	۸	۳		۲۶	۲۹	جمعه ايرتسي
	۲۶	۶	۳	۶	۱	۲	۲۵	۳۰	پازار

(محرم) ازمنه سابقه عربی درت آیدن عبارت اولان شهر حرمك
اوچنجیسی بو آی اولقی اوزره [محرم] دیدیلر .

(صفر) زمان جاهلیتده ظهور ایدن بروباعقی عربستان خالقنك یوزلرینی
بو آیده صراردوب صولدبردینی ایچون [صفر] دیدیلر .

(ربیع اولول، ربیع الاخر) بو آیلر حین تسمیه سنده موسم بهاره تصادف
ایلش اولسیله شواسملری المشر .

(جمادی الاولى، جمادی الاخره) عربلر جه آیلر ماسم قوندینی وقت قیشین صولرک
طوندینی زمانه تصادف ایتمسیله [جماد] تسمیه اولنمشر .

(رجب) شهر حرمك دردیجیسیدر اسکی عربلرک بو آیه عظیم
حرمتری اولدیغندن قورقویه بناء حرمت ایتمک دیمک اولان
[رجب] نامنی یویدیلر .

(شعبان) بو آی زمان جاهلیتده عربلرک شعبه شعبه اولهرق غوغا
ایتدکلی بر آی اولسیله [شعبان] دیمشر .

(رمضان) زمان جاهلیتده عربلرک اسماء شهری وضع ایتدکلینده
اورتلق موسم صیفک اک حرارتلی وقتنه تصادف ایتمسیله
بوده اومضایه دلالت ایدن [رمضان] نامنی المشر .

(شوال) بو آیده دوهرقویروقلرینی یوقاری قالدیروب کب لکلرینی اعلان
ایتدکلیندن اکا نسبة [شوال] اطلاق اولنمشر .

(ذی القعدة) شهر حرمك برنجیسیدر بو آیده عربلر قعودینی مقابله دن
اجتناب ایلدکلیندن [ذی القعدة] دیندی .

(ذی الحججه) شهر حرمك ایکنجیسیدر بو آیده عربلر قعودینی مقابله دن
اجتناب ایتدکلیندن [ذی الحججه] دیندی .

داخل ولايته دفین خاک عطرناک اولان وقوه قدسیه و فیوضات
ذوی الاحترام اقدیار من حضر آتیک تر به و مقام سعادت تار به مراقد شریف تار بیک

واردات سنویه سی	اسامی شریف تار
سیور کده ویران شهرک حسودیک قریه سنده مدفوندرلر	۱۵۵۰۰ ایوب النبی علیه السلام اقد من حضر تار
ارغنی قصبه سنده کی مقام سعادت تار نده مدفوندرلر	۵۴۰۰ ذوالکفل النبی علیه السلام اقد من حضر تار
اکیل قصبه سنده مدفوندرلر بودخی بوخی	الیسع علیه السلام اقد من حضر تار نبی هارون اصنی علیه السلام حضر تار « حلاق علیه السلام اقد من »
اکیل قصبه سنده حاجیان محله سنده نهر کنار نده مدفوندر	نبی هاروت علیه السلام اقد من حضر تار
ارغنی ناحیه سنده قز لجه قریه سنده مدفوندر	انوش پیغمبر ابن شیت علیه السلام اقد من حضر تار
لیجه قضا سنک هانی قصبه سنده مدفوندر	۴۰۰۰ ابن عم رسول کبریا جعفر طیار رضی اه عنه الغفار حضر تار
نصیبین قصبه سنده مدفوندر » » »	۳۵۰۰ امام زین العابدین اقد من حضر تار و همشیره سعادت تار زینب
دیار بکرک قریب ناحیه سنده امام عقیل قریه سنده مدفوندر	۹۰۰ امام عقیل رضی اه عنه اقد من حضر تار
دیار بکر ده ایچ قلعه ده نصیره جامع شریف نده مدفوندر	حجابه کرامدن سلیمان ابن خالد رضی اه عنه اقد من حضر تار
دیار بکر ده سلطان صمصمه شرفی دروننده مدفوندر	۲۴ حجابه کرامدن سلطان صمصمه رضی اه عنه اقد من حضر تار

ممنوعه باریله و لایتمز اهلینسنی مستفید ایندن انبیای عظام و صحابه کرام و اعززه
 بوندقاری محارک و مشارالیه صریحاً اوقاف شریفه تک جدولیدر .

معلومات معارضه و ملاحظیات

قریه مزبوردهک نام دیگر ی ایوب پیغمبر اولدینی کی وارد آئیده بر قاج عدد
 قری اعشارندن عبارتدر .

نبی مشارالیهک دیگر ولایتدهده مقام سعادتلی و ارمسدهده علی روایت اصل
 صریحاً شریفلی ارغنی دهدر .

نبی مشارالیهک قبر سعادتلی اون بش مترو طولنده ایدوکی و بر کونه وقفی اولدینی
 بر کونه اوقاف شریفه سی بوقدر .

[*] رئیس جهادر سلطان سلیمان	»	»	»	»	»
رضاعاً قرداشی مسعود ای جان	»	»	»	»	»

بشیر و حمزه همر و شعبان ثابت	انسانای بنی بشردن
ایکی زید ایکی خالد بری نعمان	

محمد ایکی عبده اوجدر	تربه شریفه لری معمور، مقروض، صرین ایدوکی
حسن نام ایکی برکب ذیشان	

فضیل و ملک و قهر و ابوالحمد	۲۰۰ غروشی قرای موقوفه بدلی ۷۰۰ غروشی مسقفات ایجاری اولدینی
ابونصر و مفیره ایله اذهان	

[*] اسملی بالاده کی ایانده حور بکرمی یدی نفر دیگر صحابه کرام
 ایله برابر آن جسدلرینه بر کونه خلیل کلیرک مدفوندرلر .

توبه و سراقد شریفه لری موافقی	وارداتی	اسامی شریفه لری
دیار بکر ده قره دگر نام موقعدہ مدفوندر		عجابه گرامدن میر سیاف حضرت تلری
» دفتر دار جامع شریفی جوارنده »		» » مالک ازدر »
» مديات قضا سنده »		» » سالم الانصار »
دیار بکر ده حضرت عمر جامع	۲۶۰۰	» سلطان شجاع الدین »
شریفی جوارنده مدفوندر		» » ضمیر ابن ازدر »
ماردین قصبه سنده جامع شریفی		و همشیره لری حواله
درونده مدفوندر		شهادای گرامدن باب کاک حضرت تلری
دیار بکر ده هندی بابا جوارنده مدفوندر		اعزّه » سید بدر الدین قدس سره حضرت تلری
» هاتی قصبه سنده »	۶۸۰	حضرت عمر افتدمن اولادندن شیخ پیر موسی حضرت تلری
اکیل ناحیه سنک پر جان قره سنده	۴۸۰۰	اعزّه گرامدن پیر منصور حضرت تلری
» قلبین »		» » شیخ یوسف همدانی »
دیار بکر قصبه سنده کی جامع شریفی		۵۰۰
اتصالنده مدفوندر		» » سلطان شیخ موس غزلی »
ماردین سنجاغناک عوینه قضا سنده	۴۴۸۰	» » برادر لری شیخ داود بولکولی حضرت تلری
شیخان ناحیه سنده مدفوندر		ابا ایوب انصاری احفادنندن شیخ
بودخی		موسی حضرت تلری
اکیل ناحیه سنده مالان قره سنده		اعزّه گرامدن ذی النون حضرت تلری
مدفوندر		» » صالتاج کاشفی »
اکیل قصبه سنده مدفوندر		» » شیخ جلیل کاشفی »
دیار بکر ده روم قیوسی جوارنده		
زاویه شریفه لری مدفوندر		

معلومات سائرہ

برکونہ و تانی یوقدر تریہ سی مہمورد

» » » » »

تریہ شریفہ سی مہمورد و ایکی دگر سی

موقوفدر

واردات وقفہ سی یوقدر

قرای موقوفہ اعشار بدلیدر

قرای موقوفہ اعشار بدلیدر

مسقات وقفہ در

قرای موقوفہ بدلیدر

توبه و مصراقد	واردای	اسامی شریفانری
دیار بکرده جامع الصفادروننده		اعزّه کر آمدن سخ احمد کاشفی حضر تبری
» جامع الصفاقبرستاننده		» مصطلح الدین لاری
» مار دین قپوسی خار جنده		» شیخ محمد آمدی
» روم قپوسی خار جنده کی	۵۰۰۰	» هنریز محمود ارهوی
» طایغ قپوسی اتصاننده		» صر قچین مازندرانی
» روم قپوسی خار جنده		» شیخ بلال
» ایج قلعه دروننده		» شیخ طاهر خلوتی
» حکومت قونانی	۵۰۰۰	» چغه اولیا
چونگش قصبه سندنده		» حسن دده
» سیورک	۲۰۰۰	» قوج علی بابا
حضر و ناحیه سندنده شیخان	۳۳۰۰	» شیخ شاپور
دیر بک قضا سندنده شیخان	۳۵۰۰	» شیخ پیر خطاب
مار دین قصبه سندنده حکومت		» شیخ محمد اناری
» » مهجد		» شیخ لبان
» قصبه سنک خار جنده کی		» شری دده
» باب الصور خار جنده	۹۰۰۰	» شیخ حامد
دیار بکرک شیخ مطر جاعه سندنده		» شیخ مطر
لهج قضا سندنده یار مساحت مسافنده		» شیخ بلال
» قضا سندنده سنی قریه سندنده		» عبدالرحمن ابن قاسم بن محمد
جزیره قضا سندنده		بن ابو بکر الصدیق رضی اه عنه حضر تبری
» متیان ناحیه سندنده سنان	۱۱۰۰	» شیخ خالد جزیری حضر تبری
» بشری » شیخ چوبان		» سنان سیدوش
مدیات قضا سندنده		» شیخ چوبان
		» عروقه ابی زبیر (رضی اه عنه)

معلومات سائرہ	شہر بنفاری موافقی
	مدفون بندر
	تربہ شہر بنفاری لرنہ مدفون بندر
	» صر قندہ
کئی قرہ سی رقبہ و اراضی و بدل عشری باعنا کتباہ	»
ہایون موثوق قدر	»
	»
مشار الہمالک اسمتوی غیر معروف اولوب علی روایۃ	» پیشکا ہندہ
حواریونان اولدقاری مشہور در	»
قرای موثوقہ بدایندر	»
بودخی	» قرہ ہندہ
»	» قرہ ہندہ
»	» قوناقی پیشکا ہندہ
	» شہر بنفاری ہندہ
	» مدفن مخصوص ہندہ
	» صر قند شہر بنفاری ہندہ
مسققات و ققیہ ایچاری بندر	»
	» صر قند شہر بنفاری ہندہ
	»
	»
	»
قرای موثوقہ بدایندر	» قرہ ہندہ
	» قرہ ہندہ

توبه و صراقت	وارداتی	اسامی شریفہ لری
دیار بکرک عین زلال نام		اعزہ کرامدن ہندی بابا حضر تلری
قرہ جہ طاع ناحیہ سنندہ		» شیخ بوپی
دیار بکرک حسام الدین		» شیخ خچر گزار
» سعد الدین جباوی		» سعد الدین جباوی احفادنن شیخ
» سعد الدین جباوی		» عبدالرحمن حضر تلری
روم قپوسی خارچندہ		» شیخ محمود نقشی حضر تلری
طاغ قپوسی خارچندہ		» قورمشلی شیخ محمد افندی حضر تلری
شرق ناحیہ سنندہ آق		» شیخ حسن افندی حضر تلری
ہسانی قصبہ سنندہ		» کارازلی شیخ احمد افندی
شرق ناحیہ سنندہ آلتون		» شیخ قاسم افندی
ماردیندہ برچقی ساعت		» عبدالقادر کیلانی قدس سرہ العالی حضر تلری نیک
» ماردیندہ برچقی ساعت		» احفادنن شیخ عبدالعزیز حضر تلری
بالو قصبہ سنندہ		» اعزہ کرامدن جمشید بک
» بالو قصبہ سنندہ		» شیخ علی
» بالو قصبہ سنندہ		» شیخ مصطفی قطب
» بالو قصبہ سنندہ		» شیخ عبدالک
» بالو قصبہ سنندہ		» سپد صابر
» بالو قصبہ سنندہ		» سلطان قیدیس
» بالو قصبہ سنندہ		» عبدہ بن جعفر طیار
» بالو قصبہ سنندہ		» عبدہ بن انیس الجہنی
» بالو قصبہ سنندہ		» سالم ابن جمیل البیاضی
» بالو قصبہ سنندہ		» عبدہ بن عمر الفاروق
» بالو قصبہ سنندہ		» ابان ابن عثمان ابن عفان
» بالو قصبہ سنندہ		» شیخ قائم خلوتی

موقعه مدفونان

مدفونان

مجاهدین مدفونان

زاویه سی درو شده

مدفونان

»

قریه شده مدفونان

مدفونان

آقار قریه شده مدفونان

مسافده مدفونان

مدفونان

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

تماماً خراب اولان تریه شریفه لری صورت مخمو -
صده تصحیر ایتدیلمشدر

قرای موقوفه سی وارد

اعزّه کرامدن شیخ محمد غازی بن	اعزّه کرامدن شیخ اسماعیل لهه قضا سنده
جعفر صادق ماردین قصبه سنده	حضرت ابو بکر احفادندر شیخ محمد
اعزّه کرامدن دینی دده عوی سنده	» » » شیخ حسن زر قی
» سقی غایه	» » » شیخ پیر حسن
» سقی ایامه	» درویش علی
» سقی مریم	» پیر عز الدین
» شیخ بیسی	» محمد العسکری
» شیخ ابراهیم	» شیخ شرف الدین
» شیخ عمران	

اعزّه کرامدن حاج بابا سینه رک قضا سنده اعزّه کرامدن او سلا بابا سینه رک قضا سنده

اعزّه کرامدن ابدال دده حضرت تلری دیا بکر دده مرقد شریف تلری مسجدی قریب سنده در
 » صالحون حضرت تلری » مسجدی درو سنده در

(سرور و شادی از لحنی لازم کلامه نذیه ایله سین هان جناب رب العالمین)
(سالانه طاهر منزی الی الابد باقی و دائم و هر حاله عبدالله کمال رفا)
(و آسایش احسان بیورسون آیین بحریه رسول انقلین)

اشبه خط هارون ولادت باهر السعاده جناب ماو کانه نیک فرداسی
پنجشنبه کونی صورت مططهده باب عالی به شرف وارد او اوب مکمل موسمه
ایله استقبال اوانهرقی مجاس و لای احکام عدلیه داره مسنده و کالی فخرم
ووزرای عظام و رجال و امرای بنام مواجهه مسنده قرائت ویدی کون بشر
نوبت طوب انداختیه هر طرفجه اجرای مسرت اولمشدر .
جناب حق عمر و عافیت و شان شوکت هاپوانرینی مزدا بیورسون آیین .

✦ خصوصيات رسميه سلطنت سنيه ✦

(ايام تشریفاتیہ ہاپون)

۱۲ ربیع الاول منقبت مولدالنبي قرآنی : وكلا ومنصوب وممزول
 ووزرا ومشیران سلطنت سنيه ايله رتبه اولی صنف اولنه قرر اجله رجال دوات
 واورتبه معادل پايه علی حجابندن اولان داعیان سلطنت بیوک اونیفورمالرینی
 لابس اولدقلری حالده مقام صدارت نظامدن تشریفات همومیه نظارنی
 وساطتله الدقلری دعه تامملر اوزرینه اراده وفرمان بیوریلان جامعده
 اجتماع ایدرلر وذات شوکتسمات حضرت پادشاهی دخی آلی والا ايله جامع
 شریفه عزیزمت بیورملقله بعد ادای صلاة منقبة موآود شریف قرآنه
 مبادرت اولنور :

تاریخ احدائی : صاحب اربل ملك لافضل مظفرالدینه قرر
 [۹] دول سالفه اسلامیهده بو عادت دیرینه آنخاز اولنماش ایدی ملك
 مشارالیه ۶۰۴ سنه هجریه سی ماه ربیع الاولنك اون ایکیسنده بو آیین برفی
 وضع واختراع ايله هر سال بوم مذکور حلولنده اجراسنه ایدر ایدی .
 مؤخرأ سلطنت عثمانیهنك ظهور واستقلالنده سلاطین عثمانیه حضراتی
 جانبدن دخی بوم مسعود موآودك شانیه تعظیماً احترامات مادیه ومعنویه
 اجراسنه مبادرت بیورلمش اولمسیله هر سنه ربیع الاولنك اون ایکینجی کونی
 اقشامی بلاد عثمانیهنك کافه سنده بولان جماع ومساحدك مناره لرنده قندیللی

{ ۹ } بونلر ایابکه دندر ۵۶۰ سیئه هجریه سدن ۶۳۰ قدر ۹۵ سنه حکومت
 ایشلردر استدالی (امیرزین الدین) ایدی یرینه اوغلی یوسف آلك یرینه برادری
 مظفرالدین امیر اولمشدر موصل قرینده کی (اربل) ده مستتب اولمشلردر (صحائف
 الاخبار ج ۴ ص ۵۸۵)

بقدر ایلہ مسعودہ مذکورہ احیا ویرتسی کرنی منقبت مولدالی قرآنیہ
احراز مشوبانہ اعتنا او انمشدر .

۱۵ شعبان — صرہ ہمایون آلابی : بوآلابی مابین ہمایون جناب
ملیکانہ داخلندہ اجرا بیوریلور حضوری معناد اولان کرسی شیخبری
ایلہ بعض علما جانبندن سور قرآنیہ دن عشر شریفتر تلاوت اولندون
صکرہ صرہ ہمایونی حامل اولان دوہ دارالسعادة شریفہ اغامی اصطلبل
عاسرہ مدبری بدیلہ پیشکاہ ہمایوندن اسرار ایدیلور . بو رسمہ اوقاف
ہمایون نظری بوتان ذت حاضر اولور وبمدہ صرہ ہمایون امینی تمین
بیوریلان ذانہ تودیع قناروق مرتب آلابی ایلہ سرای ہمایوندن طولہ
بانچہ ساحلنہ قدر کوتوریلہ رک اورادن تخصیص بیوریلان واپورلہ
اسکدارہ نقل ایدیلور .

صرہ ہمایون دول اسلامیہک همومندہ من القدیہ جاری ایدی خلفای
عباسیہ وملوک وسلاطین واسرای اسلامیہ دانما حرمین شریفین سکنہ سنہ
ایصال ہدایادہ بولورلر ایدی سلطان سلیم اول حضرتتوینک خادم الحرمین
الشریفین عنوان مفخرتی اضافہ لقب سلطانی ایلدکاری تاریخندن برو بوعدہ
سلطنت عثمانیہ جانبندن دخی رعایت وبنارین حجاج ایچون (ابرالحم) منصبی
وہدایا وامانت ایچون صرہ ہمایون امامتی احراشہ ہمت بیورلمشدر .
۱۲۸۰ تاریخنہ قدر بورسم ۱۲ رحبہ اجرا اولور وبرآ اسکداردن
سوق ایدیلور ایدی تاریخ مزبور دن صکرہ صرہک بحرآ سرقی مناسبتیلہ
۱۵ شعبانہ تحویل قلمشدر .

۱۵ رمضان - اتمام حرقه متبرکه نبویه : سرای جدید دارة مخصوصه سنده محفوظ بحفظه تبرک و احترام اولان برده سعادت جناب پیغمبری که امانت تبرکه ک اک تقدس و قیمندار بدر مهر سنه شهر رمضانک اون بشهی کونی حائز عنوان خلافت و سلطنت اولان ذات شوکت عتبات حضرت پادشاهی جانب عالیستندن زیارت بولق داب قدیم سلطنت سید دینار .

پای تخت سلطنت سندن بولان منصب و معزوله وزرا و مشیران عظام ایله ربه اولی صنف اوله راجه رجال سلطنت سنده و بودتبه لوله معادل بانلری حائز رجال علیه و عه کرب اشرفات عهده نظارتی و مساطبه دارة مشارکها دعوت اولور ذات همون حضرت خلافتیاهی یا کردونه سوار مهره اجلال و یاخود بحرأ سلطنت قابقرینه رکوب ایله سرای برونی مساحنه قورسن اقبال اولدرق (خزیه شریفه دارة حسنه) تشریف بیوررل بغداد کوشکنده برقه ار آم ایله مجید و ضوون صکره موضوع سندوچقه احترام اولان برده شریفه خزیه همون کخنداننی معرفتله محفوظ ولدیغی محندن موقع تعظیم نق ایسکله بد علیای خلافتیاهی بریکه مهر محفوظه فیکله امانت جلیله ظاهر اولجیه قور پوشیده لری برور کساد ایسکله اولان ذات خلافتیاهی جانب عالیستندن فرش جبهه تعظیم ایله تبرکاً تاشیم بیوریلور بعه ذات صدر اعظمی ایله متسابقاً مسند صدارتی احراز اتمس اولان ذرات ودها صکره سار و کلاه و زرا و رجال دولت علی درجامم حضور حضرت پادشاهی به مشول و محفوظه مشارکها فرش جبین احترام و اشم ایله شاب و أجور اولدقن صکره ذات حضرت پادشاهی دست خلافت بیوست شاهانلرله بیاض دابندن برده مستملی مابین همون مشیری

بولساق ذابدن الهرق و امانات جلیله به لمس ایشدیره درک تبرکاً زائر
اعطا بیوردرلر .

ماده - عید فطر ایله عید شمردنه آلائی و لا ایله اراده سیدریلان
جامع شریفه عزمت هابون شرف واقع اولور بعددای صلوة عیدینه
سرتاب الی ایله طریقه باغچه احاسرای عالیمنی تشریف ایله داره فاخره
مخصوصه سنده وزرا و مشیران اولی صنف نایبی و برلوالی
و شیخ الاسلامدن بلاد خسته پاسبنی حائر رجاله قدر داخل تشریفات اولان
بدکان سلطنت سنیہ حضور حضرت خلافتدهی به مشول شریفه نایبایه ایضای
لازمه عودیت ایدرلر .

رتبه و رتب سلطنت سنیہ دار معاومات ارنجی

رتبه دیلان سلسله سرتاب اساساً بیوکی کوچک اعطای امره
أمور و کوچکی بیوکه طاعتله مجبور اولان - عسکر صنفچون احداث
ارلقتدر .

احوال تاریخچیلری معلوم اولان یونان و روما حکومتلرنده دخی زمره
عسکریه اقتدار و حیثیته برینه فائق خدایطاریک تحت اداره سنده بوآئور
ایدی . حتی بوکون اصول ادارلری حکمجه اردولریک باش قوماندانخنی
حائر مارمن طالانی حکمدرلر . وریلان (پراطور) عنوانی روماده
سردرلر . مخصوص غایه سرتبه عسکره ایدی . بنساء عالیله دأمورین ملکیه
دیگیکنز صنف اداره مخصوص تبه بوق ایدی .

اواصر حکومت برسرگردن هر طرفه طغلی ایچون وسائطه و بوسائط
دخی آسرت و مأموریتک درجاتی تبین ایدر سلسله ترتیه احتیاج قطعی

بولسان ذقن الہرق وامات جیلہ بہ لمس ایشدیورہک تبرکاً زائرہ
اعطا بیوردرلر .

مبادیہ — عید فطر ایلہ عید مجرودہ آلائی ولا ایلہ ارادہ بیوریلان
جامع شریفہ عزمت ہایون شرف واقع اولور بمدادای صلوة عیدینہ
مرتب الای تله طرلمہ بانچی احاسرای عالیسی تشریف ایلہ دارۃ فاخرۃ
مخصوصہ سندنہ وزرا و مشیران اولی صنف نایسی و دیروالی
و شیخ الاسلامدن ملاذ خمسہ پائسی سار دجالہ قدر داخل تشریفات اولان
سدکان سلطنت سنیہ حضور حضرت خلافتی ہی بہ مشول شرفہ نائیلہ ایفسای
لازمۃ عودیت اندرلر .

رتبہ و رتب سلطنت سنیہ دار معاومات ارنجیہ

رتبہ دیلان سلسلہ مراتب اساساً بیوکی کوچک اعطای امرہ
أمر و کوچکی بیوکہ طاعتہ عبود اولان — عسکر صنفچون احداث
ارائنددر .

احوال تاریخلری معلوم اولان یونان و روما حکومتلرنہ دخی زمرة
عسکرہ اقتدار و حیثیتہ بررینہ فائق ضابطارک تحت ادارہ سندنہ ہوانور
ایدی . حتی و کون اصول ادارلری حکمبجہ اردولریک باش قوماندانخنی
سار ملرین طہ لانی حکمدرلر ویریلان (پراطور) عنوانی رومادہ
سردارلر مخصوص غایہ مرتبہ عسکرہ ایدی . بناء علیہ مأمورین ملکہ
دیسیکمز صنف اداریہ مخصوص تہ یوق ایدی .

اواصر حکومت بر سرگردن ہر طرفہ طخلق ایچون وسائطہ و ہوسائط
دخی آسرت و مأموریتک درجاتی تبین ایدر بر سلسلہ ترتیبہ احتیاج نعلی

گوسترد بکچون قرون اخيره حکومتلرنده رتبه مستهسي ميدانه چيتمش
 و چونکه قرون وسطيدن صکره اسپانيا و فرانسه کي بعض ممالک غريبده
 رهبان طاقی اداره ايشلرینی دخی استیلا ایلدیکی و مسکک رهبانیتده ایسه ذاتاً
 برسلسله مراتب بولندیفی کبی برنوع عساکر رهبانیه حکمنده اولان شو ایلدی
 دخی رتبه لی امتیازلی بر صنف مخصوص بولندیفی جهنله بواصول اوتار بخلرد،
 خدمات ملکیه مأمور اولانلرده تعمیم ایللمشدر. فقط مؤخرأ دول
 متمدنه طرز حکومت دیکشدرک اصول حکومت بر فن مخصوص شکلی
 آغله آسایله مأمورک وظیفلری تعیین ایلدیکندن رتبه و پایه رینه
 (مراتب مأموریت) قائم اولمشدر بناء علیه عصر مزده ممالک غریبه نیک
 هیچ بونده رتب ملکیه موجود دکلدر.

سلطنت سنده ایسه رتبه یکچیر یلرک حدوتیله برابر ظهور ایلدرک، متعاقباً
 ملکیه صنفه و سلطان سلیمان قانونی زمانده علمیه دخی سرایت ایتمشدرکه
 اوائل حدوتنده نوعاً اوج درده و توجیهاً قتمش سگسان کشی به محصر بولنور
 یعنی خواجک قیوجی باشیاق میر میرانق و وزیران عبارت ایدی رجال
 دولت اکثریت اوزره خواجک قیوجی باشیاق رتبه لرینی حان ذواتدن
 اتخاب و امیر اخرله رجال دولته خواجک قیوجی باشیاق پایه لری
 توجیه اولنور ایدی.

خواجکان دیوان هایوندن اولوبده قام ضابطگی کبی کرجک مأمور -
 یلرده مستخدم ایکن لیاقتنه مبنی سفارت ویا اردوی همایونلر نؤدنده مکاله
 مأموریت کبی خدمات سیاسییه تعیین اولانلر «باش محاسبه» پایه سی ویر
 میرانک تمیزلرینه (روم ایل بکر بکینگی) عنوانیه امتیاز ویریلور ایدی.
 (صدارت عظمی کخداغی) رجال دولتک برنجیسی اوله رق شمردیکی
 صدارت عظمی مستشارانی مقامه قائم ایدی.

(شق اول دفتر دانی) رجال دولتك ایگجیسی ارله رقی بوده شمردیکی
 مایه ناظرانته معادل بره اموریت ایدی .
 (ریاست کتاب مسندی) مراتب رجالك اوچنجیبی و شمردیکی خارجه
 ناظرانی منزله سنده ایدی .
 کتخدای صدارت عظمی اولان دانه — حد ذاتنده انا ویا افندی
 دخی اولسه (کتخدایك) وریدس کتابله بکک ایله متعارف بولنسه دخی
 (رییس افندی) نمبر اولنور و نشاچیلر (یعنی توقیعی دیوان هایون)
 اولانلره دفتر دارلر بهضاً وزرادن نصب ایدیلور ایدی .
 بومأموریتی حاز اولانلره و دفتر خاقانی امینلریسه و وزرادن اولیان
 نشاچیی و دفتر دارلره مقام وکالت مطلقه دن (عزتلو) القابله خطاب
 اولنور ایدی .

۱۲۴۸ ده (کتخدایك) و (خزینه عاسره دفتر داری) و (رییس
 افندی) و (مقاطعات ناظری) بولنان ذوانه رتبه اولی یعنی (سعادتلو)
 و (چاوش باشی) لقی و (رسانه) و (طوپخانه) امینلکی کبی مناصب
 اربابنه رتبه ثانیه یعنی (عزتلو) (بککچی) و (مکتوبی صدارت)
 و (آمدی دیوان هایون) کبی باب عالی رجالله باب عالی خارچنده بوم منصبلره
 معادل خدماتده بولنانلره رتبه ثانیه یعنی « رفعتلو » .
 و (جزیه) و (زجریه) محاربله (توتون کمر کجیبی و یاخود ناظری)
 و (انقیه ایینی) کبی مناصب مخصوصه اربابنه رتبه رابعه یعنی « فتوتلو » .
 و (خواجکان دیوان هایون) دن و متمیزان خلفای اقلامدن نلم ضابطلکی
 کبی منصبلره تبیین اولنانلره رتبه خامسه عنوانیه کذا « فتوتلو » القابی
 مخصوص ایدادی .

بوتارىخىدىن بىر ازىمىگە بىكلىكىگى مەكتەپىگى كىي رتبه نائىبە دىن بولان
 باب ۱۱۱ (رتبه نائىبە) (صنف اولى) وىيان ۱۱۱ (صنف اولى) (صنف
 نائىبە) (صنف نائىبە) (صنف نائىبە) (صنف نائىبە) (صنف نائىبە)
 (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 (نائىبە نائىبە) (نائىبە نائىبە) (نائىبە نائىبە) (نائىبە نائىبە) (نائىبە نائىبە)

۱۲۵۲ سەنەسى دىي القەدەسەندە (كىتەپ بىكلىگە) مەلىكە نىظامى
 و (رەئىس الكىتابە) خارەجە نىظامى و (مەقاملەت نىظامى) نەسەردە
 دىي دارانى و (خىزىمەت سەردە دىي دارانى) خارەجە نىظامى و (رتبه نائىبە)
 مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 بولمىشە تەبىئىي اولان ذواندە و بىكلىگە بولان مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە)
 اولمىشە و كىي (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 نەسەردە بولمىشە .

مەلىكە نىظامى دىي بوتارىخىدە احوال اولمىشە بولمىشە و چاش باشى
 و قەدەمە مەلىكە نىظامى بىكلىگە مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)

۱۲۵۳ سەنەسى جەدىي الاوالمىشە مەلىكە نىظامى پەرىي باشانك انفصالىيە
 پەرىي خارەجە نىظامى مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)
 مەلىكە نىظامى (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە) (رتبه نائىبە)

مؤخرآ داخلیه نظارتی صدر اعظمافه الحاق صدارت عنوانی
(باش وکالت) تحویل اولدینی کبی کانه رجال داتک فوقنده اولق اوزره
برده (باش وکالت معاونلیکی) احداث ایلدی بومسندی احراز این
ذاتده « رتبه اولی » تخصیص اولندی .

۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولک اون طموزنده سلطان عبدالمجید خانک
وقوع جلوسارینی متماقب باش وکالت عنوانی بیه (صدارت) و معاونتک دخی
مستشارف، تحویل ایلدی .

کریک مستشارف و کریک امور مالیاتک (مالیه) و (خزینه عامره
دفتردارلقلری) نامیه ایکی به انقسامنده بومسبیره مأمور اولان ذواته
مخصوص و (فریقکک) فوقنده اولق اوزره « ساداتلو اقدم » القابنه
« حضرتلری » علاوه سیه و « مشارالیه » تعبیری اضافه سیه (رتبه اولی
صنف اولی) نامی ویرلدی، مؤخرآ بورتبه ضربخانه ناظری و والده سلطان
کنهداسی کبی ذواتده توجیه اولندیقتدن کیدریک افرادی چوغلمغله ۱۲۶۱
سنه سی اوائلنده « عطوفتلو » القابیه (رتبه بالا) احداث ایلدیکی کبی
(مشیریت) دخی (وزارت) ساداتک اولق اوزره خاصه فایه مراتب
عسکریه اعتبار ایلدی .

حین احداثنده صدارت عظمی مستشارفنه مأمور اولان ذواته توجیه
اولغسندن طولانی فریقکک فوقنده حد ارثان (رتبه اولی) مؤخرآ
هر مقام و مأموریت اربانه توجیه اولغمله وضع اصلیسندن چیقیدینی کبی
بوتقدم دخی تخصیص رسمیه سی اولان سالف الذکر مستشارلق مسندینک
غیریننده شامل طوتاش ایدی یعنی یالکز مستشار صدر عظمی اولانلر

مدالیہ تک بر طرفندہ سلطنت سنیہ تک ارمہ سی دیگر طرفندہ دولت علیہ
عثمانیہ بہ فوق العادہ صداقت و شجاعت ابراز ایدنلرہ مخصوص مدالیہ در (
عبارہ سی محکوم اولوب بو عبارت تک التئمہ برہلال موجود اولہرق حامل
اولہ جق ذاتک بمدا لاعطا اسمی و مدالیہ تک سبب اعطاسی یازمقی اوزرہ
ہلالک اوزرہ سی بوش بر اقلہ در .

مدالیہ تک قوردلہ سی امتیاز نشان عالیہ تک قوردلہ سی رنگندہ در . نشان
مذکورہ نائل اولنر صداقت و شجاعت مدالیہ تک برنجی و ایکجی درجہ لرینی
احرازہ کسب استحقاق ایدہ جکارندن ایکسیمی دہ حائز بولن جقلر در .

لیاقت مدالیہ مأمورین ملکیہ و عسکریہ ایلہ سائر صنوف تبعہ
عثمانیہ دن خدمات دولتندہ ابراز صداقت و شجاعت ایدنلرک افعال و حرکات
مدوحہ لرینی تقدیراً و امثالی تشویقاً جانب سفی الجوانب حضرت جہانبایدن
احسان بیورلمقی اوزرہ احداث بیورلمشدر .

اشبو مدالیہ ایکی قسم اولوب برنجی قسمی بر بوزلک عثمانلی التونی نقلتندہ
و برسیم مجیدی چاریکنندن بیوجک قطعہ دہ التونندن و ایکجی قسمی دخی سیم
مجیدی چاریکنندن بیوجک قطعہ دہ اولوب کوشندن مہمولدر .

بو مدالیہ تک بر طرفندہ طغرای ضرای ہمایون ایلہ سلطنت سنیہ ارمہ سی
و دیگر جہتندہ (صداقت و شجاعت ابراز ایدنلرہ مخصوص لیاقت مدالیہ سی)
عبارہ سی ایلہ تاریخ تاسیس واحداثی محکومکدر .

اشبو مدالیہ تبرکاً حفظ ایدلک اوزرہ اولادہ انتقال ایدہ جکی کبی
اولاددن بونی احراز ایچون اوصاف مشروطہ یی حائز اولان حکومت سنیندن
استدعای رخصت ایلہ بو مدالیہ یی تعلیق ایدہ بیلہ جکدر .

اشبو و مدالیہ دولت علیہ ننگ و نفعی بولندہ ابراز صداقت و شجاعت ایدن
اجنبیلرہ دخی و پر پبلہ جکدر .

(خاندان آل عثمان) نایبہ مضمون اولان نشان عالی ذات اقدس
حضرت خلافت پناہی بہ مخصوص اولوب حمائل و شمسہ سی و بشقہ رتبہ سی بوقدر .
اشبو نشان عالی خاندان سلطنت سنیہ دن تسیب بیور بلہ جتی ذوات ایله
دوات علیہ بہ فعلاً و مضافاً دعاوت ایدن اجنبی حکمدار لرینہ و ارکان خاندان لرینہ
و ذات اقدس حضرت خلافت پناہی بہ فوق العادہ صداقت و حسن خدمتی نزد
شاهانہ دہ متحقق اولان اعظم مأمورین سلطنت سنیہ بہ دخی اعطا بیوریلور .
نشان عالی مذکورک اورتہ سسندہ کی قطعہ زرینہ منقوش طغرای
ضرائک بر طرفی (المستند بتوفیقات الربایہ) و دیگر جہتی « ملک الدواۃ العثمانیہ »
عبارہ لر بلہ موشحدر بولور حہ ننگ زرینہ بیاض مینادن معمور بر دفته دالی
و حاقہ لر ی بیاض مینالی و هر برینک اوزری بیاض مینا ایله معمور آی یلدز
علائقی اورتہ سسندہ برا کلیل شرف دلیل رسمی طوی بر آتون قلادہ ایله
کردنہ تعلیق اولور .

مذکور دفته دالنگ اشبو قلادہ بہ ربط ایدیلہ جکی مینادن كذلك بیاض
مینادن مصنوع بر قوردلہ باغی وارد .

قوردلہ باغلیک التمدہ دولت علیہ ننگ تأسیس و مذکور دفته دالنگ
اوستندہ نشانک احدائی تاریخ لر ی اولان التیوز طقسان طقوز و بیکن اوچیوز
اون برسئہ ہجری لر ی صرفدر .

عبئہ عالیای شوکت احتوای حضرت خلافت پناہی بہ فوق العادہ صداقت
و حسن خدمت عرض و ابراز ایدن سار مأمورین و بندکان ایچون اشبو
نشان عالیک شکلدن دہا کوچک قطعہ دہ و بررتبہ بہ مخصوص اولاق

اوزره بر نژدن طایى دخى تايس بيوريلمش اولوب نشان مذکور ايكي رنگى
قوردله ايله كردنه تعلق اولنور .

بو نشان ذيرشانلرله برات عاليرى حضور شاهانده دست گرم بيه ست
حضرت خلايقداى ايله تعلق واحسان بيوريلور نشانه نائل اوله جق
ذات سرگر خلافت سديك غبرى برده بولدينى تقديرده نشان و برات
عاليرى ماورين دولت عليه دن بر ذات واسطاسيله اسرا ورسم تعلق
لبسه رسميه ايله اجرا قمنه حقدر .

اشبو نشان عاليير حاللرينك وفائنده ماب الافخار وسبب نائليتلرينه
وسيله نذكار اولاق اوزره بلاحق تعلق ايچون ورثيه ترك اولنه حقدر .
مذکور نشان عالييرك، صارف اعماليه وسارمى خزینه خاصه شاهان دن
احسان بيوريلور و بريلان نشانلرك بر كونه رسم و خرجه يوقدر .

(دیار بکر ولایتہ شمسیہ بہ قدر تعیین واعتراف بیوریلان ولایة)
(نظام حضراتی)

اسامی ولایة	تعداد	رقم	شماره
دیار بکرده مدفوندر			
بیقلی محمد پاشا	۲	۹۲۲	
خسرو پاشا	۷	۹۲۸	
فیل یعقوب پاشا	۲	۹۳۵	
سلیمان پاشا	۲	۹۳۷	
ابراہیم پاشا	۲	۹۳۹	
خادم علی پاشا	۲	۹۴۱	
صوفی محمد پاشا	۳	۹۴۴	
رستم پاشا	۳	۹۴۷	
بالی پاشا	۲	۹۵۰	
توقادلی زاده محمد پاشا	۳	۹۵۳	
ایاس پاشا	۳	۹۵۵	
دیار بکرده مدفوندر			
احمدر پاشا	۱۴	۹۶۹	
خلخاللی بہرام پاشا	۳	۹۷۲	
دیگر خسرو پاشا	۳	۹۷۵	
وزیر زاده حسن پاشا	۱	۹۷۸	
دیار بکرده مدفوندر			
اوز تیموراوغلی عثمان پاشا	۴	۹۷۹	
درویش پاشا	۱۰	۹۸۳	
صافہ بہرام پاشا	۳	۹۸۳	
خادم محمد پاشا	۱	۹۸۷	
ابراہیم پاشا	۱	۹۸۸	

جغالی زادہ سنان پاشا	۱	۱	۹۸۹
دیگر خسرو پاشا		۱	۹۹۰
شہید محمد پاشا		۲	۹۹۱
جعفر پاشا		۲	۹۹۳
قوجہ محمد پاشا		۳	۹۹۵
جغالی زادہ سنان پاشا	۲	۱	۹۹۸
دلی ابراہیم پاشا	۱	۲	۹۹۹
ساجھی حسن پاشا		۱	۱۰۰۱
دلی ابراہیم پاشا	۲	۱	۱۰۰۲
محمد پاشا		۱	۱۰۰۳
خادم عثمان پاشا		۱	۱۰۰۳
محمد پاشا		۶	۱۰۰۴
فرهاد پاشا		۶	۱۰۰۴
مراد پاشا		۶	۱۰۰۴
خادم خسرو پاشا			۱۰۱۰
صوفی ابراہیم پاشا		۵	۱۰۱۱
کتا بھی عمر پاشا	۱۱		۱۰۱۱
قوجہ عثمان پاشا		۱	۱۰۱۲
جغالی زادہ محمود پاشا		۱	۱۰۱۳
زنجیر قیران علی پاشا		۵	۱۰۱۴
نور پاشا		۵	۱۰۱۵
ذوالفقار پاشا		۶	۱۰۲۰
مصطفی پاشا		۲	۱۰۲۰
مقام زادہ محمد پاشا		۳	۱۰۲۳
تکلی محمد پاشا		۲	۱۰۲۳

» بر جامع بنا ایشدر «

دلاور پاشا	۱	۳	۱۰۲۴
مصطفی پاشا	۲	۱	۱۰۲۷
دلاور پاشا	۲	۲	۱۰۲۸
کانکیش علی پاشا	۸		۱۰۳۰
دلاور پاشا	۳	۵	۱۰۳۱
سایمان پاشا		۲	۱۰۳۱
حافظ احمد پاشا		۱	۱۰۳۳
دلی مراد پاشا		۲	۱۰۳۴
قوجه خسرو پاشا		۱	۱۰۳۶
کورکچی محمد پاشا		۱	۱۰۳۷
خالجی زاده مصطفی پاشا		۱	۱۰۳۸
خلیل پاشا		۲	۱۰۳۹
طیار محمد پاشا	۱	۶	۱۰۴۱
سلیحدار مرتضی پاشا ہر جامع و برقاج چشمہ لری وارد ہ		۲	۱۰۴۱
طیار پاشا	۲	۵	۱۰۴۳
درویش محمد پاشا		۶	۱۰۴۸
سلیحدار ملک احمد پاشا ہر جامع بنا ایشدر ہ	۱	۸	۱۰۴۸
مقصود پاشا		۳	۱۰۵۰
درویش محمد پاشا		۳	۱۰۵۱
قرہ مصطفی پاشا	۱		۱۰۵۴
ملک احمد پاشا	۲	۶	۱۰۵۵
تالی مصطفی پاشا		۶	۱۰۵۵
ملک احمد پاشا	۳	۳	۱۰۵۶
چاوش زاده محمد پاشا		۱	۱۰۵۷
مصرل مصطفی پاشا	۱	۲	۱۰۵۸

چاغر خان محمد پاشا	۶	۱۰۵۹
صاحبزادی محمد پاشا	۵	۱۰۵۹
قرہ، مصطفی پاشا	۲	۱۱۰۶۰
حید زاد، مصطفی پاشا		۱۱۰۶۱
صمرلی، مصطفی پاشا		۱۱۰۶۲
بستہ بجی محمد پاشا		۱۱۰۶۳
گورجی جعفر پاشا		۱۱۰۶۴
شاطر قرہ، مصطفی پاشا	۶	۱۰۶۵
طیر زادہ احمد پاشا	۱ ۶	۱۰۶۵
سالدار احمد پاشا		۱۱۰۶۶
ابازہ حسن پاشا	۶	۱۰۶۷
شیار زاد، احمد پاشا	۲ ۴	۲۱۰۶۷
سالدار عثمان پاشا		۲۱۰۶۹
میراخور، مصطفی پاشا		۱۱۰۷۱
سالدار کنعان پاشا	۶	۱۰۷۲
کنخدا محمد پاشا	۶	۱۰۷۲
دفتر دار الحاج حسین پاشا	۱۰	۱۰۷۳
جو قداد حسن پاشا	۱۰	۱۰۷۳
یکپیری افامی، کنعان پاشا		۴۱۰۷۴
الحاج محمد پاشا		۱۱۰۷۸
سالدار الحاج عمر پاشا		۳۱۰۷۹
جو قداد حسن پاشا	۲	۲۱۰۸۲
شاطر محمد پاشا		۱۱۰۸۴
قیلان، مصطفی پاشا	۱	۲۱۰۸۵
داماد حسین پاشا	۱	۱۱۰۷۸

	دفتردار احمد پاشا	۶	۱۰۸۸
	قپلان مصطفی پاشا	۲	۱۰۸۸
	کمانکش محمود پاشا	۳	۱۰۸۹
	قره محمد پاشا	۱	۱۰۹۳
۳۱۱۱	عثمان پاشا	۱	۱۰۹۴
۳۱۱۱	دودکلی ابراهیم پاشا	۶	۱۰۹۴
	سیاوش پاشا	۲	۱۰۹۵
	داماد حسین پاشا	۲	۱۰۹۷
	مفتش جعفر پاشا		۱۰۹۸
۸۱۱۱۱	ساحدار عمر پاشا	۶	۱۰۹۹
۵۱۱۱۶	عثمان پاشا زاده احمد پاشا	۱	۶۱۰۹۹
۶۶۱۱۶	کمانکش احمد پاشا		۱۱۱۰۱
	حاجی علی پاشا		۱۱۱۰۲
	شاهین محمد پاشا	۱	۲۱۱۰۳
	فلابلی قوز احمد پاشا	۳	۱۱۰۵
	خیال پاشا	۲	۱۱۰۵
	علی پاشا	۴	۱۱۰۵
	حاجی عثمان پاشا	۲	۱۱۰۵
	اسماعیل پاشا « ماہورتی یگر می کون دوام ایتمدر »		۱۱۰۵
	دارنده لی احمد پاشا	۲	۱۱۰۵
	خزینہ کنخدا سی احمد پاشا	۶	۱۱۰۶
	شاهین محمد پاشا	۲	۴
	طوپال حسین پاشا		۱۱۱۰۷
	دال طبان مصطفی پاشا « بر مسجد بنا ایتمدر »	۷	۱۱۰۸
	ابراہیم پاشا	۱	۶
			۱۱۰۹

طوسون محمد پاشا	۶	۱۱۰۹
چلبی یوسف پاشا	۱ ۷	۱۱۱۰
بیقلی محمد پاشا	۹	۱۱۱۱
طوبال یوسف پاشا	۲	۱۱۱۳
ابراہیم پاشا	۲ ۶	۱۱۱۴
حسن پاشا	۱ ۳	۱۱۱۴
چلبی یوسف پاشا « مأموریتی اون کون دوام ایتمشدو »	۲	۱۱۱۵
حسن پاشا	۲	۱۱۱۵
بالا بیق یوسف پاشا		۱ ۱۱۱۷
ابراہیم پاشا	۳	۱ ۱۱۱۸
رجب پاشا	۱	۳ ۱۱۱۹
مقتول زادہ علی پاشا		۳ ۱۱۲۲
شہلا ابراہیم پاشا		۲ ۱۱۲۵
قرہ مصطفیٰ پاشا	۱	۱ ۱۱۲۷
رجب پاشا	۲	۲ ۱۱۲۸
کویریلی زادہ عبدہ پاشا « بردار القرا بنا ایتمشدو »	۶	۲ ۱۱۳۰
کوچک عثمان پاشا	۸	۱ ۱۱۳۲
حارف احمد پاشا		۵ ۱۱۳۲
رجب پاشا	۳	۱ ۱۱۳۷
سلجدار محمد پاشا	۱	۱ ۱۱۳۸
کرد ابراہیم پاشا		۲ ۱۱۳۹
الحاج مصطفیٰ پاشا		۱ ۱۱۴۱
حکیم ہاشی زادہ علی پاشا		۱ ۱۱۴۲
قرہ مصطفیٰ پاشا	۲	۲ ۱۱۴۳
سلجدار محمد پاشا	۲	۱ ۱۱۴۵

۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸

قره مصطفیٰ باشا	۳	۱	۱۱۴۶
کورجی اسماعیل باشا	۹	۱	۱۱۴۷
صاری مصطفیٰ باشا	۶	۱	۱۱۴۷
سلطان فراری مصطفیٰ باشا	۰	۱	۱۱۴۸
کچ علی باشا	۲	۱	۱۱۴۹
سلطان محمد باشا	۳	۱	۱۱۴۹
عبدی باشا زاده علی باشا	۱	۳	۱۱۵۰
طوز محمد باشا	۱	۱	۱۱۵۱
محمد بخش باشا	۷	۱	۱۱۵۲
چتہ جی عبدہا باشا	۱	۱	۱۱۵۳
کنخدا حسین باشا		۱	۱۱۵۴
کولج علی باشا	۶	۱	۱۱۵۵
عبدی باشا زاده علی باشا	۲	۷	۱۱۵۵
قازقچی حسین باشا	۵	۱	۱۱۵۷
چتہ جی عبدہا باشا	۲	۱۰	۱۱۵۷
بولاد زاده چلیک محمد باشا	۹	۱	۱۱۵۹
احمد باشا	۵	۱	۱۱۶۰
(دیار بگردہ مدد فو مادر) صدر اسبق حسن باشا	۱۰	۱	۱۱۶۰
پنی باشا		۱	۱۱۶۱
چتہ جی عبدہا باشا	۳	۶	۱۱۶۲
ابراہیم باشا	۱	۹	۱۱۶۴
چتہ جی عبدہا باشا	۴	۶	۱۱۶۵
شہسوار زاده مصطفیٰ باشا		۱	۱۱۶۶
ابراہیم باشا	۲	۱	۱۱۶۷
دیگر ابراہیم باشا	۶	۲	۱۱۶۸

عبداء پاشا	۱		۱۱۷۱
نعمان پاشا			۱۱۷۲
عبداء پاشا	۲	۶	۱۱۷۳
(دیار بکر دہ مدفوندر) چنگی عبداء پاشا	۵	۸	۱۱۷۳
فیض اہ پاشا			۱۱۷۴
افا زادہ مصطفی پاشا	۲		۱۱۷۵
(برکتخانہ بنا ایشدر) صاری عبدالرحمن پاشا	۴		۱۱۷۷
علی پاشا			۱۱۸۰
حسین پاشا			۱۱۸۱
عبدالجلیل زادہ امین پاشا	۲		۱۱۸۲
بستاچیاقدن مخرج احمد پاشا			۱۱۸۴
دیگر علی پاشا	۶		۱۱۸۵
خزینہ دار علی پاشا	۵		۱۱۸۵
عثمان پاشا	۶		۱۱۸۷
اسپناچی مصطفی پاشا	۶		۱۱۸۷
عبداء پاشا	۲		۱۱۸۸
عبدی پاشا	۱		۱۱۹۰
خزینہ دار علی پاشا	۲	۶	۱۱۹۰
عبداء پاشا			۱۱۹۱
کاخلی خلیل پاشا			۱۱۹۱
احمد عزت پاشا	۶		۱۱۹۲
عثمان پاشا زادہ محمد پاشا	۷		۱۱۹۳
حسن پاشا	۶		۱۱۹۴
محمد پاشا	۸		۱۱۹۴
عثمان پاشا	۴		۱۱۹۵

(ولاد نظام حضراتی)

بکی سید عبدی پاشا	۱	۱۱۵۴
اصوح پاشا	۸	۱۱۵۸
هدیم اوغلی عبداه پاشا	۱	۱۱۶۳
بهقداق احمد پاشا	۵	۱۱۶۵
(دیار بگرده مدفون شد) بکی عبدی پاشا	۲	۱۱۶۵
بکی محمد پاشا	۲	۱۱۶۵
صفت محمد پاشا	۲	۱۱۶۵
بگر پاشا	۱	۱۱۶۵
فیروز پاشا	۱۱	۱۱۶۶
عبدی پاشا	۲	۱۱۶۶
سلیمان پاشا	۵	۱۱۶۶
فرهاد پاشا	۵	۱۱۶۵
یوسف پاشا	۲	۱۱۶۵
حسن پاشا	۵	۱۱۶۵
بگر پاشا	۲	۱۱۶۵
کرده علی پاشا	۸	۱۱۶۵
صالح پاشا	۲	۱۱۶۵
سلطان حاجی ابراهیم پاشا	۱	۱۱۶۳
هدیم زاده همده پاشا	۲	۱۱۶۳
شخزاده ابراهیم پاشا	۱	۱۱۶۳
چورولی حسین پاشا	۹	۱۱۶۵
طیار زاده محمود پاشا	۱	۱۱۶۳
زهدی اسماعیل پاشا	۵	۱۱۶۳
ابوصراق محمد پاشا	۲	۱۱۶۳
کوسه یاشار زاده ولی پاشا	۵	۱۱۶۳

خسرو پاشا	۲	۱۲۱۹
حسن پاشا	۱۰	۱۲۱۹
الحاج ابراہیم پاشا	۶	۱۲۲۰
قطر اغاسی زادہ محمد پاشا	۶	۱۲۲۰
مراد پاشا	۱۰	۱۲۲۱
شریف پاشا		۱۲۲۲
عبدی پاشا	۸	۱۲۲۲
(دیار بکر دہ مدفوندر)	۲	۶ ۱۲۲۳
شیخ زادہ ابراہیم پاشا		۱ ۱۲۲۹
ارضرو ملی امین پاشا		۱ ۱۲۳۰
(دیار بکر سو رہنی تعمیر اچھندر)		
سایمان پاشا		
سر عسلی قلندر پاشا	۶	۱۲۳۱
بابا پاشا	۶	۱۲۳۱
ہود ملی الحاج بکر پاشا	۱۰	۱۲۳۲
طالبین پاشا		۱ ۱۲۳۳
الحاج علی پاشا	۸	۱۲۳۴
بہرام پاشا	۵	۱۲۳۵
احمد پاشا	۳	۱۲۳۵
درویش حافظ علی پاشا	۹	۱۲۳۶
(دیار بکر دہ مدفوندر)		
کورانی زادہ علی پاشا	۶	۱۲۳۷
الحاج علی الدین پاشا	۶	۱۲۳۷
(دیار بکر دہ مدفوندر)		
کورانی زادہ محمد پاشا		۱ ۱۲۳۸
حسین پاشا		۱ ۱۲۳۹
صالح پاشا		۱ ۱۲۴۰
ابو ابوہ محمد پاشا	۸	۱ ۱۲۴۱
صالح پاشا	۲ ۶	۱ ۱۲۴۳

بحی پاشا	۳	۲	۱۲۵۵
علی رضا پاشا		۱	۱۲۵۷
چونلهلی زاده الحاج ابراهیم پاشا		۱	۱۲۵۸
چونلهلی زاده اسحق پاشا			۱۲۵۹
صدر اسبق محمد رشید پاشا (دیار بکرده مدفوندر)	۸	۲	۱۲۵۹
حافظ پاشا	۲	۲	۱۲۵۲
سعدیه پاشا (بر موقوفخانہ بنا ایتشد)		۱	۱۲۵۵
مرعشلی سلیمان پاشا	۶		۱۲۵۶
مرزا سعید پاشا	۲		۱۲۵۶
زکریا پاشا (آموریقی سکر کون دوام ایتشد)			۱۲۵۷
وحیدی پاشا	۱۱	۹	۱۲۵۷
بیلاسی اسماعیل پاشا	۳	۳	۱۲۵۸
حقی پاشا زاده عزت پاشا	۲		۱۲۶۱
خیراندین پاشا			۱۲۶۲
حدی پاشا	۱	۶	۱۲۶۳
اسعد مختاص پاشا (دیار بکرده مدفوندر)	۳	۳	۱۲۶۴
عبدالکریم نادر پاشا	۵		۱۲۶۷
وحیدی پاشا	۲	۲	۱۲۶۸
راغب پاشا			۱۲۶۸
حدی پاشا	۲	۵	۱۲۷۰
الحاج عزت پاشا (شبلی قریه سنده کوزل بر چشته بنا ایتشد)	۹		۱۲۷۱
بسیم پاشا	۵		۱۲۷۳
خانی کالی پاشا	۱	۱	۱۲۷۴
محمود پاشا (دیار بکرده مدفوندر)	۲		۱۲۷۵
علی رضا پاشا		۲	۱۲۷۶

خايل كاملي پاشا	۲	۷	۱۱۲۷۷
آل يکافي مصطفي پاشا	۵	۴	۱۲۸۰
ابراهيم درويش پاشا	۷		۱۲۸۴
اسماعيل حقي پاشا (خارج سوورده بر جامع بنا اتمشدر)	۹	۷	۱۲۸۵
احمد توفيق پاشا	۵	۱	۱۲۹۲
ابيتاو دولتو عبدالرحمن پاشا حضرتلري	۱	۱	۱۲۹۴
محمد عزت پاشا	۳	۲	۱۲۹۶
حسن ساح پاشا	۶	۴	۱۲۹۹
دولتو عزيز پاشا حضرتلري	۵		۱۳۰۳
عارف پاشا	۵	۱	۱۳۰۳
سري پاشا	۱	۱۱	۱۳۰۴
حاجي حسن پاشا	۶	۲	۱۳۰۵
سري پاشا	۲	۱	۱۳۰۸
سعادتو ايس پاشا حضرتلري	۳	۱	۱۳۱۱
عظرفتو خالد بك افندي حضرتلري	۴	۵	۱۳۱۲
سعادتو حاجي آصف پاشا حضرتلري (وكالة)	۲		۱۳۱۸
سعادتو فائق پاشا حضرتلري	۹		۱۳۱۸

ولایتز اہالیستندن اولان اصحاب مراتب

اسمی	رتبہ سی	مولدی	مأموریتی
عارف بك	بالا	ماردین	شورای دولت اعضاستندن
عثمان زکی بك	اولی اولی	دیار بكر	سابق از ضرورم ولایتی مکتوبی مجتبی
فہمی افندی	»	»	بغداد دیون عمومیہ ناظر سابق
وہبی افندی	»	صاورد	تفصیاتی نظارتی اعضاستندن
اسماعیل حقی بك	»	دیار بكر	مابین ہایون ملوکاتہ کتابتازندن
بہرام پاشا	روم ایلی بکاز بک	»	کرکوک متصرف سابق
عبدالقادر پاشا	»	»	مجلس ادارہ ولایت اعضاستندن
عبدالغنی پاشا	»	ماردین	شورای دولت اعضاستندن
عبدالکریم پاشا	»	دیار بكر	ضبطیہ نظارتی توجہاتی
ابراہیم پاشا	میر میران	ماردین	کچ متصرف سابق
عثمان پاشا	»	سپورک	شہر امانتی مجلسی اعضاستندن
رفعت افندی	اولی نائیبی	دیار بكر	جمعیت رسومیہ اعضاستندن
علی اسپری افندی	»	»	سابق حاکم ولایتی دفتر داری
ذوالفقار حقی	»	»	مکتوبی نمونی
حارف	»	»	سابق مجلس ادارہ اعضاستندن
نیازی	»	»	بلدیہ رئیس
ابراہیم پاشا	میر لوا	یکیشہر	حمیدیہ میرانواسی و مبلاتی عمیری رئیس
فیضی افندی	متمین	دیار بكر	مجلس ادارہ ولایت باشی کاتبی
عثمان ثاقب افندی	»	»	اوراق مدیری
حبیل	»	»	پرزین نجر وات مدیری
طاعت	»	»	سابق نجر زون نفوس ناظری
صبر بن صبری	»	لجہ	حلہ قائم مقام سابق

اسم	رتبہ سی	مولدی	مآہ و رتی
یوسف و ہبی افندی	متمایز	معدن	سابق معدن بحیرات مدیری
بواص صابوچی	»	»	جیب ہایون ملوکانہ مترجم ازندن
اوخانس میناسیان	»	دیار بکر	اسبق مجلس ادارہ اعضا سندن
دیگر انیان موئخ	»	»	دیار بکر نجازندن
مصطفی بک	»	»	سابق استیناف اعضا سندن
حامد افندی	»	»	ویرکو مدیری
اوخانس افندی	»	»	مجلس ادارہ اعضا سندن
سلیمان نقایف بک	ثانیہ	»	خداوندکار ولایتی مکتوب مجبسی
شکری افندی	»	»	قوسوہ ولایتی دفتر داری
وحید	»	»	محاسبہ میزی
نظمی	»	»	ماردین سنجافی محاسبہ چیبسی
حسن صبری	»	»	انقرہ ولایتی مدعی عمومی معاونی
محمد	»	سیورک	سیورک مجلس ادارہ اعضا سندن
اسماعیل افندی	»	ماردین	سابق ماردین مجلس ادارہ اعضا سندن
فارس چاہی	»	»	ماردین مجلس ادارہ اعضا سندن
الیاس افندی	»	دیار بکر	دیار بکر معتبر ازندن
عبد الغنی بک	»	»	استیناف اعضا سندن
بوغوص افندی	»	»	استیناف اعضا سندن
صالح خلوصی پاشا	میر الامرا	»	عینتاب قائم مقام سابقی
سینف الدین	»	حضرو	حضرو خاندان سندن
عبد القادر	»	ماردین	ماردین خاندان سندن
خلیل بک	قائم مقام	قرہ کچی	حمیدہ خفیف سواری آلابی قائم مقامی و قرہ کچی رئیس

آب
ا
ج
خ
ض
ح
ر
س
ع
ر
ع
ر
ک
ج

مأموریتی	مولدی	رتبه سی	اسمی
حمیدیه خفیف سواری آلابی	یکشهر	قائم مقام	حمید بك
قائم مقامی بیلی رؤساستندن			محمود بك
حمیدیه خفیف سواری آلابی	جزره	»	عبدالکریم بك
قائم مقامی بیلی عشرتی رؤساستندن			ساجی محمد افندی
دیرك قائم مقام وکیل سابقی	دیاربکر	اصطبل عا سره	شوکت بك
معارف نظارتی مکتوبی قلمی عمومی	»	ناشه	ساجی عبده چایی
ماردین خندانندن	ماردین	»	ابراهیم ادهم افندی
سابق دیرك قائم مقام وکیل	دیاربکر	»	احمد قائق
سابق دیاربکر بلدی رئیس	»	»	محمد رضا
مجلس اداره ولایت ایکنجی کاتبی	»	»	عارف بك
استیاف اعضاستندن	»	»	خیا بك
چریک قائم مقامی	»	»	حسین صدقی افندی
مکتوبی قلمی سر خلیفه سی	»	»	راغب
مکتوبی قلمی خافاستندن	»	»	سعید
»	»	»	عزت
»	»	»	رفیع بك
»	»	»	علی سهاد افندی
نفوس ناشری	»	»	راجی افندی
پولیس ایکنجی قویسر لرندن	»	»	کاملو بك
محاسبه ولایت مصالح جاریه کاتبی	»	»	جهیل افندی
سابق دیارب قائم مقامی	»	»	

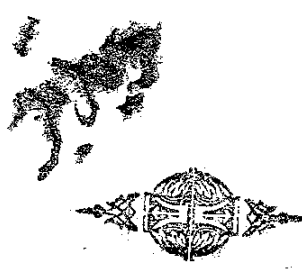
اسمی	رتبہ سی	مولدی	عہودیتی
نجم الدین افندی	نااہ	دیار بکر	زراعت بائق مفتشی
صبری افندی	»	»	نافعہ کاتبی
عبدالرحمن	»	»	بلدیہ اعضاسنندن
مصطفی	»	»	دیار بکر محکمہ ہدایت اعضاسنندن
حاجی عبدالرحمن بک	»	»	بلدیہ اعضاسنندن
توفیق بک	»	»	ادرنہ ولایتی مستنطقی
علی رضا بک	»	»	نفوس نظارتی بائق کاتبی
محمد بک	»	»	بلدیہ صندوق امینی
عثمان بک	»	سیورک	سیورک بلدیہ رئیس سابق
زانی بک	»	دیار بکر	استیناف محکمہ سی اعضاسنندن
حاجی حمدی بک	»	»	سابق حمیدیہ مکتب صنایع مدیری
بدری بک	»	حضرہ	سیلوان محکمہ ہدایت اعضاسنندن
وہبی افندی	»	دیار بکر	دبرہ بالا بحریات مدیری
مہتدی علی رضا	»	»	اسبق حبیبخانہ مدیری
سلیمان فارس	»	نصیبین	نصیبین خاندانندن
حمداہ بک	»	صاور	عوینہ بلدیہ رئیس سابق
قرہ بت افندی	»	دیار بکر	سابق محکمہ استیناف اعضاسنندن
بو اوص	»	»	ولایت صندوق امین اسبق
قزازیان حنا	»	»	سابق ہدایت اعضاسنندن
غالب بک	»	ماردین	ماردین خاندانندن
عبدالمجید چلبی	»	»	ماردین بلدیہ اعضاسنندن
سعید بک	»	»	اشرفانندن
عبدالرحمن چلبی	»	»	تجار معیروانندن

اسمی	رتبہ سی	مولدی	مأموری
فائق عالی بک	تالہ	دیار بکر	صندرخانی قائم مقامی
مرزہ افا	قبوچی بانسی	بشیری	بشیری خاندانندن
مخاص	رابعہ	دیار بکر	مکتوبی قلمی خاندانندن
مخاص	»	»	ایطو خرافیا مأموری
علی رضا	»	ماردین	ماردین زراعت بانکہ سی مأموری
حاجی غالب	»	دیار بکر	معارف نظارتی محاسبہ قلمی باش کاتبی
حافظ شریف	»	»	اورنہ سنجائی مدتی مجموعی معاونی
مصطفی	»	»	دیار بکر بلدی باش کاتبی
حاجی بسیم	»	»	مجلس ادارہ کتبہ سندن
عبدالرحمن بک	»	ماردین	ماردین نفوس مأموری
حسن بک	»	سیورک	ولایت محیتہ مأمور
خجادیور افندی	»	دیار بکر	مجلس ادارہ اعضا سندن
سایمان افندی	خامسہ	»	مدیات پوایس اور چھبی قومیسری
صیری	»	»	اوراق قلمی کتبہ سندن
حسین	»	ماردین	ماردین بلدیہ اعضا سندن
صرت	»	»	ماردین محوریات قلمی کتبہ سندن
عبدالاحد	»	دیار بکر	سابق ماردین بلدی مابھی
نعوم جناحی	»	ماردین	بھار مختوانندن

رتبہ عالیہ

یوسف صدیقی افندی	حرمین	ماردین	اسبقی موصل ولایتی بائی
الحاج مسعود	بلاد خمسہ	دیار بکر	نقیب الاشراف قائم مقامی
صبح الدین	ازہر پایہ سی	»	دیار بکر مفتیسی
حلمی افندی	»	ماردین	ماردین مفتیسی

اسمی	رتبہ سی	موادی	مأموریتی
عبدالمعز بن خالص بک	دوریہ	دیار بکر	خص نائی
سری افندی	مدرس	مردین	سابق مردین بلدیہ ریسی
حاجی ابراہیم افندی	»	دیار بکر	مسعودیہ مدرسہ مہسی مدرس
محمد صبغۃ اللہ بک	»	»	دیار بکر اشرافندن
راغب افندی	»	»	دیار بکر اشرافندن
پروفیسر ضیا افندی	»	مردین	محلی علماسندن
شیخ محمد علی	»	»	شیخ حامد افندی حقیقی
مصطفی	»	»	شیخ احمد زاده
یونس	»	»	شیخ حمزہ زاده
شکری	»	دیار بکر	محکمہ شرعیہ بانس کاتبی
احمد	»	»	جزرہ نائب سابق

ولايتك احوال تاريخيه و جغرافيه سي

ديار بکر ولايتي « ۳۶ » درجه اون بش دقيقه و « ۳۹ » درجه « ۳ »
 دقيقه عرض شمالي ايله « ۹ » درجه « ۵۹ » دقيقه و « ۱۳ » درجه « ۴۹ »
 دقيقه در سعادتک طول شرقيسنده و مسو پوتاميانک (يعنى قرات و دجله نهر لر ينک
 آرسنده کي قطعه جسيمه و متطاوله نک) شمالنده بولمخنده در . مسو پوتاميه
 قطعه سنه هر بلر (الجزيره) اطلاق ايدر لر بزده کي کتب تاريخيه و جغرافيه ده
 ايسه بوايکي عنوانه برابر (جزيره مابين النهرين) ترکيب ده مستعملدر .
 ديار بکر ولايتي شمالاً « ارضروم » شمال شرقيسي « بتليس » شرق
 جنوبيسي « وان » ولايتلري و جنوباً « موصل » ولايتيله « زور » سنجانجي
 غرب جنوبيسي « حلب » و هرپ شماليسي دخی « معموره العزيز » ولايتلري
 ايله محاط و محدود و مساحت سطحيه سي تقريباً (۴۸۲۵۰) كيلو مترو
 صر بى اولوب بونک (۲۶۴۹۴) كيلو مترو سي طاغلق و طاشلق ، (۱۷۲۲)
 اورمانلق و قصوري دخی صر حالله قابل زرع اراضيدن عبارتدر .

طاعلر

ولايتک اراضيسي سه چول جهته دوشن ماردین سنجانک قسم جنوبيسندن
 ماعدا - هموميتله طاغلق و عارضه ليدر . بو طاغلر ايکي سلسله به منقسم اولوب
 بريسي (طاورس) سلسله سنه ايکنچيسي دخی (غاردوسيا) دوز تپه سنه
 منتهی در (طاوروس) سلسله سي « قونيه » ولايتي داخلنده کان « تنک »

سنجانك جهت غربىسند بولنان « مندوس » طاغدن بدأ ايدن سلسله
 عظيمه دركه (آسياى صغرى) نك (۵۰۰) كيلومتر و طولنده و (۲۰) دن
 (۱۴۰) كيلومتر و هر ضنده بر قطعه وسيعه سنى محتويدر بوسلسله نك شعبانندن
 اولان (آنتى طاوروس) طاغى آسياى صغراى بيوك آسيا قطعه سنه الصاق
 ايلر (طاوروس) سلسله سى شواهدقندن بعضلى نك ارتفاعلى سطح بحردن
 (۳۰۰۰) متروبو كسكلكنده بولنديقندن بولوطلرا كثر يا ديكر طرفه كچه ميوب
 اورالده بارانك اندر اوله رقى نزولنه سببىت ويردكلرندن مذكور طاغلك
 بر طرفنده كى اراضى غايت صولاقى و راطب اولدنيى حالده ديكر طرفنده كى
 قطعه ده دائمى بر قوراقلق حكومفرمادر دياربكر ولايتك شمال و شمال شرقى
 و شمال غربى ايله سر كزنده بولنان جباله متسلسله (طاوروس) سلسله سنه
 تابع اولوب ولايتك جهت شماليه سنده واقع اولان (آق طاغ) دن تشعب
 ايلشدر . آق طاغدن آريلان (سيوان) و (پالو) طاغلى ولايتك حدود
 شماليسنى تماميله احاطه ايدوب اره لرندن جريان ايدن (فرات شرقى) نهرينك ده
 سواحلى تشكيل ايدرلر . (سيوان) طاغلى نك جنوب شرقيسندن آريلان
 (سيوان) طاغلى ايسه ولايتك شمال شرقى جهتنده شمالدن جنوبه طوغرى
 جريان ايدن « بطمان » نهريله « دجله » نك شرق شعبه سنى يكديكرندن
 تفريق ايدر . (پالو) طاغلى نك جنوب شرقى به طوغرى تشعب ايدن « تيمور
 قابو » طاغلى دخى شمالدن جنوبه و شمال غربى نك جنوب شرقى جهتينه
 طوغرى اوزانه رقى كذا « دجله » نهرينك شرقى و غرب شعبه ليرنى بر لرندن
 آيرلر . (پالو) طاغلى نك شعبانندن اولوب ولايتك شمال غربى حدودنده
 بولنان « محراب » و « كومايك » و « ارغنى » طاغلى « كولاك » كولى ايله
 دجله نهر ليرينك شرقى شعبه لرى سواحلى تشكيل ايدرلر « محراب » طاغنه
 تابع اولوب قسم شماليه واقع اولان « بوسمه » كرواوان چمن ، شينلر ،

چونکش « طاغلی فرات وادیسی دجه حوضه سندن تفریق ایدر لر . اشبو
 طاغلی کوبکی اولان « قره طاغ » یکنظرده باشلو باشنه و هیچ بر طاغ ایله
 ارتباطی یوق کبی کورینور سده حقیقتده « طاوروس » سلسله سنک بر شعبه سی
 اولدینی کبی دیار بکر شهرینک اطرافده بولنان سار تپه لر دخی اشبو سلسله یه
 مربوطدر لر . ذکر اولنان جبال متسلسله نک محتوی اولدینی اراضی مستقیم
 اولیوب شمال غربیدن جنوب شرقی طوضری مائدر . حق « محراب »
 طاغلی اتکی سطح بگردن « ۱۰۰۰ » متر و صرتفع اولدینی حالد چوله
 طوضری اینلدر که « ۲۲۵ » مترویه نزل اینلدر در .

ایکنجی سلسله دخی ولایتک جنوب غربی و جنوب شرقی جهتلرنده واقع
 اولان طاغلی در که بولدره جزره قضاسی جوارنده بولنان « جودی » طاغلی
 تشعب اینلدر . جزره ، مدیات ، ماردین ، دیرک قضالری داخلنده بولنان
 طاغلی در کوبکی « جودی » طاغلیدر . بو طاغلی اوزرنده غایت صغوق
 ولطیف صولر کوزل هوالی یرلر بولنور . یازین دیار بکرده حسن اولان
 حرارت مزعجه دن طاغلی دره اثر یوقدر .

داخل ولایتده کراسته اخراجنه صالح اورمانلرک فقدانی حقیقه شایان
 تأسفدر . وقتیه بو حوالی به زینت بخش اولان واسع اورمانلر معموریت
 محلی بی تربیده خادم بولنش اینک مملکتک قرون اولی و وسطاده اوقی ادینی
 مجادلات متوالیه ایله اورمانلرک امر محافظه سنه اهالی طرفندن اعتنا ایلمه سندن
 طولانی اومنابع ثروت و عمران محو و نایاب اولمشدر . شمسی خویله بن تریب ،
 دیرک طاغلی بدن چیقاریلان میشه افاجلریله آنجق لوازم احراقیه تدارک
 ایله بیلر کراستلرک دخی قسم اعظمی صورت مخصوصده تشدید لیکده
 اولان افاجلردن بر قسم قلیلی ده جوین افاجلردن استحصال ایلمکده در .

نهر لور

« فرات شرقى » نهرى پالو قضاىسى وسطندە وشرقدن غربە طوغرى جريان ايلماكتە در . بونهر بتليس ولايتى داخلندە موش سنجاغندن نبعان ايدن « قونق صو » ايله برلشوب ولايت حدودينه كيره رك و ۸۵ كيلو مترو طول جريانىدن صكرە درسم سنجاغى داخلندە ظهور ايدن « برى صوبى » ايله قاريشه رق « عمورة العزيز ولايته كچوب » كبان معدنى « جوارنده دخى ارضروم ولايتندن نبعان ايدن قرە صو بى الوب فرات نهرينى تشكيل ايلر ؛ بعده تكرر حدود ولايته دخول ايله چرميك وسيورك حدود غريبسندن حلب ولايته داخل اولور . فرات نهرينك بك چوق آياقلىرى دياربكر ولايتى داخلندن نبعان ايله نهر مذكوره التحاق ايلماكتە دركه بونلرك اك بيوكى خابور نهر بدر .

دجله نهرى - دجله آساي عثمانينك فراتدن صكرە اك بيوك نهرى وتارلنجه اك زياده شهرت قزانان انهارندن بريدر بونهر كوجلك كولندن آريله رق معدن قصبەسى اوكنندن وارغنى ناحيه سنك (۳) كيلومترو شمالتدن كچوب اورادن اكيل ناحيهسى ياتندن جرياننده قريه مذكوره جوارنده بولنان قورشون معدنندن (شرق شعبه سنى) الوب يوانى تغيير ورخط مهنى ترسيم ايدرك جنوبه طوغرى (۳۵) كيلومترو مسافه قطع ايلماكتن صكرە دياربكر شهرينك شرق طرفندن سرور وبده شهر مذكورك (۸) كيلومترو جنوبنده تكرر برخط مهنى تشكيليله غربدن شرقه و (سمر د) سنجاغنه ملحق (اروه) قضا سنك غرب جنوبى حدودنده تبديل مجرى ودياربكر ولايتى داخلندە كائن (ماردين) سنجاغتك جهت شرقيسندن جريان ايدرك جزر نك وسطندن بلرور موصل ولايته داخل اولور . دجله نهرينك دياربكر ولايتى

داخلنده کی طول جریانیسی (۳۵۰) کیلو مترودر . بونهرک منبجی (۱۰۰۰)
 متروارتفاعنده بولندیقی حالده دیاربکر شهری اوکنده (۵۲۵) وجزره وسطنده
 دخی بوارتفاع (۲۸۰) مترویه نزل ایلدیکندن جریانیکی شدتی صوگ درجه
 تزید ایلکنده در . دجله یه شدت جریانیکندن گنایه اولهرق صر بلردجله یونانیلر
 (تیغروس) موسویلر (هیده کله) عنوانی ویرمشلردرکه بواوچ کله نیک
 مغناسی قیلان دیمکدر . دجله نهری برچوق اراضی منبته داخلنده جریان
 ایتیکله برابر مزرو و طایفه بوندن ایدیلان استفاده فراته نسبتله یک آزرر .

مجراسنیکی طولاشقی و عمقنیکی اختلافی ایله برابر همومیتله طاغیر
 آرسنده جریان ایلدیکندن شمعی یه قدر (کلاک) دن بشقه برواسطه نقلیه
 استعمال اولنما مشدر . دیاربکر شهری اوکنده دجله نهری اوزرنده بنا
 اولنمش جسم و کارکی برکوری واردرکه ملوک امویه دن (هشام) طرفندن
 بنا اولندیقی روایت اولنمده در بوجسر عظیم امویلر زماننده فن معمارینیک
 واصل اولدیقی درجه عالییه بر نمونه اوله بیلیر . بوکوپرینیک سریانی بطریقندن
 یعقوب طرفندن انشاسا ایلدیکنه دأر سریانیلرک چیقاردقلری ررایت
 - سریانی بطریقکی بوحوالینیک ممالک مهورسه شاهاته یه الحاقندن صکره
 تشکیل اولندیقی جهتله - بی اساسدر .

دجله نهرینه دیاربکر ولایتی داخلنده قاریشان آیاتلرک عددی اوتوزدورت
 دانه اولوب اک مشهوری (بطمان ، رضوان ، بهتان) نهرلریدر . دجله نیک
 (شرق ایغی) لیجه قضاسنه (۳) ساعت مسافنده واقع محلجه قربندن نبعان
 ایله جنوبه طوغری سکسان کیلو متر و طول جریانیکن صکره دجله نهریله
 برالشور . (بطمان) نهری ایسه بتلیسی ولایتی داخلنده کان (صاسون)
 و (قلب) قضاالرندن ایکی آیاق اولهرق نبعان ایله دیاربکر ولایتی داخلنده

کان (سیدان) و (بشیری) قضالرشن کچرک (زور کوپک) (•)
 کیلومٹرو جهت جنوبیسنده واقع جسکیف ناحیہسنده دجلہ نہرینہ منصب
 اولور طول جریانیسی تقریباً (۱۰۰) کیلومٹرو اولوب وسائط نقلیہسی
 کلاک در . اوزرنده غایت رصین وآثار عتیقہدن معدود وصنعتلی برکوری
 وارد بونہرک صولرندن ضرورات یک آز مستفید اولور . بونہردن ماعدا
 ولایت داخاندہ دجلہ نہرینہ قاریشان صولرک اہمیتلیاری (انبار ، جانجباغ ،
 سیدان) چایلریدر

{ کولجک }

دیار بکر ولایتی داخاندہ وحراب طافنک شمال شرقی جهتندہ کان
 اولان کولجک کولیدہ اولدقجہ ذکرہ شایندر . بوکولک مساحہ سطحیہسی
 ۵۰ کیلومٹرو مربی اولوب درینلکی ایسہ سواحلندہ ۱ وسطنہ
 طوغری کیدلجک ۷۰ دن ۹۰ متروہ واصل اولقدہدر کولک
 صولری طوزلی اولوب درونندہ بیلان بالی وامثالی بالقلم بولندینی کی
 سواحلندہ دخی پوستاری اوروپادہ یک رغبتلی اولان و « قوندوز » ناحی
 ویریلان حیوانات دخی کثرتلہ بولنور .

{ مملحہ }

ولایت داخاندہ کی لیجہ قضاسی جوارندہ بردہ مملحہ وارد مملحہ مذکورہ
 دیار بکر شہرینک ۷۷ کیلومٹرو شمال شرقیسنده ولیجہ قضاسنک اون برکیلومٹرو
 شمالندہ واقعدر ہبری ۷ و ۱۱ مترودرینلکندہ ایکی قیو ایکی حوض
 و ۶۵ طاوہ موجود اولوب سنوی ۲۵۰۰۰۰۰ کیلو غرام طوز
 اخراج وہمان سنہسی ایچندہ صرف واستہلاک اولنقدہدر . لیجہ مملحہسندن
 چیقاریلان طوزلر ولایتک طوزجہ اولان احتیاجانی کاملاً ازالہ کفایت

ایتمدیکندن بوبایدہ کی نقصان و احتیاج • سمر • سجانی داخانندہ کی مملکت لردن
اکال و استیفا قنور .

{ معادن }

وقتیہلہ داخل ولایتدہ علم طبقات الارض و المادہ توفیقاً اجر اقلانان تخریبات
نتیجہ سندہ یک چوق قیمتدار معدن کشف و اخراج قلندرد بوندن بش عدد معدن
و بر عدد چاقل طاشی او جانی میداندہ در بو طاش او جانی عوینہ قضاسنک مرکزی
اولان صاور قصبہ سی جوارندہ بولنقدہ در کہ حاوی اولدینی معدن جام اعمالندہ
استعمالہ غایتہ صالحدر دیگر بش معدنن ایکسی واپور کموری اولوب بری
سیوان قضاسنہ تابع حضرو و دیگری جزرہ قضاسی داخانندہ حاجی بہرام
ناحیہ لرنندہ کائن در لر . قصور قالان اوج معدنن ایکسی باقر و بریدہ قورشون
معدنیدر قورشون معدنی اکیل ناحیہ سنہ تابع پرچمان قریہ سندہ بولنوب
ملترم معرفتیہ چیقار لقمده در پالو قضاسنہ ملحق ہوشین ناحیہ سندہ بولنسان
باقر معدنیدہ بروقتلر ملترم معرفتیہ اخراج اولنقدہ ایکن خیلی زماندر متروک
و معطل قالندرد .

ارغنی قصبہ سندہ بولنان باقر معدنی ۵۱۲ تاریخندہ کشف اولنوب الان
حکومت سنہ حسابنہ ایشلدن لکندہ در بومعدنبرہ دائرہ مقدا نشر اولسان
سالنامہ لردہ معلومات مکملہ اعطا اولندینی جہتہ بورادہ تکرارندن صرف
نظر قلندرد .

ولایتک اقلیمی

دیاربکر ولایتک مواقعی اکثریتہ منبت و محصولاتدر . تاریخ
قدیمک اکثر صحیفی بوقطعہ ایلہ اشتغال ایدر اقلیم و ہواسنک
اعتدالی و مناظر طبیعیہ سندہ کی کوزلکک کالی جہتہ بودارہ داخانندہ

یشایان انسانر ذکاوت فطریه ایله مفطوردرلر . دیار بکرده اسباب عمران
تماماً موجودد . اراضی منبتہ وانہار نافعہ ایله برچوق درہ لر ولایتک هر طرفی
تزیین ایلر ، طاغری معادن متنوعہ ، خرابہ لری آثار عتیقہ ایله ملودر .

ولایتک اکثر جهتک آب وهواسی لطیف ایسده یالکز
دیار بکر شهری ایله نصیبین قصبہ سنده دائمی صتملر حکمفرمادر . بورادہ فصول
اربعہ منتظماً وتمامیله اجرایی حکم و تأثیر ایلر . شمال طرفلرنده تشرین ناینک
صوک کونلرنده قار یاغمه باشلار ، شدت شتا وبرودت کانون اولک اوخرینه
طوغری بدأ ایله شباط نہایتہ قدر دوام ایدر . موسم شتادہ سمانیغراد
تحت الصفر ۱۰ و ۵ درجه لرنده جولان ایدوب اندر اوله رق ۱۵ درجه به تنزل
ابتدیکی د . کورلمشدر . موسم صیفده ایسه درجه حرارت کولکده ۳۶ —
۳۷ وبمصادہ ۳۹ درجه به واریر . ولایتزده سنده ایکی آی قار ، بش
آی یاغور یاغوب بش آی دخی متمادی قوراقلق اولور . بو احوال شاذ
اوله رق تبدل ایدر سده حکمسندر .

فصول اربعہ

ایلك بهارك	بدایتی	مارتک	۸	نجی	کونی	صباحین	ساعت	۱	و	۳۶	دقیقه
یازین	»	حزیرانک	۹	نجی	»	اقشام	اوزری	»	۱۱	و	۵۹
صوک بهارك	»	ایلولک	۱۰	نجی	کیجهسی	»	»	»	۴	و	۴۵
قیشک	»	»	»	»	»	»	»	»	۹	و	۴۴
ایلك بهارك	امتدادی	۹۲	کون	۱۰	ساعت	۳۳	دقیقه	دن	عبارتدر		
یازین	»	۹۳	»	۳	»	۴۶	»				
صوک بهارك	»	۹۰	»	۴	»	۵۹					
قیشک	»	۸۹	»	۳	»	۵۲					

- ابتدای ربیع مارٹک ۸ نیجی کونندہ وقوع بولور
 ۵ خریف ایلولک ۱۱ کچھ سنندہ
 ۹ رأس السرطان حزیرانک
 ۱۰ انقلاب شتوی کانون اولک

مرحله و حیوانات

داخل ولایتہ پک چوق صرعا اولسوب بونلردن نصیبین و جزره طرفلرنده کی چارلر پک مشهوردر . موسم حصاددہ علی العموم عشر حیواناتی رعی ایچون بوچارلره کوتورلر . ولایت داخلندہ حیوانات وحشیه ، و اہلیہ ایله طیورک انوعی کثرتلہ بولنور . علی الخصوص حیوانات اہلیہ دن قیون و کچی پک چوق اولوب قویونلرک پیاغیلری صینوس قویونلرینک پیاغیلرینہ پک زیادہ مشابہ اولدینی کی کچیلرک قیلاری دخی چوق بوہوشا قدر . موجود اولان قیونلرک عددی ۶۶۸۷۴۴ و کچیلرک عددی ۳۶۳۸۸۶ بونلردن استحصال اولان پیاغینک اٹمانیدہ سنوی التمش بیک عثمانلی لیراسی تخمین اولنیور .

بو پیاغیلردن بر مقدار ی هر سنہ مالک اجنبیہ اخراج اولدینی کی ۳۷۰۰۰ لیرا قیمتدہ دخی قویون و کچی ولایات سائرہ بہ کوندریلور یعنی بو ولایت تجارتنک همان نصفی قویون و کچی ایله پیاغی اخراجاتی تشکیل ایدر . بو قویونلردن ماعدا ۲۰۰۰۰ صغیر و ۸۰۰۰۰ مانده بولنوب بونلردہ یالکز خصوصات زراعیدہ استفادہ اولنور . استحصال اولنان محصولانک نقلی ایچون صرکب ، استر ، فرس ، دوه قوللانیلور بونلردن ۴۲۰۰۰ صرکب ۳۳۰۰۰ استر ۴۱۰۰۰ فرس ۲۰۰۰ دوه واردر . دوهلر ولایتک جنوب جہتلرنده کی عشر آرہ سنندہ چوق قدر . صرکبلر اوفاق و استرلر ایری و توانادرلر .

آنلىك بىر قىسمى عرب جىنسەنە منسوب اولوب خىصوصىيە قىسراقلرى
بك مقبولدر .

حيوانات وحشيه زمرەسىدىن اسىر آيو، صيرتلان، قورد، طاوشان، قزل
تلىكى، يىلان طموزى، جيلان، كىلك، يىلانى كىچىلر طانغىلرەدە بك چوقدر .
اجناس طيور دن دخى شاهين . بايقوش، قارغە، آردچ قوشنىك مختلف
نوعلىرىلە اسىر وسياھ قرە طاووق، چار قوشى، اون درت نوع كوكر چين،
قر و قزل وسياھ كىلك، باقاسە، چيل قوشى، بىلدىر چين، طوى قوشى،
يىلان اوردىكى، بالىجىل، قاز وقوغو قوشارى) بك كىلتىلدر .

عدد نفوس

دياربكر ولايتىك عدد سىكنەسى ۴۷۰۷۶۰ نفوسىدىن عبارتدرگە بونىك
۲۵۵۹۹۳ نىرى ذكور و ۲۱۴۷۶۷ نىرى انالدر .

ولايتىك نفوس همومىيەسى مذهب اعتبارىلە تفرىقى اولانەجق اولورسە
۳۷۵۵۲۸ مسلم ۲۰۵۸۲۸ ذكور ۱۶۹۷۰۰ انات ۴۸۲۲۵ ارمنى
۲۴۶۸۵ ذكور ۲۳۵۴۰ انات ۲۲۷۴۸ سىرپانى ۱۲۵۰۶ ذكور
۱۰۲۴۲ انات ۱۱۱۶۵ قىزىك ۵۹۴۵ ذكور ۵۲۲۰ انات ۵۵۵۴
بروتستان ۲۹۸۷ ذكور ۲۵۶۷ انات ۲۷۹۶ يهودى ۱۴۳۴ ذكور
۱۳۵۸ انات ۱۷۸۲ يىزىدى وقبلى ۱۰۴۹ ذكور ۷۳۳ انات ۱۵۰۰
اورتودوقس ۷۵۶ ذكور ۷۴۴ انات ۱۴۳۹ كلدانى ۷۷۶ ذكور
۶۶۳ انات و ۱۹ نفوس تبعە اجنپىەدن عبارت اولدىنى كوريلور .

اون طقوز نفوس تبعە اجنپىەدن ماعدا دياربكر ولايتىك سىكنەسى اولان
۴۷۰۷۶۱ نفوس اهالى جملة عثمانلىدر بناءً عليه دياربكر ولايتى اهالىسى
هموماً سلطنت سنىەنك تعالى و تىمادى شان وشوكتى آرزوى جدىسىلە مەھس
بولنىورلر داخل ولايتە اهالىنىك قسم اعظمى ترك و صرب و كرديجە تكلم
ايدرلر .

(عشار)

دیار بکر ولایتی داخلنده بولان خیمه نشین عشارك بولندقلری عملار
زیرده بیان اولنور :

میللی - بو عشیرت ایکی فرقه دن عبارتدر . برنجیسی بگیشهر طرفلرند
خیمه نشین اولان تماوی قبیله سیدر ، ایکنجیسی رأس العین ایله مار دین آره سند ،
بولان قبیله اولوب موسم زراعتده خیمه لری و بوموسمك غیرنده اقامت لرینه
مخصوص قریه و خانه لری واردر اغنام و قوزی و دوه و حیوانات ساره ایله
تجارت کافیده بولنور لر .

طی - بو عشیرت وقتیه عشار صغیردن معدود ایکن بعض اسباب
اوزرینه بکاره غنمه حبسین هرپ الساده عشیرت لری و جبور
عشیرتلك بفرقه سیله اتحاد ایدرک تخمیناً ۳۰۰۰ خیمه قدر کثرتلی بر
نفوسه بالغ اولمشدر . نصیبین قرینده جاغباغ [۱] نهری اوزنده مسکوندر لر
عشیرت مذکوره مالک اولدقلری ییغنی و روغن سساده و قیون و قوزیلرینه
تجارتده بولندقلری کی اولدقجه زراعتده اشتغال ایدر لر . ولبوساتلری ایچون
محتاج اولدقلری اشیا و ماکولاتلری ایچون اقتضا ایدن ذخیره یی چوله جوار
اولان اهالی مسکوندهن اشترا ایدر لر .

جبور - عشیرت صرقومه نصیبین طوپر اغنده زراعتله مشغولدر لر .
میرانی - بو عشیرت جزره قضاسی داخلنده اغنام و آت و استر
یتشدره کله مشغولدر لر استر لری مشهوردر .

(۱) جاغباغ صوبی نصیبینک جهت شمالیسنده و ۲ ساعت مسافده و (الیان)
قریه سنده (آق صو) و (قره صو) ناملریله ایکی منبعدن چیقوب تصادف ایتدکاری
مزارعی سق و نصیبین قصبه سی پیشکاهندن جریانله اشاغیده رأس العینک خابور نهرینه
منصب اولور بونک مزارعایجه ده فائده عظیمه سی واردر .

كېكى - بو عشيرت ايكي فرقه دن عبارتدر « كېكى ترکان » و « كېكى خېجان »
موقع اقامتلىرى رأس العين ايله مازدين آرسنده بعض محللردر زراعت
و تجارتلىرى ميللى عشيرتى كيدر .

قره كچى - بو عشيرت سيورك و يکشهر آرسنده خيمه نشين اولوب
زراعتلىله اشتغال ايدرلر موسم زراعتك غیری وقتلرده قریه و خانلرندە
متمكندرلر .

« شرابی » - بو عشيرت « خابور » [۱] نهرى اوزرنده بوانوب حيوانلردن
حاصل اولان خيلوجه روغن ساده يى صاهرق تميش اتمكده درلر .
« دقورى » - بونلردە رأس العين و مازدين آرسنده بعض اراضیده اقامت
ايدرلر حال و حرکتلىرى زراعت و تجارتلىرى ميللى عشيرتى كيدر .

طرق

دياربكر ولايتك تسويه اونمخ شوسه لر ينك طولى جمماً « ۴۱۸ » كيلو
مترو ۲۰ مترو اولوب ايكي مهم و مشهور طريقدن عبارتدر .
برى دياربكر شهرنده بغداد جاده سنه ملاصق اولان « امسون طريقدرکه
ولايتك غرب شمالى حدودندە و ۱۵۰۰ مترو ارتفاعندە بولان « دو، بوينى »
طاغنى آشوب ۹۷۵ مترو ارتفاعندە كي « ارغنى » معدنى كچرك ۶۲۵ مترو
ارتفاعندە اولان دياربكر شهرينه منتهى اولور .

(۱) « خابور » نهرى رأس العينده بولان « عين زرقا، عين الورد، عين الموت،
عين انبوس، عين المغان، عين الكبريت » نام هيون ايله اوجوارده كي عين سائرهدن
چيتوب رأس العين قصبه سنك اون دقيقه اشاغي سنده عموم شعبه لريله بولشوب كسب
جسامت ايدرك جبل « عبدالعزيز و كوكب » آرسندن مرورايله خابور طرفلرنده نهر
فراته دو كيلور ازمنه قديمده شونهرلردن آچيلان جدرلر كيمرينه تصادف ايدن اراضينك
چوغنى سقى ايله زراعتجه يك بيوك استفاده يى موجب اولور ايمش وقتيله ياپيلان سدلك اثرلى
حالا باقيدر .

شوسه نك بوقسمی ۱۱۳ کیلومترودر [حدود ولایتین معدنه قدر ۲۵
 ومعدنن دیار بکره قدر ۷۸ کیلومترودر] بوشوسه دیار بکر شهری وسطی
 مستقیماً قطع ایلدکن صکره ماردین سنجاغنه طوغری آریلورکه بوده ایکجی
 بغداد طریقنی تشکیل ایدر . بویول دیار بکردن باشلیهرق ماردینک حدود
 جنوبیننده بولان « کلچرین » قریهسنه واصل اولورکه بوقسمک طولی ۱۶۰
 کیلومتر و ۵۲۰ مترودر [دیار بکردن ماردینه ۹۳ کیلومتر و ۶۳۰ مترودر
 وماردینن « کلچرین » قریهسنه قدرده ۱۲ کیلومتر و ۶۹۰ مترودر]
 بغداد طریقنه ملاصق اولوب طولی ۱۱۳ کیلومتر و اولان برنجی قسمک
 اورزندهکی شوسه لراکال اولغنی ایسنده کوریلرک کافهسی اخشاب اولدینی
 جهتله تدریجاً کار کیره تبدیل اولغندهدر .

۱۳۱۸ سنهسی ظرفنده « قلندان » کورینسک امانتاً تعمیراتی و فرنگلر
 کورینسی ایله قالدنه هایون پیشکاهنده قرق مترو یکریمی ساتتیمترو طولنده
 و درت بچی مترو ارتفاعندهکی کار کیره سد دیوارینک احاطه و مجرداً انشائی ختام
 بولدینی کی اون مترو آچیقانندهکی « پرتوی » کورینسک متعمدی معرفتیه اوج
 مترو ارتفاعنده کنار ایقاری بکدن انشا قلغش و قسم متباقیسی دخی ایلك
 بهره اکل اولنه بقدر بوندن ماعدا ۳۱۹ سنهسی ظرفنده التمشر ساتتیمترو
 آچیقاننده اون منفذ ایله ایکی مترو دن اون مترویه قدر مختلف آچیقاننده
 اون اتی کورینسک کار کیره تحویلاً و مجرداً انشالی مقرر در .

طریق مذکورک محتاج تعمیر اولان محلهری هر سنه همله مکلفه ایله
 منتظماً و مکملاً تعمیر اولغنده و حتی ۳۱۸ سنهسنده ۲۹۴۲,۸۷ مترو مکعبی
 شوسه ۲۴۹۰۱,۴۰ مترو مکعبی تسویه تراپیه و تطهیرات اجرا و ۲۲۸,۹۰
 مترو مکعب خرجلی و ۴۴۹۵,۵۱ مترو مکعب قوری استاد دیوارلری انشا
 و لغش و بو اوغورده ۱۹۱۸۸ همله مکلفه یومیه سیله بدلات نقدیدن

۵۴۷۹۲٫۷۵ غروش صرف ایملش و ۷۴۴ مترو مکعب قیرمه شوسه دخی طزیق کنارنده موجود بولمشدر .

موصل ولایتی حدودنده ۱۰۷ کیلومترو ۵۰۰ مترو محلك اولجه کوپری وشوسه لری تعمیر اولنوب ۲۰۰ کیلومترو ۵۰۰ مترو محلك دخی هنوز انشا آینه مباشرت اولنماشدر اگال اولنان قسم داخلنده محتاج تعمیر اولان شخانك « شمیس » کوپریسندن « مشکین » قیوسنه قدر اولان طولك تعمیراتی متعهدینه احاله اولنوب کچن سنه نظر فنده ۸۶۰۰ مترو مکعبی تسویه ترابیه ۸۸۰۰ مترو مکعبی شوسه ایکی عدد قیسس ۱۷۲ مترو طولنده قورو دیوار ۴۷ مترو طولنده خرجه دیوار عملیاتی اجرا قلمشدر .

دیار بکر شهرندن بتلیسی وحاب ولایتلری حدودلرینه قدر ایکی مهم طریق دها وارد برنجی قسم دیار بنردن بدأ ایله دجه نهری اوزرنده کی مشهور کوپریسن وسیلوان قضاسنك مرکزی اولان مفارقین قصبه سندن کچوب بطمان نهری ساحلنده نهایت بولور بوقسم داخلنده ۱۱ کیلو مترو محلك کوپری وشوسه لری اگال اولندیفی کی ۳۰ کیلو مترو ۹۶۶ مترو شوسه و ۱۵ کیلو مترو ۴۵۹ مترو تسویه ترابیه سی اگال اولمش و « ۵۰ » کیلو مترو ۴۸ مترو محله هنوز مباشرت اولنماشدر اشبو مهم طریق عسکری اوزرنده و منتهای حدودده واقع اولوب برکوزی یکر می مترو آچیقلاخنده و درت کوزلی جسمیم کارگیر بطمان کوپریسنك برنجی قسم تعمیراتی متهدی معرفتیه اجرا قلمشده و ایکنجی قسم تعمیراتك مناقصه سی اجرا ایملنکده بولمشدر . بوقسم داخلنده ۱۱ کیلو مترو ۲۷ مترو محلك کوپری وشوسه لری اگاله اولندیفی کی ۳ کیلو مترو ۹۲۳ مترو شوسه ۵ کیلو مترو ۷۴۹ مترو تسویه ترابیه سی اگال اولمش و ۵۹ کیلو مترو ۸۰۱ مترو محله هنوز مباشرت اولنماشدر

حاب ولایتی حدودینه قدر اولان دیگر قسمك ۹۱ کیلو مترو لوق محلك

کوبری و شوسه لری ا کمال اولنوب ۵۵ کیلو مترولق محله هنوز باشلامشدر
 بوقسمدن ۸ کیلو مترو ۱۶۴ مترو محلك انشاآتی ، تمهدله احاله اولنمش ،
 التبوز الی مترو مکعب شوسه ۲۶۴۱ مترو مکعب تسویه ترابیه عملیاتی ایله
 طریقی کنارنده ۴۴۹۰۰۰ مترو مکعب قیرلش شوسه طاش احضار ابدلشدر .
 قسم مذکور داخاندنه دیار بگردن کوزلی به قدر ۱۲ کیلو مترو ۱۶۴ مترو محلك
 تعمیریه تمعمده احاله اولنارقی بوسنه طرفنده ۱۰ مترو عرضندکی قسمدن
 ۵۰۰ مترو محلك تسویه ترابیه سی و شوسه وقوم فرشیاتی اجرا اولندیکی
 ۷ مترو عرضنده بولنان متباقی قسمدن ۵۰۰۰ مترو طولنده تسویه ترابیه
 و شوسه فرشیاتی ایله ینه بوقسم داخاندنه کی ایکی کوزلی کار کبر کوبرینک مجددأ
 انشاآتی ا کمال اولنمشدر ، لیجه وسیلو ان ارسنده واقع و انار عتیقه دن معدود
 اولوب برنقظه مهمه ده بولنان انطاق کوبرینسنگ دخی برقمی بوسنه تعمیریه
 ابدلهرک بقیه تعمیرات ایله بهاره تعلیق اولنمشدر .

❖ زراعت ❖

دیاربکر ولایتی تشکیل ایدن اراضینک فطرتدن الدینی حصه فیض برکت
 فوق العاده در . بو طوپراقارده لیمون ، پورتقال ، خرمادن بشقه هر درلو
 ذخار و فواکه تشدیریله بیلیر . اراضینک قوه انباتیه سی بدرجه ده درکه
 طوپراغی کوبره له مک و صور سائر ایله تربیه واستحضار ایتک کی تکلف و اهتمام
 اختیار ایلمامکله برابر ینه زراعتدن اولدقچه استفاده اولنور .
 ولایتک باشاوجه محصولانی بندهای ، ارپه ، داری ، صرجهک ، فصولیه ،
 پرچ ، صوصام ، کتن نخمی ، پاموق مازو ، میان کوکی ، صوفان ، صارمساق
 اوایوب نشو و مالری اقالیم حاره به خاص اولان سسار میوه لر دخی یتشیر .
 درت سنه اول جلب اولنان مأمور مخصوص معرفتیه کاستانلر تأسیس و تکثیر

ایلمشدر . دجله نهری سواحلندہ یتیشان قاوون وقاربوزلرک کرک لذتہ
وکرک جہامتہ مثلری نامشہوددر . بوقاربوزلرک اللی قیہ وقاوونلرکدہ
بکر می بش قیہ ثقلندہ اولدینی چوق کرملر کورلمشدر .

صنایع و تجارت

بوولایت اولاری صنایعہ شہرت عظیمہ بی حاز ایدی . ازمنہ قدیمہ
معمولانی اولہرقی الآن آتیقہ مقامنندہ حفظ اولنان اشیا مملکتک وقیہ
صنعت نقطہ نظرندن احراز ایش اولدینی ترقیاتک درجہ سنی ارابہ ایدر .
اوزویا امتعہ سنہ رغبت، کورہ نک سنہ سنہ تہجیت ایلمدن اول س شال وخالی کبی
بعض امتعہ مستثنا اولق اوزرہ س صرف واستعمال اولنان بالعموم حواج
ضروریہ و مزینات یرلی صنعتکارلرک محصول چیرہ دستی مہارتلری اولدینی کبی
داخل ولایتہ اعمال اولنان اشیا نفیسہ بہ خارجدن دخی رغبت ایلمکدہ
ایدی . اختلاطک تکرری اشیا و امتعہ خارجیہ اولان رغبتک تزییدینی ایجاب
ایندیکندن معمولات داخلہ بہ اولکی کبی اعتبار ایلمکدہ و بناء علیہ صنایع
یواش یواش تدنی ایلمکدہ باشلادی ایسہدہ ولایتیز صنایعہ حاز اولدینی اہمیت
مخصوصہ بی حالا محافظہ ایتمکدہ و ہر درلو منسوجات حریریہ و قطنیہ ایلہ
قیوجیلق، سراجلق، شرو بچیلق، باقر جیلق، تیمور جیلک، دباغلق، صنایعی ایلہ
ماریندہ یتیشن و بطم تعبیر اولنور برنوع فستق یاغندن اعمال اولنان صابونک
اعمالاتہ دوام اولنمقدہدر .

وساطت نقلیہ نک فقدانی جہتلہ ولایتک معاملات تجاریہ سی استعدادی
نسبتندہ ترقی ایلمہ نامکدہدر . زراعتکدہ محدود بر دارہ داخلندہ قالمسنہ
بوفقدان وساطت سبب اولمقدہدر . مع مافیہ ولایتک تجارت عمومیہ سی بعض
ولایات متجاورہ بہ نسبتہ مترقی صاییلہ بیلیر .

ديار بگردن اسكندريه اولان مسافه :

اسكندرون ساعت ۱۲۰ طربزون ساعت ۱۰۹ صامسون ساعت ۱۴۴

متجاور ولايات و سنجاقي مركز لرينك ديار بگره اولان مسافه لري :

مسافه ساعت	سنجاقي مركزى	مركز ولايت
۴۸		بتليس
۳۳	سورد	
۲۷	كنج	
۳۷	موش	
۷۶		وان
۵۹	جوله مركز حكارى	
۷۴		موصل
۱۰۸	كر كوك	
۱۲۲	سليمانيه	
۷۵	ديوزور	
۷۶		حاب
۳۵	اورفه	
۷۸	مرعش	
۲۸		منزعه (مهموره العزيز)
۴۴	خوزات درسم	
۴۶	ملاطيه	
۶۱		ارضروم
۶۸	ارزنجان	

مسافه ساعت	سنجاق مرکزی	مرکز ولایت
۸۲		سیواس
۱۶۰		انقره
۱۲۴	یوزفاد	
۱۱۵	قیصری	

{ معارف }

دیار بکر چه معارف ترقیدی امر شده اخیراً وبالخاصه جلوس میامن مانوس حضرت پادشاهیدن بری و صرف اولانی همات جدیدنک ثمراتی اقتطاف ایلمنکه باشلانمشدر .

داخل ولایتده معارف ادارهسنه هاند ۳۲۳ مکتب موجود اولوب ایکیسی اعدادی «۱۰» دارالمعلمین «۱۰» انک رشیدیسی «۱۰۰» مکتب رشیدی «۲۳۰» دخی مکتب ابتداییدر . معارف ادارهسی بومکتبلر ایچون سنوی ۲۶۴۵۱۰ غروش صرف ایدر . بومکتبلره دوام ایندن طلبه مسلمنک عددی ۵۷۷۱ نفوسه بالغ اولمقدهدر .

بومکتبلردن ماعدا اوقاف ادارهسنه هاند دهها برچوق مکتب و مدارس بولندیکی کبی هلال مختلفیه منسوب برخیلی مکتب ابتداییه موجود اولوب داخل ولایتده بولنان ۴۲۷ مکتبده «۱۰۱۹۳» طلبه تدرسی ایتمکدهدر .

{ اداره حکومت }

دیار بکر ولایتنک اصول ادارهسی برقاچ دفعه لر تبدیل اولنمشدر برخیلی مدت ایالت شکانده اداره اولنمش و ۱۲۸۳ تاریخنده ولایت تشکیل قلنهرق بتلیس ولایتنک اقسام کثیرهسی دخی داخل بولنمشیدی برمدت صکره بتلیس ولایتی

و ۱۲۹۵ سنه سنده شمديكي معموره العزيز ولايتي تشكيل ايند قطعہ آرو
برولايتہ تبديل ايله دياربگردن افراز اولنهرقي ولايتك اداره سي هيت
حاضر سنه منقلب اولمشدر .

دياربگر ولايتنده اون درت شهر وقصبه ، اللى يدى ناحيه « ۳۳۲۳ »
قره ايله « دياربگر ، ماردین ، ارغنی معدنی » ناميله اوچ سنجاغق واردر .
مرکز ولايتك شمال شرقی ، وجنوب غربی جهتلرنده واقع ومرکز ولايتہ
تابع التي قضا واردرکه [دياربگر ، سيورك ، ديرك ، بشیری ، سيلوان ، لجه ،
قضالريدر] . بونلردن « ۱ » شهر ، « ۵ » قصبه ، « ۲۰ » ناحيه ، « ۱۴۲۶ »
قريه دن صرکب اولوب همومنگ مساحه سطحيه سي « ۱۸۹۳۰ » كيلومتر و
صربيدر . ولايتك جنوب شرقی جهتلرني احاطه ايند ماردین سنجاغنه ملحق
قضالر « ۵ » عدد اولوب [ماردین ، عوينه ، مديات ، نصيبين قضالريدر] ،
بونلرده « ۵ » قصبه ، « ۹ » ناحيه ، « ۱۱۳۹ » قريه دن صرکبدر مساحه
سطحيه لري ايسه « ۳۰۷۴۰ » كيلومتر و صربيدر .

ولايتك غرب شماليسنده بولنان ارغنی معدنی سنجاغنه تابع « ۳ » قضا
واردرکه [معدن ، پالو ، چرميك] قضالريدر . بونلرده « ۳ » قصبه ،
« ۲۸ » ناحيه ، « ۷۵۸ » قريه دن عبارتدر . مساحه سطحيه لري « ۸۵۳۰ »
كيلومتر و صربيدر .

د ولايتك وادات و مصارفات عمومىيەسى ؟

ديار بكر ولايتك اوچيوز اون يىدى سنە مالىيەسى واردات و مصارفى
مىن جدولدر :

مصارفات		واردات	
نوع مصارفات	غروش	نوع واردات	غروش
شرعية	۲۶۷,۷۰۸	املاك و بركوسى	۲,۵۵۷,۹۵۳
داخليه	۱,۲۹۳,۷۳۷	تمتع	۱,۰۸۶,۲۵۷
عديله	۷۰۱,۶۷۶	بدل عسكرى	۱,۷۱۶,۱۲۸
اورمان و معادن وزراعت مأمورلىرى	۱۴,۵۱۰	اغنام رسمى	۴,۲۲۸,۵۱۷
		دوه اعشارى	۱۳۰
ماله	۸۳۰,۳۱۷	قطوع	۶,۳۴۱,۸۶۸
معاشات ذاتيه	۲۳۳,۹۹۵	امانت	۲۶۵,۰۰۰
فائض و بدلات	۳۳۳,۲۸۵	املاك اميريه	۲۴۹,۱۹۱
ژاندارمه	۲,۸۴۴,۶۵۹	رسوم متنوعه	۲۵۹,۴۵۶
پوليس	۳۲۴,۰۷۸	اورمان و كراسته رسومى	۲,۰۷۰
		املاك و طاپو خر جبرى	۲۸۱,۵۰۰
		محاكم	۲۵۴,۴۶۵
		حاصلات متفرقه	۲۲۳,۳۸۰
يكونس	۶,۸۴۳,۹۶۵	يكونس	۱۷,۴۶۵,۹۱۵

(ملحقانك ولايته اولان بعد مسافه سنى مابين جدولدر :)

سرکز قضايه اوج ساعت مسافه سنى اولان كويلىر سر كزه مربوطاً اداره اولنمقده در . بيوك قصبه لرك اهالي سنى وعشمايردن مركب ناحيه لى نواحى تشكياتندن بالاستتن منصوب مدير لى معرفتيه اداره اولنور .

سرکز ولايته ساعت	سرکز لوايه ساعت	سرکز قضايه ساعت	اوا	قضا	مدبر لک
۵	۵	۵	ديار بکر	ديار بکر	
۷	۷	۷	»	»	آلتون اقلار
۴	۴	۴	»	»	بهارلو
۷	۷	۷	»	»	قرغالى
۱۸	۱۸		»	سيورك	سپياك
۲۷	۲۷	۹	»	»	بوجاق حضرو
۲۸	۲۸	۱۰	»	»	هوشين
۹	۹	۹	»	»	قرجه طاغ قره بئجه
۲۳	۲۳	۱۴	»	»	يکيشهر ويران شهر
۲۲	۲۲	۷	»	»	قره کچي
۱۳	۱۳		»	ديرك	
۱۸	۱۸	۵	»	»	مازي طاغى
۹	۹	۴	»	»	متيدان
۱۶	۱۶		»	بشيري	
۲۰	۲۰	۶	»	»	باخمس
۱۱	۱۱	۹	»	»	تپه
۱۶	۱۶		ديار بکر	سيلوان	
۱۱	۱۱	۵	»	»	ميردليان

مدیر لک	قضا	لوا	سرکز قضا یہ ساعت	سرکز لوا یہ ساعت	سرکز ولایتہ ساعت
دیرون	سیلووان	دیار بکر	۳	۱۹	۱۹
شیخ داودان	»	»	۷	۹	۹
خندوف	»	»	۵	۱۳	۱۳
حضرو	»	»	۵	۱۲	۱۲
	لیجہ	»		۱۶	۱۶
کاراز	»	»	۵	۱۱	۱۱
ہانی	»	»	۵	۱۲	۱۲
	ماردین	ماردین			۱۸
قوچکصار	»	»	۴	۴	۲۰
	نصیبین	»		۱۲	۳۰
محرکان	»	»	۸	۲۱	۳۳
آلیان	»	»	۱۲	۲۵	۴۳
حباب	»	»	۵	۱۵	۳۰
	جزرہ	»		۲۹	۴۷
سلوپی	»	»	۱۰	۳۹	۵۷
ہزق	»	»	۶	۳۱	۴۱
	مدیات	»		۱۴	۲۴
حسنکیف	»	»	۵	۱۹	۲۴
باصبرین	»	»	۸	۲۲	۳۲
حبزنی	»	»	۷	۲۱	۱۷
کربوران	»	»	۱۰	۲۰	۳۴
	عوینہ صاور	دیار بکر		۸	۱۴
محرکان فوقانی	»	»	۳	۵	۱۷

مدیراک -	قضا	لوا	سرکز قضایه ساعت	سرکز لوایه ساعت	سرکز ولایت ساعت
عمرکان نحتانی	عوینه صاور	دیار بکر	۶	۶	۲۰
	معدن	ارغنی معدنی			۱۶
ارغنی	»	»	۴	۴	۱۲
کوران			۸	۸	۸
عنجنوز			۴	۴	۹۴
اکیل			۸	۸	۸
زاخوران			۱۱	۱۱	۵
پیران			۸	۸	۹
پردنج			۶	۶	۱۵
قللیش			۶	۶	۱۶
بهرماز			۶	۶	۲۲
عبدالان			۷	۷	۱۹
دمورلی			۷	۷	۱۰
	پالو				۲۵
قره جور	»		۳	۹	۲۳
بولانق			۳	۱۵	۲۹
ویشین			۸	۹	۲۲
قره بکان			۸	۲۰	۲۱
سیوان			۷	۱۹	۱۸
اوخی			۷	۱۹	۲۷
کوکوره			۸	۲۰	۲۸
هون			۴	۱۶	۲۴
	چرمیک				۱۸
زوطان	»		۶	۱۴	۲۴
قوناخی			۸	۱۴	۲۶
مدیه			۵	۱۴	۲۳
چوانکش			۷	۱۴	۲۵
منصوری			۹	۱۲	۲۷

موجودینی مبین جدولدر :

سواریان		سیاره صنفی	
اونباشیان	۳۰	۱۳۸	۱۹۵
نفرات	۲۰	۸۷	۱۲۶
بکون	۲۰	۷۱۱	۱۱۸
تیکبانی	۱	۱	۱
ظاہور کاتی	۱	۳	۳
بوزباشی	۳	۳	۳
ملازم اول	۳	۳	۳
ملازم ثانی	۳	۳	۳
چاوشان	۳	۳	۳
بلوک امناسی	۳	۳	۳
اونباشیان	۳	۳	۳
نفرات	۳	۳	۳
بکون	۳	۳	۳
بکون جملہ	۳	۳	۳
استران	۳	۳	۳
ظاہور ک	۳	۳	۳
نوسروسی	۳	۳	۳
ظاہور	۱	۱	۱
دیار بکر	۱	۱	۱
ظاہور	۳	۳	۳
ماریت	۳	۳	۳
ظاہور	۳	۳	۳
معدن	۳	۳	۳
ظاہور	۳	۳	۳
سیارہ	۳	۳	۳
بکون	۳	۳	۳
بکون	۳	۳	۳
مراکز ظاہور بندہ	۳	۳	۳
مسافران	۳	۳	۳
بکون	۳	۳	۳
مختلات	۳	۳	۳
بکون عمومی	۳	۳	۳

ديار بکرک احوال تاریخیه سی

ولایتک مرکزی (دیار بکر) شهر بکر . شهر مذکور هجرت جايله نبویه دن اون درت منه صکره به قدر (آمد) ناميله تسمیه اولندی شهرک ابنیه سی قره طاشدن ممرول اولدیغندن سیاه برمنظره ابراز ایتمکله (آمد سودا) ناميله شهرت بولمشدر . وقت مذکور دن صکره دیار بکر نامی دها زیاده شهرت بولدی ایسه ده آمد اسمی بسبتون اونودلامشدر . دیار بکره « آمد » دینلینک سبب اصلیمی مجهول قالدینی کبی « دیار بکر » تسمیه سی دخی صورت قطعیهده بیلنه مامشدر . روایات محلیه نظر آقبیله « عربدن « بکر بن وائل » نامنده برذات جزرهنک شمالنده کی طاغلق و صرتفع اولان اراضی بی ضبط ایدوب اورالره رایشدیکی جهتله شهر مذکور جوارینه « دیار بکر » نامی ویرلمشدر .

سربانیلر دخی « آمد » ک عرب جهتنده واقع روم قبوسی قریبنده شمیدیکی سربانی کایماسی محکمه « حضرت بتول صریم » نامنده جسیم برقرز مناستری اولوب هجرت نبویه نک اون دردنجی سالنده وقوعه بولان « آمد » ک فخننده مذکور مناسترک اسمی اولان « دارباکره » دن دیار بکر نامی چیقارلمشدر دیه برادعاده بولنیورلر ایسه ده بونک دخی صحتی اکلاشیله مامشدر .

دیار بکر شهرینک بانیسی غیر معروفدر . قبل التاریخ « مسوپوتامیا » قطعسی « آثوری » دولتته تابع ایدی . بودولنک تأسسی هجرتدن ۳۳۲۶ سنه اول وقوعه بولدیغی بعضی « یونان » و « فرس » کتب تاریخیه سینده محرر ایسه ده دلال مذکوریه منسوب اولان مؤرخلرک وجوده کتوردکارلی تاریخلرک آثوریلره طاند اولان قسملرینک چوخی خرافات و موهومات ایله مخلوط اولدیغندن « آمد » شهرینک انشاسنه دار الیمزه اعتماده شایان بروثبقه کچمسی ممکن اوله ماز یا لکز شهری محاط اولان سور عظیمک اوزرنده بولسان خط

میخی ایله هورر بعض آثاردن آنوریلر طرفندن بنا اولدینی یازلمسی مؤرخین
 جدیدنک شهر مذکورک « تیغرانکرد » شهری اولدینی حقیقده کی روایتلرینک
 اساسن اولدینی ثبات ایدر. شهر « آمد » آنوریلردن بابل حکومتنه و بابلدن
 دخی فرس لریک ید اداره سنه کچوب هجرت شرف منقبتدن ۹۵۲ سنه اقدم
 « آحامه نید » دولتک الفاسیله بیوک اسکندرک انه کچمشدر . وجهانکیر
 مشارالیه وفاتی عقینده سوریه « لکی اولان » سلفکوس نیقاتور « ک حصه سنه
 دو شمشدر . آندن تمش درت سنه صکره دخی « طبرستان » طرفلرند، ظهور
 ایدن « آرشاق » نامنده برذات « سلفک » دولتی علیه قیام ایدرک « پارسیا »
 دولتی تشکیل ایله « آمدی » ده ضب ایشدر . بودولت درت یوز سکسان
 ایکی سنه دوام ایدوب آسیا قطعه سنه کچمش اولان رومالیر ایله یک چوقی
 قانی محاربه لر اتمش و نهایت مغلوب اولوب « آمدی » ده رومالیر، ترک ایشدر.
 رومالیر ایسه شهر مذکور « ملیتیفی » یعنی « اسکی ملایطیه » ولایتنه الحاق
 ایشلردر . ۳۶۹ سنه سنده « آرشاقید » سلسله « ملوکی پرینه » ساسانید
 سلسله سی کچدیکی کی رومالیرک پرینه دخی « بیزانتینر » قائم اولوب « آمد »
 دخی انلره انتقال ایشدر . استانبول بایسنک اوغلی ایکنجی « قسطنطن »
 « آمدک عسکرجه اولان اهیتمی نظر دفته الهرق ایچ قلعه نی انشا ایش
 ایسه ده ساسانیلردن « شاپور » هجوم ایله قلعه مذکور هدم و « آمدی »
 یغما ایشدر .

ایکنجی قسطنطینک خلفی اولان « یولیانوس » نکیته اوشرا یوب محاربه ده
 تسلیم جان اتمش و خلفی اولان « وانتیانوس » ظفریاب اوله رق « آمد » سی
 تکرار استرداد و تسخیر و سورلری یکیدن تعمیر ایشلردر که بونیده شهرک
 طغ قیسی خارچنده وصول طرفنده کی سورک اوزرنده هورر اولان لاتینجه
 لوحلر اثبات ایدر . بوقه دن قرق سنه صکره امپراطور ایکنجی

(تئودوسیوس) ك زمانده « آمد » ك استحکاماتی تقویت ایلدیکنی ینه سورمذکور اوزرنده محرر رومی العباره بر لوحه اثبات ایدر . بعده امپراطور (آناستاسیوس دیقوروس) ایچ قلمه نك قشله لرینی انشا ایلدیکنی کبی (یوستینیانوس) دخی (آمد) ی متعدد اینه ایله تزیین ایتش و هجرتك بدنجی سنه سننده (نصیبین) غلبه سی عقبنده امپراطور (هراقل) شهر ك استحکاماتی تعمیر ایله استانبوله عودت ایلشدر .

حضرت فاروقك زمان خلافتنده جزیره فاتحی اولان (فاصم بن غنم) حضرت تتری « آمد » ی تحت محاصره ایله الدی . محاصره نك اوزانسی جهتیله شام فتوحاتیه مشغول بولان (حضرت خالد ابن ولید) طرفدن دخی امداد ایلدیلك هجرت نبویه نك اون دوردنجی سالنده (آمد) فتح اولدوق ممالك اسلامیه الحاق اولمشدر . اثنای فتحده (حضرت خالدك) اوغلی حضرت (سلیمان) شهید اولوب ایچ قلمده کی جامع شریف اتصافنده دفن اولمشدر . (ملوک عباسیه) زمانده دیاربکر خیلی وقت (آل بویه) ملوکی ارسننده ظهور ایکن منازعاته میدان اولوب برمدت (بنی حمدان) . مرکز اولدوقدن صکره ۳۸۰ تاریخ هجریسنده (آل مردان) نامیه تأسس ایکن دولت صغیریه و بعده (بنی آرتق) دولتك برشعبه سنه مقر اولمشدر : مغول استیلانندن صکره (قره قیونلی) و (آق قیونلی) دولتتری برمدت دیاربکرده حکومت سورمشلر و بعده شهر مذکور (شاه اسماعیل صفوی) نك بد ضبطنه کچمشدر . ۹۲۰ تاریخ هجریسنده و (چالدران) مظفریت مشهوره سی عقبنده دیاربکرک شرفا و تمیزانی اردوگاه عثمانیه برهیت کوندروب تحت هالیخت عثمانیه انقیاد لرینی بیلدییرهك شهری تسلیم ایلشدر . اول زماندن بری دیاربکر دولت علیه عثمانیه نك زیر اداره هادله سننده در .

« یاوز سلطان سلیم خان » حضرت تتری مصر ك فتحه کیتدیکنی اتاده

• بقیلی محمد • پاشای دیاربکر محافظی تعیین بیورمشلردر . شهرک بد
مؤید عثمانی به کچدیگندن بری گذار ایدن در تیوز سنه ظرفسنده ایکی یوز
یتش بر ذات دیاربکرده والیک ایلمشلردر . بونلردن اون ایکیسی درون
شهرده مدفوندر .

❦ دیاربکر سنجاغی ❦

دیاربکر شهری یالکز ولایتک مرکزی اولیوب همنامی بولنان سنجاغ ایله
قضانکه مرکزیدر اشبو سنجاغی تشکیل ایدن اراضی ۱۸۹۳۰ کیلومتره
مرجی اولوب نفوسینه ۱۵۳۲۲۱ نفر دن عبارتدر .

❦ دیاربکر قضای ❦

قضای مذکور ۴۸۵۳ کیلومتره مرجی و «۱» شهر (دیاربکر) «۴»
ناچه «۳۹۳» قریه [۳۶۶ مسلم ۱۵ غیر مسلم ۱۲ مختلط] ایله «۴۱۹۹۸»
نفوسی حاویدر . دیاربکر شهری جسمیجه براوونک جهت شرقیهسنده جریان
ایدن دجله نك غرب طرفنده کی ماله سی اوزرنده و سطح بحردن ۵۲۵ متره
ارتفاعنده و «۳۷» درجه «۲۵» دقیقه «۲۰» ثانیه عرض شمالی ایله «۱۱»
درجه «۲۱» دقیقه طول شرقیه واقعدر . دیاربکر ساعتی در سعادتک گندن
«۴۵» دقیقه ایلریدر . در سعادتک شرق جنوبی جهته تصادف ایدوب
«۱۳۱۰» کیلومتره مسافه اوزاقدهدر .

قره دکر ساحلنده بولنان صامسون لیمانندن دیاربکره قدر اولان مسافه
(۵۷۲) و آق دکرده واقع اسکندرون ایله آره سننده کی مسافه (۵۳۶)
کیلومتره در . پوسته تاناری ونجی مسافینی (۱۴۴) ایکنجیسنی ده (۱۰۲)
ساعتده قطع ایدر . دیاربکر شهری عتیق وجسیم برسور ایله محاطدر . سورک
محیطی (۸) کیلومتره طولنده اولوب (۷۲) برج و استهکامی حاویدر

اسٹیکامانی فن حرب حاضرہ غیر مناسب بولدیغندن متروک و معطل
 راقلدینی ایچون خرابہ بوز طوتمشدر . شهر داخلندکی ایچ قلعہ دخی (۸۰۰)
 ذراع اعشاری بہ قریب بر سور ایله محاطدر سور مذکورده بولمان «۱۶» برجک
 هربری تحتانی و فوقانی اولوب جسم انبارلری مشتملدر شهری محیط اولان
 سورک اطرافندکی دیگر بروج دخی كذلك تحتانی و فوقانی اولوب جسم
 انبارلری حاویلدر . هر بر انبار یکر میشر بیک کیل اعشاری ذخیره اله حق
 و مستعددر . سوردن درون شهره اجاپر بر برینه مقابل درت قپو واردرکه
 شمال جهتندکنه « طاغ » جنوب جهتندکنه « مار دین » ، شرقندکنه « یکی »
 غرب طرفندکنه « روم » قپوسی ناملرینی و بررلر . و قنبله « روم »
 قپوسندن درون شهره موصل تحت الارض بر کیزی پول وار ایلی ایسه ده
 الحة هذا اوپول لغمه تبدیل اولمشدر .

سور ایله بروجک ارتفاعلری اعظمی اولهرق (۱۸) مترو ارتفاعند
 اولوب جریان هوا به مانع اولدیغندن شهرک هوایی بوز یلهرق مضرات عینده
 تولدینه سبب اولمش و شهرک سوقاقلری همومیتله طار اعوجاجلی اولسی دخی
 تزید مضراته بر ایکنجی سبب تشکیل ایشدر . خالرک طرز معماریلری
 عجم اسلوبنده و ناخوش بر صورتده اولوب علی العموم طسابلری طوبراقله
 مستوردر ، شهرک مفسد و متعفن هوایی صتمه و حمای منقطه ظهوره
 کتوردیکی کپی طاملرک اوزرنده کی طوبراقلرده یاز موسمنده اسن روزکارلرک
 تأثیر یله اطرافه صاویر یلهرق سورکلی کوز اضریلری تولید ایدر . شهر عینده
 صتمه ایله کوز اضریمی مرض بلدی حکمنی المشدر ، بو عمل مخصوصه
 بروقتدن بروده (ورم) علت مدہشہ سی منضم اولمشدر . هنوز بوعلتک
 ساری اولدینی مملکت اها ایسجه بیلنه مدیکندن متورم اولهرق وفات ایدنلرک
 البسه و کورکلری صانیلوب النقمده اولسی علتک سرایتنه بسبب هم و مستقل

تشكيل ايلكده و بونك ايجون حكومتجه تدابير مانعه انخازينه چاشماقده در .
 جنتمكان قانوني سلطان سليمان خان حضرت ترينك بر يادكار قيمتداري و ديار برك
 ماء الحياتي اولان حرووات صوبنك يوللرينه القا ايديلان كوبره لرده بر چوق
 خسته لقلرك وجوديني باعث اولمقده ايديسه ده بر مدتدن بر كوبره يرينه صمان
 آنديرلمسنه حكومتجه اعتنا ايتدبرلمكده در . ديار بركده حلب و موصل و بغداد
 ولايتلرند، ظهور اينن چيانلره مشابه بر مخرپ چيان وارد در . مذكور چيانك
 ظهوري اولاري هوا ايله صويك فناغنه عطف اولمقده ايديسه ده اقاليم مختلفه ده
 و متنوع صولر جريان اينن مملكتلرده ظهوره گلشي كوستريلان سبب برك
 بطالانق اثبات ايلشدر مذكور چيان بوندن التمش التي سنه اول حلبدن جبل
 لناه انتقال ايلديكي جهته قابل سرايت بريزه اولديني فنا محقق ايلشدر .

درون شهرده (۲۰) حنفي (۶) شافعي جامع شريفي ايله (۲۱) مسجد
 (۶) نكه (۱۱) كليسا (۳) كتبخانه [صاري عبدالرحمن پاشا ، حامد بك زاده
 عمر افندي ، راغيبه] (۱۱) مدرسه « ۱ » رشديه عسكريه « ۱ » رشديه ملكيه
 « ۱ » انات رشديه سي « ۱ » دارالمعلمين « ۵ » مكتب ابتدائي « ۱۰ » مكتب صبيان
 ۹ خريستان مكتي ۲ اجنبي مكتي ۱ يهودي مكتي ۱ دائرة بلديه
 اجزاخانه ۱ قرائنخانه ۸ حمام ۲۰ خان ۱ عدد جسيم و اوستي
 اورتيلى چارشو ۱۳۰ عدد چشمه موجود اولديني كبي ايچ قلعه دروننده
 مكمل بر حكومت قونانغى ايله عدليه ژاندارمه دارولري ، عساكر شاهانه
 مخصوص ديويلر ، ليطوغرافيا مطبعه سي ، توقيفخانه ، جيسخانه و مجبوسين
 خسته خانه لري وارد در . خارج سورده دخي مكتب صنايع بناي عظيميله
 دروننده ولايت حروفات مطبعه سي و مكتب بناسنك ياننده مكتب اعدادي
 ايله كتبخانه سي و بلديه خسته خانه سي و مكتب صنايع باغچهنك اتصالده .

ظریف بر چشمه ایله بر نمازگاه و بر آز اوتوده دخی بر نمونه ترلاسی اولدینی کی
شهرک جهت شمالیسنده و تقریباً بر کیلومتر و مسافهده عظیم بر قشله ایله
بر عسکری خسته خانسی و بر جامع واردر .
خارج سورده « چفت قصطال » دینان پکارک یاننده طاشدن او یولش
ویکرمی بر ذراع اعشاری طولنده بولنش اولان مغاره آثار عتیقهدن معدوددر .

دیار بکر سنجاغاك محصولات ارضیہ و صناعیہ سی آئیدہ کی ایستاتستیق
جدولندہ کوسترلمشدر .

دیار بکر سنجاغاك محصولاتنی کوستر ایستاتستیق جدولدر :

صرفیات		محصولات ارضیہ	
خارجی	داخلی	قدرار محصول	نوع محصول
	۲۴۶۶۰۰۰	۲۴۶۶۰۰۰	کیل آستاه
	۱۷۱۰۰۰۰	۱۷۱۰۰۰۰	»
	۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	»
۳۰۰۰۰۰	۱۸۵۶۰۰	۴۸۵۶۰۰	»
	۴۲۵۰۰	۴۲۵۰۰	»
۱۳۰۰۰۰	۱۲۶۰۰۰	۲۵۶۰۰۰	»
	۳۶۰۰	۳۶۰۰	»
۲۶۵۴۰۰	۲۹۶۰۰	۲۹۵۰۰۰	»
	۶۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	»
	۱۱۵۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	»
	۲۳۰۰۰	۲۳۰۰۰	»
۲۴۶۰۰	۱۱۰۰۰	۳۵۶۰۰	»
	۶۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	»
۱۵۰۰	۲۵۰۰	۴۰۰۰	»
	۲۳۰۰۰۰۰	۲۳۰۰۰۰۰	»
	۱۴۰۰۰۰	۱۴۰۰۰۰	»
	۳۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	»
	۱۲۵۶۰۰۰	۱۲۵۶۰۰۰	»
	۴۴۶۰۰۰	۴۴۶۰۰۰	»

صرفيات		محصولات مايعه	
خارجى	داخلى	مقدار محصول	نوع محصول
	۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	قوه قورو اوزوم و يمش
	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	پگمز و عقيد
	۴۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	صوجوق پستيل
۳۰۰۰۰	۹۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	شراب
۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	۴۰۰۰۰	راقى
۱۷۰۰۰	۱۱۰۰۰	۲۸۰۰۰	شروبلر
۸۰۰۰	۴۰۰۰	۱۲۰۰۰	زيتون ياغى
۸۰۰۰	۳۹۲۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	صوسام ياغى
محصولات حيوانات اهليه			
	۳۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	ذبح اولئان اغنام
۹۰۰۰		۹۰۰۰	اخراج
۱۷۰۰۰	۳۹۰۰۰	۵۶۰۰۰	پياغى
۱۷۰۰۰	۳۳۰۰۰	۵۰۰۰۰	قيل
	۲۰۰	۲۰۰	تفتيك
۴۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	۷۰۰۰۰	درى
۶۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۷۰۰۰۰	ساده ياغ
	۳۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	ايچ ياغى
	۴۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	پنير
محصولات هامه			
	۴۲۰۰۰	۴۲۰۰۰	ايك قوزمى
	۱۶۰۰۰	۱۶۰۰۰	بال
۳۰۰	۲۲۰۰	۲۵۰۰	بال مومى

صرفیات		محصولات حیوانات و حشیه		
خارجی	داخلی	مقدار محصول	نوع محصول	
۱۴۵۰۰	۲۵۰۰	۱۷۰۰۰	عدد	سگسار جلدی
۷۷۰۰	۳۳۰۰	۱۱۰۰۰	»	تلگو
۱۱۰۰۰		۱۱۰۰۰	»	طاوشان
۴۰۰	۱۴۰	۵۴۰	»	آب و قورد

محصولات صنایعه

۱۴۵۰۰	۲۵۰۰	۱۷۰۰۰	طوب	چناری
۳۱۰۰	۱۰۰	۳۲۰۰	»	قطنی
۱۸۵۰۰	۶۵۰۰	۲۵۰۰۰	»	غزیه
۱۵۵۰۰	۵۸۰۰	۱۶۳۰۰	»	قرمزی ابرک
۲۱۰۰۰	۱۱۴۰۰	۳۲۴۰۰	»	مانوسا
۱۱۰۰۰	۱۰۵۰۰	۲۱۵۰۰	»	برلی باصه
۲۳۰۰	۱۱۰۰	۳۴۰۰	»	چارشاف
۱۶۰۰	۴۰۰	۲۰۰۰	عدد	ایپکلی مندیل
۵۵۰۰	۵۰۰۰	۱۰۵۰۰۰	»	مدون مشین
۷۴۰۰	۶۳۰۰	۱۳۷۰۰	»	سختیان
۵۰۰۰	۵۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	»	کوساله
۲۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۷۰۰۰۰	چفت	آیاق قانی
۱۷۰۰	۳۰۰۰	۴۷۰۰	عدد	شال هبا
۲۸۰۰۰	۱۷۰۰۰	۴۵۰۰۰	»	ایپک پوشی
۱۳۰۰	۷۰۰	۲۰۰۰	زراع	جانفس
۳۰۰	۳۰۰	۶۰۰	عدد	معرکه
۵۰۰	۵۰۰	۱۰۰۰	»	اکر طاقی

صرفیات		محصولات صنایعہ	
خارجی	داخلی	مقدار محصول	نوع محصول
۱۱۵۰۰	۲۳۵۰۰	۳۵۰۰۰	چغت چوراب
۱۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰	کلاح عدد
۱۱۰۰۰	۳۳۰۰۰	۳۳۰۰۰	معمولات اخشابہ
	۳۴۱۰۰	۳۴۱۰۰	قہہ موستابہ
	۵۵۰۰۰	۵۵۰۰۰	ماندہ کونی
۴۵۵۰۰	۲۲۷۰۰	۶۸۲۰۰	نحاس اوانی
۲۰۰	۶۰۰	۸۰۰	معمول کوش
۴۵۰۰	۳۵۰۰	۸۰۰۰	توج
۲۷۰۰	۲۳۰۰	۵۰۰۰	غزازیہ
۳۵۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	تیمور
	۲۲۵۰۰	۲۲۵۰۰	چغت آلانی
۵۵۵۰۰	۷۰۰۰۰	۱۲۵۵۰۰	اولہ و صوقابی

دیار بکر دہ استعمال اولنان میزان و مقیاس :

درہم	(۰)	کیلوگرام	۳	گرام	۲۷	سانتیگرام	مساویدر	
قہہ	۴۰۰	درہم	۱	کیلوگرام	۲۸۲	گرام	۹۵	سانتیگرام
بطمان	۶	قہہ	۷	گرام	۶۹۷	۷۰		
قنطار و کبلہ	۱۸۰	کیلوگرام	۲۳۰	مساویدر				
اولچک	۱۱	درہم	۱۰۰	کیلوگرام	۳۷۵	گرام	مساویدر	
ارشون	۷۱	سانتیگرام	مساویدر					

سیورک قضایی

قضای مذکور ولایتک جنوب غربی جهتده (۵۷۱۱) کیلومتر
 اراضیدن عبارت اولوب بر قصبه (۵) ناحیه (۴۰۸) قریه بی [۳۸۲ مسلم ۲ غیر
 مسلم ۲۴ مختلط] و ۳۴۷۳۰ نفوسی حاویدر . مرکز قضا دیار بکرك جنوب
 غربی جهتده و (۹۱) کیلومتر مسافده واقع اولوب شهره بر منتظم شوسه
 طریقله متواصلدر . قصبه مذکور نك خانه لری باغلق بر تپه نك دامنه
 بنا اولندقلرندن اوز قدن منظره لری بك لطیفدر . تپه نك مرکزی
 اوزرنده (بربر قلمسی) تسمیه اولنور خراب بر قلمه موجوددر . قصبه نك
 قلمسی دخی بك جسم اوله زق یونجه طاشدن یا بلشدر قصبه جوارندن جریان
 ایدن اسمسز بر ابر مقبجق اهالی نك صویه اولان احتیاج لری دفعه کفایت ایدر
 قصبه داخنده بر حکومت قوناقی ۲ جامع شریف ۳ مسجد ۱ کلیسا ۲ مدرسه
 ۱ مکتب رشدی ۳ مکتب ابتدائی ۶ مکتب صبیانی ۴ مکتب غیر مسلم
 ۴ خان ۲ حمام ۱ چارشو ۵ چشمه موجوددر .

بو قصبه حلب اسکندرون طریق اوزرنده بولندیقی جهته تجار نیجه اهمیت
 بك بیو کدر . سیورک داخنده بر محل مبارکده (ابوب النبی علیه السلام
 مدفن عالی لری) وارددر . (قوج علی بابا) اسمیله موسوم بولنان زیارتگاه دروننده
 صحابه کرامدن شهید اولمش اوج ذالک جسم لری صندوقلر ایجریسندده محفوظ
 اولوب (۱۳۲۵) سنه دن بری حالیه طور مقدهدر . سیورک شرق جنوبی
 جهتده ۱۴ ساعت مسافده واقع (خابور) نهر نك صاغ ساحلنده (ویران
 شهر) نامیله بر قصبه موجوددر که حاوی اولدینی آثار عتیقه خرابلر جهتیله
 شایان اهمیتدر . ویران شهرک غرب جهتده حلب ولایتنه تابع (حران)
 قصبه سی حضرت ابراهیم علیه السلامک مولدی اولغله شهرت بولشدر .

{ دیرك قضایي }

برقضا سبوركك شرق قنده ۳۴۴۸۰ كيلومتر اراضيدن عبارت اولوب
برقصبه ايكي ناحيه ۱۰۲ قريه [۶۱ مسلم ۴۱ مختلط] و ۱۸۴۸۸۰
نظومي حاويدر . مركز قضا اولان دیرك قضایي ديار بكر ۱۳ ساعت
مسافده واقع ۵۰۰ خالي رقبه در دروننده برحکومت قونانجي برجامع
شريف ۲ کليسا ۱ مکتب ابتدائي ۲ مکتب صبيان ۲ خرستيان مکتبي
۱ خان ۱ حمام ۱۰ چشمه موجوددر .

{ سيلوان قضایي }

قضایي مذکور ولايتك شرق شمالي جهتنده ۲۳۵۱۰ كيلومتر صربجي
اراضيدن صرکب اولوب برقصبه ۵ ناحيه ۲۱۹ قريه [۱۴۶ مسلم ۲۶ غير
مسلم ۴۷ مختلط] و ۲۱۲۱۷۰ نفوسدن عبارتدر . مركز قضا اولان
« مفارقين » قصبه سي ديار بكرك شمال شرقي جهتنده ۱۷۰ ساعت مسافده
واقع اولوب صرکب ولايتله ارسنده ناتمام برشوسه واردر . مفارقين قصبه سي
وقتيه برسور ايله محاط ايديسده شمالي سور مذکور محو و خراب اولمشدر .
قصبه ۵۰۰ خانه دن عبارت اولوب « مارطروپوليس » نامنده شايان تماشا
برطاقم خرابه لري حاويدر . قصبه نك برديگر اسمي ده « نيرك شهري » مناسبه
اولان « نيرگرد » در درن قصبه ده آثار عتيقه دن محدود مصنع بر بنا
واردر که شامل اولديني ۱۲۰ « نهره نك وضعت بناسنده موازنه مخصوصه به
رحابت اولنديغندن کونش نقطه اعتداله واروب تساوي ليل ونهار وقوعنده
مذکور نهره نك هر برينه بر ساعت اوروب صکره غروب واقع اولور
قصبه دروننده ۱۰ جامع شريف ۴ کليسا ۱ مدرسه ۱ مکتب رشدي
۱ صبيان خرستيان مکتبي ۱ چارشو ۱ خان ۱ حمام ۹ چشمه واردر .

جوامع شریفه دن ۳ دانہسی غایت عتیق و شایان تماشادر . قصبہ نك شمال
 جہتندہ و ۴ ساعت مسافہدہ « حوزیک » نام محلہ « متفاطر » برہ غارہ
 بولنوب ایچندہ قطرہ قطرہ تقطر ایدن صو انجماد ایدر . ینہ قصبہ جوارندہ
 برچاقق طاشی معدنی ایله بر دکر من طاشی اوجاغی وارسدہ اولکیسی
 متروک اولوب ایکیجیسندن چیقاریلان طاشدر دیار بگرہ نقل اولمقدہ در . قضا
 داخندہ کی « بوشات » قریہ سندہ اشاغیسی قالین ویوقاریسی نسبتله اینجه برہ غارہ
 ارتفاعندہ برقا اولوب اوزرینہ چیقیلہ جق صعب المرور بر پول ایله قیانک
 بالاسندہ طاشدن اویولش صو صہر بجزری موجوددر . مفارقیندن درت
 ساعت مسافہدہ واقع « بطمان » قریہ سندہ شایان تماشا بر کوپری وارددر .
 بو کوپرینک ایکی طرفندہ بر کوچک کوز وارسدہ اورہ کوزی صودن کمر
 مرکزینہ قدر ۲۰ ذراع اعشاری مرتفع و قائم لک اراسی ۶۰ ذراع اعشارین
 زیادہ واسع اولوب بیوک کمرک ہر ایکی طرفندہ فوقانی ۲ اوطہ وارددر .
 سیلوآنک غرب جہتندہ و ۵ ساعت مسافہدہ « حضرو » نامیلہ بر ناحیہ
 وارددر کہ بو ناحیہ اسکی « ترجیل » قلعہ مشہورہ سیدر . ناحیہ مذکورہ
 صربو طاشندن اولان « خندوف » قریہسی جوارندہ کو کردلی بر دہیر معدنی
 کشف اولمش ایسدہ مذکور معدنن بورالرجہ استفادہ ممکن اولمیدیندن
 استحصالنن صرف نظر اولمشدر . ناحیہ مذکورہ قریب بر محلہ واپور
 کوری معدنی آتاری مشہود ایسدہ حضریانہ تشبث اولنماشدر .

« بشیری قضاسی »

بو قضا سیلوآنک جنوب جہتندہ (۱۵۲۰) کیلومترو صربی اراضیدن
 مرکب اولوب بر مرکز قضا ایکی ناحیہ ۱۶۸ قریب [۱۰۸ . سلم ۲۵ غیر
 سلم ۳۵ مختلط] ایله ۱۶۳۰۰ نفوسی حاویدر . مرکز قضا ۱۲۸ خانہ دن

عبارت اولوب دجله نك صول ساحلنده دیار بکرک شرق جهتده (۱۶) ساعت مسافده (بطمان) نهرینک دجله به منصب اولدینی محله یقین بر موقعه در . موقهک اهمیتتی جهتله بوندن بش سنه اقدم قضایه محویل اولشمسدر قضا داخلنده شایان تماشا آثار موجود اولوب الحق دجله ساحلنده (شکفت) نامی وریلان جسیم مغاره لر واردر . وقتله سرکز قضاده مکتب نامه بر بنا بیله موجود دکل ایکن سایه معارفویه حضرت پادشاهیده اخیراً (۵) عدد مکتب ابتدائی انشا و تاسیس اولشمسدر . بشیرینک شرق جهتده و دجله نهرینک صول ساحلنه یقین بر محله (نفت یاقی) قویورلینه مشسابه بعض آثاره تصادف اولشمسدر .

{ لیجه قضاسی }

قضای مذکور سیلوان قضاسنک شمالنده وسیلواندن حضرو طریقیه اون اوچ ساعت مسافده واقع اولوب (۲۴۹۱) کیلومتر و صربی اراضی ایله (۲) قصبه (۲) ناحیه (۱۳۶) قریه بی [۱۱۵ مسلم ۲۱ مختلط] و (۲۰۶۸۸) نفوس حاویدر . سرکز قضا دیار بکرک شرق شمالی جهتده و (۱۶) ساعت مسافده (۸۰۰) خانلی بر قصبه در . آق طاغک جهت جنوبیسنده کی بارده انشا اولدینی جهتله منظره خارجه سی یک لطیفدر . قصبه نك خانه لری بارک اوزرینه ردبان شکلنده و قومه قومه بنا قلندقلری جهتله یوقاری به چیقمق یک زحمیلدر قصبه نك اطرافی واسع باغ باغچه لوله محاط اولدیفندن یازین مکمل بر صیفیه خانلی آلیر . قصبه دروننده بر جسیم عسگری دبوس، ایکی جامع شریف بر کلیسا، ایکی مدرسه، بر اسلام اوچ خرسیتیان مکتبی، بر خان، بر حمام ۱۲ چشمه موجوددر . عموم قضا داخلنده (۲۷) مکتب صبیان اردر .

معدنی آیداد ایدرکن ذکر می سبق ایدن ایجه مخلصی اطراف طاعنله
 محاط و مستور بولان بر وادینک اورتیمنده واقعدراق طاعدن جنوبه طوغری
 تشعب ایدن تپه جگر مخلصک محیطانی تشکیل ایدرلر بوتیلردن بریسنگ اوزرنده
 غایت درین بر مغاره موجود اولوب دیوارلرنده آتوریلر طرفیدن (فن تحت)
 ایله نقر ایداش بعض لوحلر واردر بومغارهک طولی بدی و عرضی بش
 ذراع اعشاری اولوب ایچریسی زیاده قراکتمدر . دروتنده طاشدن اویولمش
 دکان و زردبان ازلی کوردیاور ساده قیادن عبارت اولان سقفندن طویلانان
 صغری صولر موسم صیفده بره سقوط ایدرکن انجماد ایدوب سقفندن زینه
 طوغری اسیلی اولهرق قایلرلر . ایجهک ضرب جنوبیسنده و درت ساعت
 مسافده هانی نایله بر قصبه واردرکه اهالیسی ایجه اهالیسندن دها زیاده معارف
 و صنایع پروردرلر بوراده مجاراق صنعتی بک مترقیدر .

ماردین سنجاغی

مذکور سنجاغی ولایتک جنوب شرقی جهتده ۳۰۷۴۰ کیلومتر و مساحتی
 اراضیدن مرکب اولوب بش قضایه منقسمدر بوسنجاغی شمالاً بتلیس ولایتی ،
 بشیری و دیاربکر قضالری ، شمال غربی جهتندن ینه دیاربکر ایله غرباً دیرک
 قضالری ، جنوب و جنوب غربی جهتندن زور سنجاغی و جنوب شرقی
 جهتندن موصل و شرقاً وان ولایتلریله محاط و محدوددر . سنجاغک جنوب
 طرفلری همومیتله چولدر . ماردین سنجاغک محصولاتی آیدکی
 استانتیتی جدولنده مندرجدر .

مردین سنجاغک محصولات ارضیہ و صناعیہ کی آئیدہ کی ایستاتستیق
جدولندہ کو سترمشدر :

صرفات		محصولات ارضیہ	
خارجی	داخلی	مقدار محصول	نوع محصول
	۱۲۶۰۰۰۰	۱۲۶۰۰۰۰	کیل آستانہ
	۵۶۷۰۰۰	۵۶۷۰۰۰	"
	۵۴۰۰۰۰	۵۴۰۰۰۰	"
۲۲۰۰۰	۶۸۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	حبوبات سائرہ
۲۶۰۰۰	۹۴۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	توتون
	۷۰۰۰۰	۷۰۰۰۰	خام پھوق
۲۴۰۰۰	۴۶۰۰۰	۷۰۰۰۰	برج
۲۲۰۰۰	۷۰۰۰۰	۲۹۰۰۰۰	صوسام
۲۷۰۰۰	۱۱۰۰۰	۳۸۰۰۰۰	مہلب
۱۶۵۰۰	۱۶۵۰۰	۳۳۰۰۰۰	بطوم
۱۱۰۰۰	۵۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰	انجاص
۱۱۰۰۰	۲۲۰۰۰	۱۳۲۰۰۰	زیتون
	۲۷۰۰۰	۲۷۰۰۰	مازو
	۱۷۵۰۰	۱۷۵۰۰	عتوف
	۲۳۰۰۰	۲۳۰۰۰	شقالوز
	۲۲۰۰۰	۲۲۰۰۰	سماق یا پراخی
	۹۰۰۰۰	۹۰۰۰۰	نار قبوخی
	۱۳۰۰۰۰	۱۳۰۰۰۰	سبزہ
	۹۰۰۰۰	۹۰۰۰۰	اوزوم
۱۲۰۰۰	۱۲۰۰۰	۲۴۰۰۰۰	میوہ
			سوز

صرفیات		محصولات ارضیه	
خارجی	داخلی	مقدار محصول	نوع محصول
	۱۸۰۰۰	۱۸۰۰۰	بادم
۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	صوجوق
۶۰۰۰۰	۵۵۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	پستیل
۱۱۰۰۰	۲۴۰۰۰	۳۵۰۰۰	پکمز
	۵۴۰۰۰	۵۴۰۰۰	عتید
	۲۲۰۰۰	۲۲۰۰۰	شروبات
	۴۰۰۰	۴۰۰۰	شروبر
	۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	قوروی یمن
	۵۰۰۰	۵۰۰۰	بطوم یانغی
	۶۰۰۰	۶۰۰۰	صابونی
	۱۱۵۰۰۰	۱۱۵۰۰۰	صوسام یانغی

محصولات حیوانیه

			عدد	ذبح اولادان اغام
	۵۵۰۰۰	۵۵۰۰۰		اخراج
۴۶۰۰۰		۲۶۰۰۰		دری
۲۵۰۰۰	۳۰۰۰۰	۵۵۰۰۰		پیانغی
۶۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰		تفتیک
۱۸۵۰۰۰	۴۵۰۰۰	۲۳۰۰۰۰		ایچ بانغی
	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰		ساده یاغ
۶۵۰۰۰	۷۰۰۰۰	۱۳۵۰۰۰		پیر
۳۰۰۰۰	۹۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰		

محصولات عامہ			
نوع محصول	قدر محصول	داخلی	خارجی
ایک قوزہ سی	۲۰۰۰	۲۰۰۰	
بال	۳۶۰۰۰	۲۱۰۰۰	۱۵۰۰۰
محصولات صناعیہ		صرفیات	
غزلیہ	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰
طوب	۱۶۰۰۰	۱۲۰۰۰	۴۰۰۰
بیاض بز	۸۰۰۰	۶۰۰۰	۲۰۰۰
قرمزی بز	۱۱۰۰۰	۲۰۰۰	۹۰۰۰
شال عبا	۵۰۰۰	۲۵۰۰	۲۵۰۰
یوگ عبا	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	
منڈیل	۵۰۰۰	۵۰۰۰	
کلاہ	۱۳۰۰۰	۵۰۰۰	۸۰۰۰
مآون مشین	۳۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰
سختیان	۸۰۰۰	۶۰۰۰	۲۰۰۰
آبائی قابی	۳۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰
اولہ و صوقائی			

مردیندہ استعمال اولنان اولچیلر :

قطار و کپہ ۲۴۰ قیہ یعنی ۷۰۷ کیلوگرام مساویدر .
اولچک ۱۵ قیہ یعنی ۱۹ کیلوگرام ۱۸۰ غرام و ۵ سانتیفرامہ مساویدر .

مردین قضاہ

قضاہ مذکورک دیرک قضاہنک شرق جہتندہ ۴۶۱۲ کیلو، ترو مرابی
اراضیدن عبارت اولوب بر شہر، برناچیہ، (۲۷۰) قرہ [۲۵۸] مسلم ۶ غیر

مسلم ۶ مختلط] ايله ۱۸۳۰۲۲ نفوسى حاويلدور. ماردین شهرى ۱۱۰۰ مترو
 ارتفاعندكى (مایس) طاعك جنوب اتكندمه انشا قلمش اولوب ايكي
 آرمشدر. (بوقارى ماردین) ، (اشغى ماردین) ، بونجيسى ازيرنه چيقاسى
 مشكلى برصخره ديكرى طاعك ايتكده بنا اولمشدور. بوقارى ماردینده
 شهر برقله واردركه قصبك اوليت طرفتسده اولان (۵۰۰) وهرضا
 (۳۰۰) مترو محلى حاوى اولوب آرز عيقه ويار اولان ايتك ماسلى طابع
 ايساده وقتيله خراب اولمشدر. قلعه درونى اولان وهرضا (۲۵) درخ
 اعشارى وحقاً يك درين بر جسم سو صهرجى وپوشن ساهدا قلمشدر
 صهرنجلى بولتقدوركه جهاى طاشدن اولمشدور. قلعه مذكوره قات
 مرتفع اولدنى ايچون اوزرندن باقايجه نظر چرك آفاق قلمش اولان بونجيسى
 مناظرى تماشا ايد بيلير .

ماردینك هرايكي قلمشدرن جريان ابدن صورك منبى اشو صخره جسم
 اوزرندور. شهرك موقعى مرتفع ايساده صوبى آر اولدققدن يشمور صولرى
 اچمك اوزره متعدد صهرنجلى واردر . بوقارى ماردینك هواى چيد
 صاغلامدر . عتيق ماردین قصبهسى طقوز بوز يكرنى سنه هجره سنه
 ديار بكر شهريله برلكده فتح اولدورق ملك عثمانيه اطلاق اولمشدر .
 ماردین شهرى وقتيله اورف ، حاب ، شام ، موصل شهرلرینه صهرنجى
 رقابت ايدردى . شمى ايسه آسجق خارجه صرف واسه ملك اولان ايتك
 بعضىنى مثلا بوكلى ايبكى قوماشلرله بوق نرى ، خام و تريبه ايدلمش
 كوساله وشل عبا بوكا متعلق بعض ايتك ايدوب اخراج ايدر . داخل
 ملككده صرف اولان ايتك صرف ماردین ممولانيدر . ماردین شهرى
 ديار بكر جنوب شرقى جهتنده واون سگز سامت مسافده الجزيره ملك
 نيت برقلنده واندر هرايكي قصبك دروننده (۵۰۰۰) دن زياده نگاه (۲۰)

جامع شریف (۴۵) مسجد (۱۰) کلیسا (۳) مناستر (۳) مدرسہ (۱) مکتب
اعدادی (۳) مکتب ابتدائی (۵) صبیان (۷) خروستیان مکتبی ایکی اجنبی
مکتبی بر حکومت قوناغی بر قشایہ بردارہ بلدیہ بر خستہ خانہ عسکری بر خان
بش حمام بیکی منجاوز مغزہ ودکان موجوددر . ماردینہ درت ساعت مسافده
واقع اولان (قوچ حصار) ده عتیق و خراب بنار موجوددر . ینہ شهر مذکور
جوارنده (دیر الزعفران) نامیلہ معنون بر مناستر واردر کہ صرب مورخین
مشهوره سندن (عبدالقراج) بومناستر دروننده امرار عمر ایلشدر . وینہ
ماردینک شرق جنوبی جهتده وشهره (۵) ساعت مسافده واقع (قریہ دارا)
نامیلہ بر قریہ موجودر کہ دروننده کی جسم خرابلر اولدیق حائر اهمیتدر .
بو قریہ (آقامه نید) حکمدارانندن بریحی (دارا) طرفندن کنندی نامہ
نسبتله انشا و بنا وه مؤخرآ (اسکندر کبر) طرفندن تخریب و امحا ایدلدیکی
روایات تاریخیدندر . (دارا) (قلندران) نامیلہ دخی یاد اولنور . دارادن
اوج ساعت مسافده واقع (سرجه خان) قریہ سی جوارنده بر قصر خراب
واردر کہ جسامت بنایه سی اتی یدی ساعتک مسافدن کورینور .

{ نصیبین نضاسی }

ماردینک جنوب جهتده (۶۱۶۰) کیلومتر و صربی اراضی ایله بر قصبہ
بر ناحیه (۲۸۵) قریہ [۲۲۳ مسلم ۲۵ غیر مسلم ۳۷ مختلط] و (۳۰۰۰۰۰)
نفوسی حاویدر . مرکز قضا پوقاروده اسمی سبقت ایدن « مایس » طانک
اتکندہ انشا قلنشدر . نصیبینہ وقتیلہ اطرافده بولان شکوفالی چایلردن
کنایہ اوله رق صربلر « نصیبوی » تسمیہ ایلدکارندن بونام بالآخره نصیبینہ
تبدیل اولمشدر . نصیبین « ۱۷۰۰ » خانہ ایله بر حکومت قوناغی بر جامع
شریف ۵ مسجد ۵ عبادتخانہ بر مکتب صبیان بر خروستیان مکتبی بر حمام بر کوچک

چارشینی حاویدر . قصبه‌نک اطرافنده کی بطاقتقر متمادی صتملرک حکمفرما اولسنه باعث اولورلر شمذیکی نصیبین قصبه‌سندن (۵) دقیقه مسافده و جنوب شرقیده بر ایکی طاش دیرک موضوع بولغقدده درکه ایکی نصیبین شهرینک بازار بری اولدینی سرویدر . قصبه‌نک شمالنده بر آلائی سواری استیاب ایدجک جسمتمده متین نقطه متروک و خراب بر قشله موجوددر . نصیبین ممالک عثمانیه به طقوز بوز یکرمی سنه هجریه سنده دیار بکر و مار دین شهر لر یله بر نکرده الحاق اولنمشدر .

{ جزیره قضاسی }

بوقضا نصیبینک شرق و شمال شرقی جهتمده واقع اولوب ۶۹۹ کیلومتر و صربی ارضی ایله (۱) قصبه (۱) ناحیه (۲۵۱) قریه [۲۱۰ مسلم ۲۰ غیر مسلم ۲۱ مختلط] ایله ۳۵۰۰۰ نفوسی حاویدر . مرکز قضا غایت مهم بر نقطه‌ده انشا اولنمشدر . موقعتنک اهمیتدن طولایی و قنیه اطرافی سور ایله احاطه اولنمشدر که هنوز اسنحکامانی موجوددر . قصبه درنده بولان تتمدد جوامع و مساجد شریفه ایله خلفای عباسیه به طد (۱۵) توبه جزیرنک جسمات ماضیه فی اثبات ایدر آئاردندر . قصبه داخلنده بر حکومت قونانی بر قشله بر عسکری خسته خانسی (۳) خرستیان عبادتگاهای بر مدرسه بر مکتب رشدی بر مکتب ابتدائی بر مکتب سریانی (۵) خان (۸) حمام (۱) چارشی موجوددر . (کورکیل) ناحیه‌سی داخلنده و جزیره ابن عمر قصبه‌سنه دوت ساعت مسافده جنوبین شماله طوغری یکرمی دوت ساعت مقداری امتداد ایدن مشهور جودی طغی واردر که بو طاع حضرت نوح علیه السلام سفینه‌سنه مقر اولاق روایتله دخی حانز اهمیتدر . بو طاعنک زروه‌سنده سفینه نوحه مقر اولدینی روایت اولانان محل زیارتگاه انام اولوب بر جامع شریف موجوددر .

جودی طغناک انگنڈہ و جزرہ قصبہ می جواریندہ طوفان نوحین صکرہ اشا
 ایشا اولان الیک قرمانک بقیہ آناری الان کورمانکدر . مذکور جودی
 طغنی ایلہ (کدج) طغناک اوزرلری جویرز افاجلریلہ مالاماندر . قصبہک
 اطرافندہ غایت گوزل و زینکین بیشہ اورمانلری بولدیغنی کبی باغ و باغچہ لرنده
 سردارو فراکہ تیشور . جزرہ وحوالیسنده حصہلہ کلان بالار دخی یک
 شہورددر . جزرہ قصبہسنک جهت شرقیسنده و اوج ساعت مسافده واقع
 اولان (شاح) قریہسنده (فیصر روم) نامیلہ یاد اولور اوج وینہ قصبہبہ
 دوت ساعت مسافده واقع (جاگو) نام جبل اوزرنده دخی ایکی و (کلی)
 نام بوغازده دخی ایکی و جزرہک شمال جهتده کی (فیک) نام قریہده
 رکه جمعاً سکز عدد خراب قاعہ وچسیم اینہ آناری بولدیغنی کبی قصبہ
 اوکندن کچن دجلہ نہری اوزرنده خراب اولمش برکارکیر و حالا استعمال
 ونور بر اخصاب کویری وارددر . جزرہک شرقی جهتہ تصادف ایدن
 (طایبی رام) ناحیہسنده واپور کوری معدنی بولدیغنی معادن بچندہ ذکر
 ایشدک اشبہ کوردن برمقداری اولجہ بغداد ولایتہ ارسال و واپورلرده
 استعمال اولمش ایسنده . معدنک بولدیغنی محل دجلہدن اون بش ساعت
 مسافہ بمید و خصوصیلہ صعب المرور طغناق اراضی اوزرنده واقع اولدیغنی
 بچین ایشدیلہ ماہشدر .

{ مديات قضای }

قضای مذکور نصیبین قضاسنک جهت شمالیسنده (۳۱۹۴) کیلومتر و
 صراحی ارض الہ ۱۰ قصبہ ۲۰ ناحیہ ۲۳۷۰ قریہ [۲۰۴ مسلم ۴۰ غیر
 مسلم ۲۹ مختلط] بی و ۳۵۸۷۱ نفوسی جاویدر . قضانک اراضیمی غایت
 لذت و محصولاتار اولدیغنی کبی باغلریلہ یک مبدلدر . مرکز قضا جزرہک

غرب و ماردينك شمال جهتند غایت کوزل بر اوونك اورتسند و اقمدر .
 آ بيك خانه دن مركب اولوب « ۱ » حكومت قوناغی « ۱ » جامع « ۲ »
 بان عبادتگاهی « ۳ » مدرسه « ۱ » رشدي « ۳ » ابتدائی « ۴ » صبيان « ۴ »
 میان مكاتبني حاويدر . قصبه مذکورك بناسی « اسكندر كير » عطف
 به در . بيزانتيه لرك زمانده زنكین بر شهر ايكن ساسانيه لر طرفندن
 ب ايدمشدر قصبه ك « ۴ » ساعت مسافه خارچنده طاشدن اويولمش
 « ۴ » بيوك حجره ايله بر عبادتگاهی حاوی « ديرالهر » تسبیح اولنور
 مناستر واردركه بومناستر شهرك وقتيله حاوی اولدینی نفوس ايله اهميته
 دار بر فكر پيدا ايتديره بيلير .

{ صاور قضایي }

مدياك غرب و ماردينك شمال جهتند ۲۰۰۸۳ كيلومتر و صربی
 اراضی ايله « ۱۰ » قصبه « ۳ » ناحیه « ۹۶ » قریه [۹۲ مسلم ۱ غير مسلم ۳ مختلط]
 و (۲۴۸۷۴) نفوسى حاويدر . مركز قضا (صاور) اسميله مسجا اولوب
 (ماسيس) طاشدن نبعان ايدن ايكي كوچك چايك ملتقاسنده واقمدر . بوچاپار
 « ۵ » كيلومتر و طول جريايدين صكره برلشوب (شيخان) نامی آهرق دجله
 نهرينه منصب اولور قصبه (۵۰۰) خانه دن مركب اولوب « ۱ » جامع شريف
 « ۳ » خريستيان معبدی « ۱ » رشدي « ۱ » ابتدائی « ۴ » صبيان « ۱ » خريستيان
 مكاتبني حاويدر . قصبه ك اطرافي زنكین باغچيلره محاطدر . (صاور) دن
 « ۱۴ » ساعت مسافده وعوينه ومديات قضالری حدودينه قریب بره وقمده
 واقع اولان (حسنكيف) قریه سی جوارنده و دجله اوزرنده بر كوزلی جسم
 و مصنع بر كوبری وارنده مرور زمانه خراب اولمشدر . بو قریه ك خانه لری
 عموميتله اويولمش صخره لرك دروننده انشا اولمشدر . حسنكيف عقربلری
 غایت اری و سیا رنگه اولوب زهرلری چوق مؤردر .

ارغنى سنجاغى

ارغنى سنجاغى ولايتك شمال و شمال غربى جهتلرنده واقعدر . مذکور سنجاق شمالاً (ارضروم) و معمورة الزين ولايتلى و غرباً ينه معمورة الزين ولايتى و جنوباً سيورك و ديار بكر قضاى و شرقاً دخى سيلوان و لجه قضاى ليله محاط و محدود اولوب (۱۸۳۸) كيلومتر مربعى اراضى ايله (۱۳۴۵۱۷) نفوسى حاويدر .

بوسنجاغك محصولات ارضيه و صنايعيسى آنيدهكى استاتستيق جدولنده كوسترلشدر :

صرفات		محصولات ارضيه	
خارجى	داخلى	مقدار محصول	نوع محصول
	۷۶۹۷۰۰	۷۶۹۷۰۰	كيل
	۲۲۳۲۲۷	۲۲۳۲۲۷	•
	۲۴۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰	•
	۴۲۵۰۰	۴۲۵۰۰	قپه
۶۶۰۰۰	۱۷۰۰۰۰	۲۳۶۰۰۰	•
۶۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰	•
	۴۷۰۰۰	۴۷۰۰۰	•
	۱۴۰۰	۱۴۰۰	•
	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	•
۸۰۰۰	۵۰۰۰	۱۳۰۰۰	•
	۶۰۶۰۰۰	۶۰۰۰۰	•
۷۶۰۰۰	۸۰۰۰۰	۱۵۶۰۰۰	•
	۸۰۰۰	۸۰۰۰	•

صرفات		محصولات ارضیه		
خارجی	داخلی	مقدار محصول	نوع محصول	
۷۸۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۷۸۰۰۰	قه	اوزوم
	۸۶۰۰۰	۸۶۰۰۰	"	میوه
	۲۴۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰	"	جوین
۱۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	۲۵۰۰۰	"	بادم
محصولات مایه				
	۱۷۰۰۰	۱۷۰۰۰	قه	بزر یاغی
	۷۰۰۰	۷۰۰۰	"	هند یاغی
	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	"	صوسام یاغی
۶۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	"	جریش
	۵۵۰۰۰	۵۵۰۰۰	"	پکمز
	۳۲۰۰۰	۳۲۰۰۰	"	صوجوق و پستیل
	۶۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	"	مشروبات
محصولات حیوانیه				
	۱۸۰۰۰	۱۸۰۰۰	عدد	ذبح اولنان اغنام
۵۰۰۰		۵۰۰۰	"	اخراج
۴۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۸۰۰۰	"	دری
۱۴۵۰۰	۱۸۰۰۰	۳۲۵۰۰	قه	پیاغی
۳۵۰۰۰	۵۰۰۰۰	۸۵۰۰۰	"	روغن ساده
	۱۳۰۰۰	۱۳۰۰۰	"	اچ یاغی
	۱۲۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	"	بیش

صرفیات		محصولات عامہ	
خارجی	داخلی	تقدار محصول	نوع محصول
	۹۲۰۰	۹۲۰۰	قہ
	۲۳۶۰۰	۲۳۶۰۰	ہ
محصولات صنایعہ			
	۲۸۲۰۰	۲۸۲۰۰	طوب
	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	عدد
	۶۰۰۰	۶۰۰۰	ہ
	۸۰۰۰	۸۰۰۰	ہ
۶۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	چفت
	۷۰۰۰	۷۰۰۰	عدد
			بیاض بی
			سختیان
			مشین
			کوسلہ
			چوراب
			چفت آلاتی

معدن قضاسی

معدن قضاسی دیار بکر شمال و شمال غربی جہتندہ (۳۹۱۴) کواو ترو اراضی ایلہ ۱۰ قضا ۱۵۰ ناحیہ ۲۹۹۰ قریہ [۲۹۳ مسلم ۱ غیر مسلم و مغلط] بی و ۴۶۵۰۱ نفوسی حاویدر . قضای مذکورده ۱۰ باقر ، ۱۰ قورشون معدنی . وجود اولوب ہر ایکسی دە ایشلدیلکدہ درہ باقر معدنی (کبریت نحاس) جوہرندن اخراج اولنور . بوجوہریوزده (۲۰-۳۰) قدر باقر و یوزده ۳۰ کوکورد ایلہ یوزده ۴۰ دەیری حاویدر . دجلہک صاغ ساحلندہ واقع (کوماک) طاعنی اوژرندہ بولنان بومدن برصوبولی ایلہ طقوز عدد مفارہدن عبارت اولوب حکومت سنیہ حسابنہ ایشلدیلہ رک سنوی (۱۲۰۰۰۰۰۰۰) قیہ اعشاری رادہ لرندہ جوہر استحصال ایدیلیر . قورشون معدنی دخی (اکیل) ناحیہ سنہ تابع (برچان) قریہ سنندہ بولنوب ملتزم معرفتیلہ ایشلدیلیر . بومعدن استخراج اولنان قورشونک ہر قیہ سنندہ بریفدای قدر

خالص کوش بولنقده ایسهده کوش اخراجنده مصارفی قورویه میده جفی ایچون
بالکر قورشون استحصال اولنقدهدر .

باقر معدنی جوارنده اسکان ایدلش اولان معدنچیلر (معدن) قصبه سنی
تشکیل ایدرلر . قصبه مذکوره بغداد طریق مشهوری اوزرنده واقعدر . قصبه
(کومایک) طاعنک دجله نهرینه طوغری میال اولان صرب اینیشی اوزرنده
بنا اولندیفی جهته سوقاقلری غایت دیک و مخاطر ایدر . اقبیمی صاعلام و آب
وهواسی لطیف ایسهده معدنک اعمالندن حصوله کلان تصعدات سمیه هوانک
افسادیفی موجب اولور .

مرکز اوا معدن قصبه سینه نقل اولندقدن صکره تزیینته باشلائیلوب
قصبه دروننده بک چوق آذر مدنیه وجوده کتورلش واز آن جمله طور
معماریسی غایت ظریف ودانشین برمناره ایله جلوس هایون حضرت
خلافیند هینک بکر می بشنجی سنه دوریه مبارکه سنی تعجیلاً فوق العاده لطیف
برساعت قلهسی انشاسیله دخی قصبه نیک تزییناتی صورت مکمله یه افراغ ایدلشدر .
قصبه دروننده (۳) جامع شریف (۱) حکومت قوناقی (۲) خرسدیان
عبا تجانه سی (۱) بلدیبه دآرهمی و اجزاخانه (۱) ساعت قلهسی (۱) رشدی
(۱) ابتدائی (۳) صیدیان (۲) خرسدیان مکاتبی موجوددر .

معدن قصبه سنک جنوب شرقی جهتنده ودرت ساعت مسافنده (ارغنی)
قصبه سی بولنقدهدر . ارغنی قصبه سنک موقعی دانشین و آب وهواسی فوق العاده
لطیف و باغ و باغچلری کثیر اولندیفی وعلی الخصوص دیار بکر شهرینه قریت
نامه سی بولندیفی جهته موسم صیفنده اهالی برای تبدیل آب وهوا فوج فوج
قصبه مذکوره به کتیکدهدرلر . قصبه نیک قلعه سنده برج و بارو آثاری ودرت

عدد کبیر صوصهر نجی وارد در . صهر بجزر عتیق و طاشدن او بولمش و یکدیگرینه
 متین کر لرله الصاق ایدمش اولوب ایچلری دنما طاتلی صوایله طولودر .
 موسم صیفک الک صیجاق زمانلرنده بیله آغز طیانه میه جق در جهده صفر قدر .
 بیخمران عظامدن (ذوالکفل) علیه السلامک مقبر مبارکری اشیو قلمه داخلنده در .
 زیارتگاه مذکور کیدن زوار مؤمینک آمد و شدینی تسهیل و بوسیله ایله
 خلیفه روی زمین افند من حضر ترینه جالب دعوات خیریه ایچون مکمل بر شوسه طریق
 انشاسنه مباشرت بیورلمشدر . قصبه « ۱۲۳۰ » خاه ایله « ۳۰ » جامع شریف
 « ۱۰۰ » مسجد « ۴۰ » کلیسا « ۱۰ » پروتستان عبادتگاه « ۱۰ » ابتدائی « ۴۰ » صبیان « ۳۰ »
 خرسیان مکاتبی « ۳۰ » خان « ۳۰ » حمام « ۳۰ » چشمه بی حاویدر . قصبه تک قره
 اوژومدن اعمال اولان یستیل و صوجوق و شرابی پک مشهوردر .

ارغینیک شرق جهتده و « ۴۰ » ساعت مسافده (اکیل) ناحیه سی وارد در .
 اکیلاک اطرفی اوژوم باغ لریله محاط و قریه لرنده صید و شکار عملاری چوقدر .
 ناحیه دروننده حضرت الیسع علیه السلام ، نبی هارون اصفی ، نبی خلاق ، نبی
 هارون علیهم السلام حضراتک مرآقد شریف لری موجوددر .

{ یالو قضایسی }

ولایتک منتهای شمالیسنده (۳۳۷۶) کیلومتر مربعی اراضیدن مرکب
 اولوب « ۶۰ » قصبه ، « ۹۰ » ناحیه و « ۳۲۳ » قریه [۲۷۸ مسلم ۲۱ غیر مسلم و ۱۵
 مختلط] بی و (۴۵۸۸۲) نفوسی حاویدر . مرکز قصبه فرات شرقینک صاغ
 ساحلنده و دیار بکرک شمال و غرب شمالی جهتده باغ و باغچه لی وسیر و تماشا -
 سندن تنذ اولنور بر موقع لطیف اوزرنده واقع ایسه ده درونی مرزغی
 اولوب موسم صیفده کثرتلی سیدکار و چوده کار یکی ایچون اهالیسی همومیتله
 یاغچیلرده بیتوت ایدرلر .

صبه دروسدن بکن فرات شرقی نهري اوزرنده جسيجه برکوپري
 ردر . پاونک غرب جهتنده و بر ساعت مسافده بولنان (سیدی) نام
 قره بیشکانه واصل اولور اولوز تصادف ابتدیی مواقع طبیعه دن طولایی
 برطاقم هینسز جدولاره آرلدیفندن (سیوان ، قره بکان ، کوك دره)
 ناحیه لر بله مواقع سارده بولنان بالظه اقلردن خارجه نقلیات اجرا اولنه ما مقده دره
 پاو قصبه سنده یکپاره طاش اوزرنده اسکی بر قلمه خرابه سی موجود در .
 دروننده اویولاش حجره لر و سار بنالر کورلمکده در . داخل قصبه ده جمشید
 بک مرحومک زاویه اعتکافی ایله نامه منسوب جامع شریف نفاست
 اصلیه سی محافظه ایش آنار عتیقه دندر . اوج بیوک عله دن متشکل اولان
 پالو قصبه سی دروننده ۹۰ ، جامع شریف ۲۰ ، کلیسا ۱۰ ، مدرسه ۱۰ ، رشدی
 ۲۰ ، ابتدائی ۳۰ ، خرسیدان مکانی ۱۰ ، حکومت قونانی ۱۰ ، قشله ۱۰ ، ردیف
 داره سی ۳۰ ، خان ۱۰ ، حمام ۲۰۰۰ ، قدر دکان موجود اولوب (ارضروم)
 و (معموره العزیز) ولایت لر بله (دیار بکر) شهری و (معدن) قصبه سی بله
 تجارت ایتمکده در . پاونک شمال جهتنده ایکی بچق ساعت مسافده واقع
 (حباب) قریه سنده و ایورکوری معدنی وارنده هنوز استفاده اولنه مامشدر .
 ینه قصبه نك شمال غربی جهتنده و (۴) ساعت مسافده (قره چور) ناحیه سنده
 دخی ۱۰ ، کور معدنی آناری کورلمکده در .

{ چرمیک قضاوسی }

معدن قضااسنك جنوب غربی جهتنده (۱۲۴۸) کیلومتر مربعی اراض
 ایله (۲۱۴۴) نفوسدن عبارت اولوب ۱۰ ، قصبه ۵۰ ، ناحیه ۱۳۶ ، قره
 [۱۳۵ مسلم و ۱ غیر مسلم] بی حاویدر . قصبه نك اطرافى باغ و باغچى لرله
 محاطدر . چرمیکده بولنان عتیق قلمه نك اطرافى وقتيله بیقیلوب آناری

قالامشدر . قصبہ درونندہ ۵۰ جامع شریف ۱۰ کلیسا ۳۰ خرسید
 عبادتخانہ سی ۱۰ مدرسہ ۱۰ رشدی ۲۰ بتدائی ۳۰ خرسیدیان مکانی
 ۲۰ خان ۱۰ حمام ۶۰ چشمہ موجوددر . قصبہ جوارندن جریان ایدن
 (سنان نہری) اوزرنندہ ایکی کارگیر کوپری وارددر . شوہر چرمیک
 قصبہ سنک آرقہ طرفندہ کی طاعلردن چقبوب غرب جنوبی جہشدہ فرات
 نہرینہ منصب اولور . دجلہ نہرینہ منصب اولان (قرہ صو) یک منبہی دخی
 اشبو طاعلرک اوزرنندہ در .

چرمیک شمال شرقی جہتندہ یازم ساعت مسافندہ مشہور بر ایلیجہ
 وارددر . بو ایلیجہ نیک صوبی امراض جلدیہ بہ فوق العادہ نافعدر . صوبک
 حرارتی حمام درونندہ (۴۷) و حمامہ کیرمزدن اول خارجدہ (۵۷) درجہ در
 بوحوالی اہالیسی مذکور ایلیجہ بہ بیقائمق ایچون کثرت اوزرہ کیدرلر . اک
 خلبلک زمانی یاز موسمیدر یازین ایلیجہ بہ اولان رغبت سایہ سندنہ چرمیک
 اہالیسی جرق استفادہ ایتمکددر .

ایلیجہ نیک صوبی مأمورین فنیہ طرفلرندن تحلیل اولورق (کبریت پوتاس ،
 کبریت سود ، کبریت کالسیوم ایله کلورور دوپوتاسیوم ، کلورور دوکالسیوم ،
 کلورور سدویوم ، کبریت بوتاسیوم ، کبریت مالسیوم ، کبریت سودیوم ،
 پونات دوپوتاس قاربوناد دوسود ، قاربونات دوکالسیوم و حاض
 ما) دن مرکب اولدینی اکلاشلمشدر .

